

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

103'üncü Birleşim

16 Temmuz 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, muharrem ayına ve Kerbelâ'ya ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Konya Milletvekili Meryem Göka'nın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, iktidarın sokak hayvanlarıyla ilgili hazırladığı teklife ilişkin açıklaması
- 3.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Antalya'nın Döşemealtı ilçesindeki L Tipi Cezaevinde yaşanan su kesintisine ilişkin açıklaması
- 4.- Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Akkaya Barajı için yapılan atık tesisinin tüm giderlerinin "katılım payı" adı altında Niğde halkından talep edilmesine ve Bor ilçesinin Mal Müdürlüğü'nün kapatılmasına ilişkin açıklaması
- 6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, 15 Temmuz hain darbe girişiminin 8'inci yılına, Kerbelâ'ya ve aşure gününe ilişkin açıklaması
- 7.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 8.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 9.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya ve 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'ne ilişkin açıklaması
- 10.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 11.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, vergi kanunlarında değişiklik yapan kanun teklifinde depremden ekonomisi çöken Hatay'ın olmadığına ilişkin açıklaması
- 12.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, tarımsal sulama amacıyla kullanılan elektrige yapılan yüzde 30'luk zamma ilişkin açıklaması
- 13.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş'ta yıkılan Ermeni yapılarına ilişkin açıklaması
- 14.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Türkiye'de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2023 Yılı Raporu'na ilişkin açıklaması
- 15.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin sokak hayvanlarına yönelik hazırlanan kanun teklifine itirazlarının olduğuna ilişkin açıklaması
- 16.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da Topçu Gündaş Sulama Birliği Başkanlığının vermediği sulama hizmetinden ücret talep etmesine ilişkin açıklaması
- 17.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, vatandaşların gelirleri hızla erirken borçlarının ise katlanarak arttığına ilişkin açıklaması
- 18.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, bugün açıklanan YKS sonuçlarına ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Amasya'da Alevilerin yaşadığı Kirazlıdere Mahallesi'nde evlere kimliği belirsiz kişiler tarafından "hacet zamanı" başlıklı bildiriler bırakılmasına ilişkin açıklaması
- 20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars Kağızman Öğretmenevi inşaatına ilişkin açıklaması

- 21.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Bakan Şimşek sayesinde milletin ödediği vergilerin millete sefalet olarak döndüğüne ilişkin açıklaması
- 22.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevindeki ağır hak ihlallerine ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Hayvan katliamlarıyla ilgili hazırlanmış yasa teklifine "hayır" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması
- 24.- Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko'nun, Hayvan katliamlarıyla ilgili hazırlanmış yasa teklifine "hayır" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması
- 25.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, şoför esnafının Meclisten ehliyet affı beklediğine ilişkin açıklaması
- 26.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın madde kullanımında sürekli 1'inci sıraya yerleştiğine ilişkin açıklaması
- 27.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kerbelâ'ya, ilişkin açıklaması
- 28.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, fındık üreticilerinin kaderlerine terk edildiklerine ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması
- 30.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, iş cinayetinde hayatını kaybeden 26 yaşındaki İlyas Bul'a ilişkin açıklaması
- 31.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, Kerbelâ'nın yıl dönümüne, aşure gününe, 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümüne, en düşük emekli maaşının 12.500 lira yapılacağına ilişkin açıklamaya, İzmir'de elektrik akımına kapılarak hayatını kaybeden Özge Ceren Deniz ile İnanç Öktemay'a ve yapılacak olan Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine ilişkin açıklaması
- 32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 15 Temmuz'da emperyal güçlerin uzantısı çetelerin düzenledikleri alçak saldırının 8'inci yılına, İzmir'de 2 vatandaşın çok vahim bir şekilde hayatlarını kaybettikleri olaya; Rauf Orbay'ın 60'ıncı, Vecihi Hürkuş'un 55'inci ölüm yıl dönümlerine ve İzmir'in Çeşme ilçesinde meydana gelen orman yangınında hayatını kaybeden 3 vatandaşa ilişkin açıklaması
- 33.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 15 Temmuz ve Cumhuriyet İttifakı'nın aslında o gece meydanlarda kurulduğuna, Velican Oduncu'nun şehadet yıl dönümüne ve 10 Muharreme ilişkin açıklaması
- 34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, hayvan haklarıyla ilgili kanun teklifine dair görüşlerini paylaşmak için Meclis kapısına gelen Yaşam İçin Yasa İnisyatifi ve Hayvan, Yaşam, Özgürlük İnisyatifi taraftarlarının darbedilmesine, 15 Temmuz'a, hak ihlallerine, tutuklanan Gazeteci Sadık Topaloğlu ile arkadaşı Mehmet Savaş'a, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Tokat Cezaeviyle ilgili hazırladığı rapora, iktidarın işçi cinayetindeki performansına, Çin'in Türkiye'de 1 milyar dolarlık yatırım yapma sebebine, işverenden alacağını alamayan Vedat Kurt'a, son vergi paketiyle gelen düzenlemelere ve en düşük emekli maaşının 12.500 lira olacağıyla ilgili açıklamaya ilişkin açıklaması
- 35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, aşure gününe, İzmir'de ihmallar zinciri içerisinde hayatını kaybeden Özge Ceren Deniz ile İnanç Öktemay'a, AKP Grup Başkanı tarafından en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak ilan edilmesine ve 15 Temmuz darbe girişiminin 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, 15 Temmuz uluslararası darbe ve işgal girişiminin yıl dönümüne ve o gün kendiliğinden oluşan Cumhuriyet İttifakı'nın yaptığı hizmetlere, sokak hayvanları sorununun milletin talebine uygun bir şekilde çözümleneceğine, en düşük emekli maaşının 12.500 liraya tamamlanmasıyla ilgili kanun tekliflerine, İzmir'in Konak ilçesinde elektrik akımı sonucu vefat eden vatandaşlara, 10 Muharrem aşure gününe, Kerbelâ'ya ve YKS sonuçlarının açıklandığına ilişkin açıklaması
- 37.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Sungurlu halkının iktidardan verdiği sözleri tutmasını istediğine ilişkin açıklaması
- 38.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, hukuka ve Anayasa'ya aykırı düzenlemelere karşı milletin vekillerine seslerini duyurmak için Meclisin yanındaki parkta toplanan milletin kendisinin engellenmesine ve darbedilmesine ilişkin açıklaması
- 39.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, İzmir'de ihmallar ve sorumsuzluklar sonucu hayatını kaybeden Ceren Deniz'e ilişkin açıklaması
- 40.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, AKP'nin ekonomi kurmaylarının emekliye 2.500 TL artışı layık gördüğüne ilişkin açıklaması
- 41.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, HES'lerin yarattığı tahribatın sonuçlarını Antalya çiftçisinin çektiğine ilişkin açıklaması
- 42.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in deprem bölgesindeki okulların sorunlarıyla ilgili sorumluluklarını ertelememesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 43.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Aksu ilçesindeki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 44.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un yaylalarının elektrik ve yol sorununa ilişkin açıklaması
- 45.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması
- 46.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'ın Altınözü ilçesinde Kardeşlik Çarşısı esnafına kaçak elektrik kullanımı nedeniyle yazılan cezaya ve rezerv alan sorununa ilişkin açıklaması
- 47.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Adapazarı Evrenköy Mahallesi'nde oturan vatandaşların tapu sorununa ilişkin açıklaması
- 48.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Alevi toplumunun aşure gününün tatil olması talebine ilişkin açıklaması
- 49.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in DEM PARTİ grup öneri üzerinde yaptığı konuşmadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

- 50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 51.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, kendisinin de depremzede öğrencileri selamladığına ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 52.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 53.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 54.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 55.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 56.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İYİ Partinin ve CHP'nin aynı konuda verdikleri grup önerilerinin reddedilecek olmasına ve önerilerin önemine ilişkin açıklaması
- 57.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 58.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 59.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 60.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 61.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 62.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in vatandaşın sorununu popülizm olarak görmesini kesinlikle reddettiklerine ilişkin açıklaması
- 63.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Batman'ın Gercüş ilçesine bağlı Dereiçi köyünde 22 Haziranda başlatılan operasyon sonrası tutuklanan 9 kişiye ilişkin açıklaması
- 64.- Uşak Milletvekili Ali Karaboba'nın, Türkiye Cumhuriyeti'nin üniformasını hak etmeyen Özel Harekât Daire Başkanının derhâl emekliliğe sevk edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 65.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, mazot ve gübre fiyatlarının çiftçiler için düzenlemesine ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması
- 66.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş'ın sağlık hizmeti düzeyinin Türkiye ortalamasının altına indiğine ilişkin açıklaması
- 67.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, girdi fiyatları ikiye katlanmışken buğday fiyatının yerinde saydığına ilişkin açıklaması
- 68.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, konut yapı kooperatifleri konusundaki mağduriyetlere ilişkin açıklaması
- 69.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in doğrudan gündeme alınması önergesiyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 70.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 71.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 72.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 73.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 74.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 75.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 76.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 77.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Özel Harekât Daire Başkanının Devlet Bahçeli'nin elini öperek saygısını sunmasından doğal bir şey olamayacağına ilişkin açıklaması
- 78.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle çift maaş uygulamasının yasal hâle getirildiğine ilişkin açıklaması

79.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

80.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Adıyaman'ın merkeze bağlı Akçalı, Ahmethoca ve Kayaönü köylerinde çıkan yangına ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği (AB) Konseyi Macaristan Dönem Başkanlığı tarafından Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ile Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi (3/903)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/904)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/905)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/906)

B) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kahramanmaraş'tan gelen depremzede 25 öğrenci ile Antalya'dan gelen iş insanlarına "Hoş geldiniz." denilmesi

C) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/1893) esas numaralı Öğretmenlik Meslek Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerisi (4/66)

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, belediye şirketlerinde çalışan taşeron işçilerin sorunları ve işe alımlardaki akraba kayırmacılığı hakkında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, elektrik dağıtım işlerinin özelleştirilmesi sonrası ortaya çıkan sorunların sebeplerinin tespit edilerek giderilmesi, yaşanan vahim hadiselerin tekrarlanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve özel sektör tarafından yürütülen bu işlemlerin denetiminin en iyi şekilde yapılmasının sağlanması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan infaz yakma uygulamaları ve hasta tutsakların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının sırasıyla 2'nci ve 3'üncü sıralarına alınmasına, bu kısımda bulunan 144, 145, 120, 121 ve 122 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 4, 5, 6, 7 ve 8'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak maddeler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 143)
- 2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156)

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İsrail'le yürütülen ticarete ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/13212)
- 2.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İsrail'e yapılan ihracata ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/13218)
- 3.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, zeytinyağı ihracatına getirilen kısıtlamalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/13326)

16 Temmuz 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, muharrem ayı ve Kerbelâ hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'a aittir.

Buyurun Sayın Yaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, muharrem ayına ve Kerbelâ'ya ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muharrem ayı ve Kerbelâ faciasıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 10 Muharrem -aşure- 1446. Peygamber'imizin ehlibeytine Kerbelâ çölünde Yezid Bin Muâviye tarafından siyaset ve riyaset uğruna reva görülen soykırımın 1.385'inci seneidevriyesidir. Elbette, tarihte Hitler, Mussolini, Stalin, Miladiç, Şaron ve Netanyahu da soykırım yaptılar fakat bu canilerden hiçbirisi kendi peygamberinin ailesine, evlatlarına ve torunlarına bu vahşeti reva görmemişlerdi. Bu vahşetin sebep ve sonucunu anlamak için tarihin geçmiş sayfalarına bakmak gerekir. Şöyle ki: Muâviye'nin ordusunda bulunan ve zahiren Müslüman olduğunu bilinen meşhur bir adam arkadaşlarına şöyle bir itirafta bulunur: "Peygamber hayattayken deşifre olmamak için istediğimiz gibi konuşamıyorduk, tıpkı Ebu Leheb gibi hakkımızda bir ayet iner de rezil oluruz. Fakat Peygamber vefat ettikten sonra istediğimiz her şeyi kolaylıkla yaptık."

İslam'ı içten yok etmek için pusuda bekleyen nifak hareketi Peygamber'in vefatından hemen sonra gizli planlarını devreye koyarak irtidat olaylarını tetikledi. Hazreti Ebubekir'in halife seçilmesiyle zorla olsa da bu olaylar bastırıldı. Hazreti Ömer'in adaletli, dirayetli ve cesaretli yönetiminde nifak hareketi gizlenmek zorunda kaldı. Hazreti Osman'ın hilafetinde onun merhametini suistimal ederek tekrar ortaya çıktılar. Hazreti Ali halife seçildiğinde ise münafıklar Benî Ümeyye'nin bazı elebaşlarıyla iş birliği yaparak İslam Devleti'ni Emevi saltanatına dönüştürme yoluna gittiler, bir İslam âliminin ifadesiyle Bedir ve Uhud Savaşlarında Hazreti Ali tarafından öldürülen müşrik atalarının intikamını almak suretiyle meşru halife olan Hazreti Ali ve ehlibeyte isyan ettiler. Cemel ve Sıffin Savaşlarında yaklaşık 20 bin sahabenin ölümüne sebep olup İslam düşünce sisteminde telafisi mümkün olmayan yaralar açtılar. İlk 4 halifeden 3'ünün şehadetine mal olan bu nifak hareketi ve Muâviye'nin hilafeti eline geçirmesiyle göklerden indirilen Kur'an ayetlerini besleyenler susturulmuş, uydurulan hurafe bir din anlayışından beslenenlere yol açılmıştır. Emir Muâviye hayatının son döneminde yerine oğlu Yezid'i vâli tayin etti ve İslam Devleti resmen Emevi Arap İmparatorluğu'na dönüştürüldü. İslam dininin başına gelen bu dehşetli fitneleri gören Hazreti Hüseyin Hicri 61'inci yılda, Kûfe'den yükselen halkın çağrısına cevap vermek ve bu kötü gidişata son vermek için etrafındaki sahabe ve tâbiinle istişare etti. İstişarede Kûfe ehlinin, babası Ali'ye de ihanet ettiklerini, bu vesileyle bunlara itimat edilmeyeceğini söylediler de Hazreti Hüseyin bu gidişata daha fazla seyirci kalamayacağını ifade edip "Tek başıma da kalsam Kur'an ve sünnetin hükümlerinin ilgasına müsaade etmeyeceğim." der, çoğu kadın ve çocuklardan oluşan 72 aile efradıyla beraber Kûfe'ye gitmek için yola çıkar. Hazreti Hüseyin'in Medine'den Şam ve Kûfe tarafına gelmek için yola çıktığını duyan Yezid, Şam ve civarında Ubeydullah bin Ziyâd komutasında 5 bin kişilik ordu hazırlar ve Kûfe civarında konuşlandırma talimatını vererek Hüseyin'in ölüm fermanını Ziyad'a bildirir. Kafile Kerbelâ denilen yere vardığında Hazreti Hüseyin ve ailesi muhasara altına alınır. Üç gün üç gece ambargo ve abluka sürer, Peygamber'in ehlibeyti açlık ve susuzluktan bitap düşer. Durumun kötü gidişatını gören Hazreti Hüseyin Ziyâd'a haber göndererek Yezid'le görüşmeyi, olmazsa Medine'ye geri dönmeyi veya farklı bir İslam bölgesine sığınmayı talep eder fakat intikam hırsıyla tutuşup yanan bu cani, insani bütün bu taleplerin hiçbirini kabul etmez. Bunun üzerine Ziyâd çatışma emrini verir ve saatler içinde Hazreti Hüseyin ve 6 üvey kardeşi, yeğenleri, amcasının oğulları, kadın ve çocuklar kılıçtan geçirilir. Hüseyin'in başı gövdesinden ayrılır, 5 yaşındaki Zeynelâbidin ve bacısı Zeyneb'in dışında Peygamber'in sülalesinden hiçbirisi canlı kalmaz. O günden beri Irak ve Şam toprakları, ekilen bu fitne tohumları yüzünden hâlâ huzur bulamadı. Evet, eğer biz Müslümanlar Kerbelâ olayından ders çıkarmazsak bugünkü çağdaş Yezidler, emperyalist güçler tekrar Müslümanlara iç savaşlarla yeni Kerbelâlar yaşatmaya devam edeceklerdir, bugün Gazze halkına Kerbelâlar yaşatıldığı gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaz.

MEHMET SAİT YAZ (Devamla) – Bu vesileyle, başta şehitlerin efendisi Hazreti Hüseyin ve Kerbelâ şehitleri olmak üzere günümüze kadar vatan ve mukaddesat uğruna şehit olanları ve dün seneidevriyesini andığımız 15 Temmuz şehitlerini ve

tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle, şükranla yad ediyorum.

Hüseyini davanın unutulduğu her yer Kerbelâ ve her gün Aşuredir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Samsun'un sorunları hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Murat Çan'a aittir.

Buyurun Sayın Çan. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir şehir düşünün, hem olağanüstü imkânlarla sahip olacak hem de her şeyden mahrum kalacak; Samsun ne yazık ki işte tam da böyle bir şehir. Merkezî politikalar, yerel yönetimler, bürokrasisi, Samsun'daki bu tablo, hepsinin eseri. Bir şehir düşünün, daha kırk yıl önce Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi'nde 17'nci sırada; katma değer üreten nitelikli istihdamda ilk 10 şehrin içinde ve çevre illerden göç alan bir şehir. Bugün aynı şehir Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi'nde 35'inci sıralarda; asgari ücretli çalışanların oranı Türkiye ortalamasının çok çok üzerinde ve göç veren bir şehir maalesef. Şimdi, bu şehir, gelişmişlik düzeyinde 35'inci sıraya kadar gerilemiş, nitelikli tarım alanlarını hızla kaybediyor, altyapı, plansız, şehirleşme, trafik kaosu, kırsal mahalleleri isyan ettiren yol ve su sorunları... Burada her bir başlığı açmaya kalksam bu konuşma sabaha kadar sürer. O yüzden, en çarpıcı örnekler üzerinden size Samsun'u anlatacağım.

Malum, bu iktidar bir Bütünşehir Yasası çıkardı. Bu yasa ne getirdi? Kırsal mahallelere büyükşehir için oy kullanma hakkı. Bunun karşılığında da büyükşehir belediyeleri hizmetlerini kırsala kadar ulaştıracaktı. Peki, öyle oldu mu? Hayır. Fotoğraf burada. Az sonra anlatacağım ve Samsun hikâyesi bu fotoğrafta gizli: Yakakent ilçemizin Karaaba Mahallesi. Büyükşehir bu mahallede evlere su bağlamadığı için vatandaşlarımız evlerine eşekle su taşıyor. Eşegi olan, şanslı tabii. Eşegi olmayan, evine suyu el arabasıyla taşıyor. On yıldır çalmadıkları kapı kalmadı ama muhatap bulamadılar. Zaten muhatap bulsalardı sorun şu Meclisin kürsüsüne gelmezdi. Bu sorunun buraya kadar gelmesine sebep olan herkes utansın. Şu suyu taşıyan eşekler görevini yerine getiriyor lakin gerisini burada söylemeyeyim.

Suyla başladık, suyla devam edelim. Samsun'un bir tarafında eşekle su taşınıyor, bir tarafında ise her yağmur sonrası sel yaşanıyor. Sezonun ilk selini geçen hafta yaşadık. Terme, Salıpazarı, Çarşamba, Ayvacık yağmuru gördü, yine ortalık sele gitti. Bu iktidar yüzünden seller artık bizim kaderimiz oldu çünkü sel ve taşkın önleme projeleri rafta kaldı, başlayan inşaatlar kaplumbağa hızında kaldı. Mesela "Salıpazarı Barajı" diye bir projesi var bu iktidarın; Salıpazarı, Terme ve Çarşamba ilçelerimizdeki 152 mahallemizi sellerden, taşkınlardan koruyacak olan ana proje. İhalesi 2017'de yapıldı, inşaat beş yıl sonra başladı, şimdiye kadar yüzde 20'sine ulaşılabilirdi. Şimdi ise harç bitti, yapı paydos, ödenek tükendi. Gerçi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Sayın Mehmet Muş açıklama yapmış, ek ödenek çıkarılacaktı. 2017 yılında bu barajın ihalesine çıkılırken hesaplanan maliyet 150 milyon lira, bugün ise 1 milyar 142 milyon liraya mal olacak. Yedi yıllık sorumsuzluğun bedeli tam 1 milyar lira. Bu süre zarfında yaşadığımız sellerde yitirdiğimiz canlar, sellerin hasada verdiği zararlar, kayıplar da cabası. 1 milyar liranın üzerine koyun koyabildiğiniz kadarını, har vurup harman savurduğunuz milyarlar Samsun'a bir kuruluşa fayda sağlamıyorsa, vatandaşımız evine eşekle su taşımak zorunda kalıyorsa, yağın her yağmurda sel korkusu, can korkusu, mal korkusu yaşıyorsa; verimli tarım arazilerini parsel parsel imara, sanayiye açıp buna karşın ne kent gelişim planı ne de altyapı yatırımı yapılmıyorsa, yağmur suyunu denize ulaştırmayı beceremeyip kanalizasyon denize dökülüyorsa, ulaşım planı yoksa, trafik felç durumdaysa Samsun bu iktidardan, bu yönetim anlayışından ne hayır görmüştür, siz düşünün. Bu kadar sorunun çözümüne harcanmayan ama Samsun için harcadığı söylenen para 73 milyar lira, kimin filosunu çoşturdu, kimin silosunu doldurdu? Esas soru budur.

Değerli milletvekilleri, marifet, şehirleri yaşanabilir kılmaktır; marifet, millettten vergi olarak toplanan paraları yine halkın refahı için; sağlıklı, güvenli yaşam alanı ve kentler oluşturabilmek için kullanmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çan.

MURAT ÇAN (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Son olarak, fındık üreticimizin haklı feryadını bu kürsü aracılığıyla iktidara ulaştırmak istiyorum. Hafta sonu Terme'de fındık üreticilerimizle bir araya geldik, hepsi endişeli, "Fındığın fiyatı konusunda yine manipülasyon kokuları yayılmaya başladı. Emeklerimiz yine heba olacak mı?" diyorlar. "İktidar yine, karteğe mi çalışacak?" diyorlar. "Üretim maliyetlerindeki artış göz önünde bulundurulmadan bir fiyat belirlenmemeli." diyorlar. Üreticimiz "kahverengi kokarca" adlı zararlıyla mücadele konusunda da kaderine terk edilmiş "Başının çaresine bak." denilmiş. Üreticilerimizle bir araya geldiğimizde fındık bahçesinde kendi gözlerimizle gördük, her taraf bu böcek ve larvalarla dolu. Bu kadar zorluğa rağmen üretmeye, ülkemize gelir kazandırmaya ve kendi karnını doyurmaya çalışan fındık üreticimizin haklı talepleri ve beklentisi karşılanmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Mersin'in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e aittir.

Buyurun Sayın Ekmen.

3.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Mersin'in yıllarca ihmal edilmişliğini; turizm, lojistik, tarım ve sanayideki hâlini anlatmak üzere huzurunuzdayım.

Mersin, sıra dışı, özel bir şehir; dinler, kültürler ve arkeoloji açısından bir inanç, kültür ve tarih şehri. 321 kilometrelik sahiliyle Türkiye'nin en uzun sahiline sahip bir şehir. Yayılları, sadece el değmemiş tabiatını değil, aynı zamanda eşsiz Yörük kültürünü deneyimleme fırsatını sunar. Gastronomisi ve Mersin mutfağı hepimizin malumudur. Adrenalin sporlarından herhangi birini yapmak isterseniz Mersin'de buna uygun bir mekân bulabilirsiniz. Bu güzelliklere sahip Mersin, maalesef, turizm potansiyelinin yüzde 5'ini veya 10'unu dahi kullanamamaktadır.

Mersin, ulusal kara yolu ağının önemli akslarından olan Akdeniz Sahil Yolu'yla bütünleşik bir şehirdir. Bu yol doğrudan Mersin'in kaderini ilgilendirmektedir. 2007 yılında bitirileceği vad edilen Akdeniz Sahil Yolu maalesef bitirilememiştir. Türkiye'nin doğu ve güneydoğusunu güneyine bağlayan bu yol mevcut hâliyle bir çile yoluna dönüşmüştür; Mersin'in önemli ilçeleri Erdemli, Silifke, Gülnar, Mut ve Anamur da bu çilenin ve ihmalin sıkıntısını yaşamaktadır. Aynı güzergâhta bulunan Çeşmeli-Taşucu Otoyolu Projesi'nde birçok kez iptal edilen ihalenin ardından bu yıl yol inşaatına başlanmıştır ancak yüklenici firma kamuoyuna sağlıklı bilgilendirme yapmamaktadır.

Bir diğer önemli konu ise Mersin ana konteyner limanıdır. Liman yalnızca Mersin'in değil Türkiye'nin lojistik kapasitesini artıracak stratejik bir projedir. 2013 yılında ihalesi yapılacağı vad edilen limanın ÇED raporunun süresi dolmuştur. Yılların ihmalinden sonra Bakanlık bu yıl yeniden ÇED raporu hazırlamaya başlamıştır. Unutmamak gerekir ki merkezi Mersin de olsa bu liman Türkiye'nin ihracat kapasitesini kaplayacak bir projedir ve Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de lider yapacak dünyadaki sayılı 10

limandan birinin arasına katacaktır. 2011 yılında temeli atılan Çukurova Havalimanı aradan geçen on üç yıla rağmen hâlâ faaliyete açılmamıştır. En son aralık ayında Sayın Cumhurbaşkanı ocak ayında bu havalimanının açılacağını söylemiştir ancak bugün itibarıyla bir gelişme yok, temmuz ayındayız. Ümit ediyoruz ki bu yıl bu liman açılır ve Mersin'in ticaretine, lojistiğine ve turizmine büyük katkı verir.

Sayın milletvekilleri, biz "Mersin ihmal ediliyor, Mersin'e hakkı verilmiyor." dediğimizde bazen itirazlar geliyor ancak isterseniz şu on beş yılda Mersin'de gündeme gelen, yapımına bir türlü başlanamayan, başlanırsa bitirilemeyen, bitirilirse açılmayan projelere ve emsallerine birlikte bir bakalım. Evet, Mersin Havalimanı açılmadı ama aynı dönemde Rize, Ordu-Giresun ve İstanbul Havalimanları hizmete girdi, denizler dolduruldu, dağ taş, tepe dolduruldu, Mersin'in ovasındaki havalimanı bitirilemedi. Mersin ana konteyner limanı hayal oldu ama aynı dönemde vadedilen Filyos ve Çandarlı Limanları şu anda hizmet veriyor.

Akdeniz Sahil Yolu bitirilemedi ama çok daha sonra başlanan 14.300 metrelik Ovit Tüneli ve 14.476 metrelik Zigana Tüneli şu anda hizmet veriyor. 2009 yılında 5 büyük firmaya turizmciilik, otel tahsisleri verildi, aradan on beş yıl geçti, tek bir çivi dahi çakılabilmiş değil.

Kültür Bakanlığı ne Turizm Geliştirme Ajansında ne Kültür Yolu Festivallerinde ne de Master Proje'de Mersin'le ilgili projelerini ne güncelliyor ne de hayata geçiriyor.

Mersin çiftçisi 1 lira fiyat biçilen limonuna 2 lira toplama bedeli, 3 lira da nakliye bedeli ödeyemediği için limon ve narenciye bahçede kaldı. Bunun sonucu bu yıl Akdeniz sineği baş gösterdi. Tüm çağrılarımıza rağmen kurumsal bir satın alma gerçekleşmedi ama eğer aynı ürün pamuk olsa ÇUKOBİRLİK, pancar olsa PANKOBİRLİK, fındık veya hububat olsa TMO, çay olsa ÇAYKUR devreye girecek ve belki de çiftçi bu kadar mağdur edilemeyecekti ama narenciye ve limonun sahibi yok, Mersin'in sahibi yok, bu nedenle de 1 liraya bahçede cürüyen limon şu anda pazarda tezgâhta 70 liraya alıcı bulamıyor.

Mersin'in başarılı Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Vahap Seçer'in metro projesi yıllarca Bakanın masasında bekledi. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ekmen.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) – Sayın Nebati Mersin Milletvekili adayı olunca bir umut Mersin'in hatırına, adaylığının hatırına imza atar mı dedik, maalesef çağrılarımıza kulak tıkadı, imza atmadı; Mehmet Şimşek Bey'in attığı ilk imzalardan biri bu oldu ama olan Mersin'in ve Mersinlinin yıllarına oldu.

Mersin AFAD raporlarına göre Ceyhan merkezli 6,8, Yenice merkezli 7 büyüklüğünde iki depremin ciddi tehdidi altındadır ancak AFAD tarafından yayınlanmış bu raporlara rağmen yürütülen bir risk azaltma veya deprem sonrası depolama, kurtarma, tahliye planlarından söz dahi edemeyiz. Mersin Türkiye'nin en çok vergi ödeyen 6'ncı ilidir ama 2024 yılı programında ödediği verginin yüzde 5'ini dahi geri almayan bir şehirdir.

Biz, Genel Kurulumuzun dikkatini bu hususlara çekerek iktidarın Mersin'le ilgili bu ayırmıcılıktan, bu ihmalkârlıktan vazgeçmesini ve Mersin'in hak ettiği yatırımların bir an önce tamamlanmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz talebi Konya Milletvekili Meryem Göka'ya aittir.

Buyurun Sayın Göka.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Meryem Göka'nın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MERYEM GÖKA (Konya) – Teşekkürler.

Milletimizin dünyada eşi benzeri olmayan bir mücadele sergileyerek darbecilere "Durl!" dediği zaferin, istikbal ve istiklal mücadelesinin, bağımsızlık destanı yazdığımız 15 Temmuz hain darbe girişiminin 8'inci yıl dönümündeyiz. 15 Temmuz gecesi FETÖ terör ve ihanet örgütüyle demokrasimize pranga vurulmak istendi, millet iradesi doğrudan hedef alındı. Vatan için canlarını veren şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Cumhurbaşkanımızın canına kastedilmesi, Meclisimizin ve Cumhurbaşkanlığının bombalanması, uçağa, tanka ve mermilere karşı çıplak elleriyle direnen milletimize kurşun yağdırılması darbenin ötesinde bir işgal girişimiydi. Onurlu ve dik duruşuyla her türlü vesayetin karşısında sarsılmaz bir kale gibi duran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan milletimizi meydanlara davet etti ve siyasi tarihimizin en büyük ihaneti milletimizin fedakârlığı, cesareti ve müdahalesi sayesinde demokrasi zaferine dönüştü. Bağımsızlığımız, birlik ve beraberliğimiz daim olsun.

Teşekkürler.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Ali Gökçek...

Buyurun Sayın Gökçek.

2.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, iktidarın sokak hayvanlarıyla ilgili hazırladığı teklife ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sokak hayvanlarının popülasyon kontrolü için yürürlükteki mevzuata ve vicdanlara uygun, insancıl olan seçeneğin "kısırlaştırma" olduğu uzmanlarca yıllardır dile getirilmesine rağmen AKP, yıllardır, bu yönde gerçekçi hiçbir çaba ortaya koymamıştır. Şimdi ise iktidar, kamuoyundan gelen tüm uyarılara rağmen, sayfalarından âdeta kan damlayan bir teklifi sayısal çoğunluğuna güvenerek apar topar yasalaştırma gayretine girmiştir. Ben, buradan, yüreğinde biraz da olsa merhamet barındıran, vicdan sahibi milletvekillerine sesleniyorum: Gerek komisyonda gerekse Genel Kurulda bu kanlı katliam yasasına karşı çıkın; aksi takdirde, tarih sizi binlerce canın mezarlığı olarak anacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun...

Buyurun Sayın Özbudun.

3.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Antalya'nın Döşemealtı ilçesindeki L Tipi Cezaevinde yaşanan su kesintisine ilişkin açıklaması

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antalya'nın Döşemealtı ilçesindeki L Tipi Cezaevinde maalesef bir süreden beri su kesintisi yaşandığı, bunun ise orada bulunan tutuklu ve hükümlüler için özellikle ağır yaz aylarında çok ciddi problemlere yol açtığı aileleri tarafından bana bildirilmiştir. Ben de Antalya Milletvekili olarak bu tutuklu ve hükümlülere daha insani hayat şartlarının sunulması ve su kesintisi sorununun çözülmesi için söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, ülkemizdeki bütün ceza ve tutukevlerindeki hayat şartlarının iyileştirilmesi gerektiğini de dile getirmek istiyorum.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.
BAŞKAN – Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir...
Buyurun Sayın Aldemir.

4.- Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuzda aziz milletimiz hürriyete ve demokrasiye olan bağlılığını tanklara, uçaklara ve silahlara meydan okuyarak tüm dünyaya göstermiştir. Bu cesaret, bu yürek sadece Türkiye'nin değil tüm dünya demokrasi tarihine bir ders niteliğindedir. Bu millet istiklaline el uzatan, iradesine zincirler vurmaya kalkan her oyunu tarih boyunca bozmuş, birlik ve beraberliğini her zaman korumuştur. Hain FETÖ terör örgütünün ve cuntacı vesayetin karşısında duran şehitlerimiz demokrasimizin bekçisi, vatanımızın kahraman evlatlarıdır. Bugün burada şehitlerimizle olan minnet borcumuzu ifade ederken onların bıraktığı mirası ve aziz hatıralarını yaşatmak boynumuzun borcudur.

Şehadete yürüyen tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize uzun ömürler diliyorum. Milletimizin birlik ve beraberliği daim olsun.

BAŞKAN – Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...
Buyurun Sayın Gürer.

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Akkaya Barajı için yapılan atık tesisinin tüm giderlerinin "katılım payı" adı altında Niğde halkından talep edilmesine ve Bor ilçesinin Mal Müdürlüğü'nün kapatılmasına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde ile Bor ilçesi arasında Akkaya Barajı'na atıkla ilgili bir tesis yapılmıştı. Bu tesisle Akkaya Barajı'nın kirliliğinin önlenmesi hedeflenmişti. Ancak bu tesis yapıldıktan sonra, şu anda "katılım payı" adı altında tesisin tüm giderleri Niğde halkından talep ediliyor. Adalet ve Kalkınma Partisi her fırsatta vatandaşın cebinden elini çıkarmıyor. Yapılan arıtma tesisinden "katılım payı" adı altında böyle bir alıntı yapılması yerine bu tesisi o bölgenin sorunlarını çözen bir tesis olarak belediyenin ve kamunun birlikte üstlenmesi gerekirken vatandaştan katkı payı alıyorlar.

Ayrıca, en büyük ilçesi olan Bor ilçesinin Mal Müdürlüğü de ilçede kapatıldı. Bunun gibi uygulamalar bölge halkının tepkisine neden oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila...
Buyurun Sayın Aşila.

6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, 15 Temmuz hain darbe girişiminin 8'inci yılına, Kerbelâ'ya ve aşure gününe ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – 8'inci yılında, 15 Temmuz hain darbe girişiminde canlarını hiçe sayarak şehit olan vatandaşlarımızı rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyoruz.

Erbakan Hocomızın "Sakin çocuklarınızı FETÖ'ye vermeyin, yoksa siyonizme asker olur." uyarısını anlamayarak uçurumun eşiğinden döndüğümüz bugünde, Allah, Hocomızın diğer uyarılarını anlayıp gereğini yapmayı ve başka uçurumlara düşmeden nice zaferler nasip etsin.

Ayrıca bugün aşure günü; muharrem ayı yas ve matem ayıdır. 12 imamın 3'üncüsü, cennet gençlerinin efendisi İmam Hüseyin ve dostları zalim Yezid'in emriyle aşure günü Kerbelâ'da şehit edildiler. Bu olay sıradan bir zalim-mazlum olayı ya da siyasi taht kavgası değildir. Tarihe yön veren hak ile batıl çatışmasıdır.

İnsanlar artık ya Hüseyin'in safında olacak ya Yezid'in; ya hakkın, adaletin merhametin, yiğitlik ve fedakârlığın safında olacaklar ya da zulmün safında çünkü artık her yer Kerbelâ, her gün aşuredir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı...
Buyurun Sayın Bayırcı.

7.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

15 Temmuz öyle bir tarihtir ki millî irade cuntacılar karşı koymuş beş bin yıllık devlet olma şuurunu tüm dünyaya göstermiştir. Yüce Türk milleti devleti sahiplenmenin nasıl olacağını tarif etmiş, hainlikle, kalleslikle bu millet sindiremeyeceklerini haykırmıştır. Kıt akıllarla devletin bekasına kastetmek isteyenler hâlâ aramızda var, biliyoruz. Aklını emperyalist şarlatanlara satan bir avuç kallesle sesleniyorum: Takvimlerimizden 15 Temmuz gününü koparıp atmadık. Nasıl ki dün Malazgirt Meydanı'nda, Dumlupınar mevzilerinde, Conkbayırı'nda kefenlerimizle şehadete koştuysak, nasıl ki Kısıklı'da, Boğaz Köprüsü'nde, havalimanlarında şehit düşüyssek bugün de yarın da ve ebediyen, mahşere kadar bu millet vatanına sahip çıkacaktır.

Mehmet Akif'in diliyle: "Tükürün milleti alçakça vuran darbelerle! Tükürün onlara alkış dağıtan kahpelere! Tükürün ehlihalibin o hayâsız yüzüne!"

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...
Buyurun Sayın Özcan.

8.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz direnişi, milletin devletiyle omuz omuza verdiği mücadeleyle demokrasiyi ve seçilmiş iradeyi korumak için gösterdiği destansı bir direniştir. Dün, Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nü, 8'inci yıl dönümünde milletçe birlik ve beraberlik içerisinde kutlamanın mutluluğunu bütün yurttta büyük bir coşkuyla yaşadık. Hain kalkışma karşısında aziz milletimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla meydanlara sel olup akmıştır. Vatani ve mukaddesatı uğruna canını vermekten tereddüt etmeyen kahramanlarımız var oldukça ne FETÖ terör örgütü ne darbeler ne de başka hain girişimler Türkiye Yüzyılı hedefimizden bizleri asla döndürebilecektir.

Kahraman şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyorum. Aziz hatıralarını gelecek nesillere aktaracağımızdan, 15 Temmuz ruhunu sonsuza dek yaşatacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Rabb'im bir daha böyle kara bir gece yaşatmasın diyor, Gazi Meclisimizden herkesi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı...
Buyurun Sayın Yazmacı.

9.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya ve 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'ne ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Başkanım, rahatsızlığınızdan dolayı geçmiş olsun dileklerimi iletiyor,

teşekkür ediyorum.

15 Temmuz hain darbe girişimi, milletimizin yüreğindeki vatan sevgisiyle bütün dünyanın kıyamete kadar unutamayacağı bir zafere dönüştü. O karanlık gece, tanka, tüfeğe, uçağa karşı koca yürekleri ve vatan sevgilerinden başka hiçbir şeyi olmayan milletimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Meclisine, Hükûmetine, iradesine, demokrasisine ölümüne sahip çıkmıştır. Gözü dönmüş hainlerin hedefindeki Gazi Meclisimizdeki milletvekillerimiz de o süreçte halka en büyük güç olmuştur.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü vesilesiyle, darbe teşebbüsüne karşı mücadele ederken şehadete yürüyen tüm şehitlerimizi saygı, rahmet ve duayla anıyorum. Kahraman gazilerimize sıhhat, afiyet içinde uzun ömürler diliyorum. Rabb'im aziz milletimizi ve devletimizi hainlerin tuzaklarından korusun.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

Buyurun Sayın Özer.

10.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

15 Temmuz 2016 gecesi hain darbe girişimine karşı dik duran milletimizin kahramanlık destanını asla unutmayacağız. O gece, milletimizin iradesine kasteden emperyalist ve siyonistlerin tetikçisi FETÖ'ye karşı durarak millî irademizi ve bağımsızlığımızı koruduk. Bu topraklarda hainler, bölücüler ve onların maşaları her zaman kaybedecek, kazanan milletimiz olacak. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde Türkiye, güçlü liderliği ve milletin iradesiyle her türlü tehdidin üstesinden gelmeye devam edecek.

Vatan uğruna canlarını feda eden tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, kahraman gazilerimizi saygı ve şükranla selamlıyorum.

Ferdi olmaktan gurur duyduğum aziz milletimizin 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

Buyurun Sayın Güzelmansur.

11.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, vergi kanunlarında değişiklik yapan kanun teklifinde depremden ekonomisi çöken Hatay'ın olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP Hatay'ı yine yok sayıyor, yine görmezlikten geliyor. İşte ispatı: Vergi kanunlarında değişiklik yapan kanun teklifi bugün Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edildi. Teklifi inceledim ve deprem ekonomisiyle ilgili tek bir madde bile görmedim. Buradan iktidarın komisyon üyelerine sesleniyorum: Depremle Hatay'ın ekonomisi çöktü. Hatay'da vergi borçlarını ve faizlerini silen bir düzenlemeyi koyun teklife. Hatay'da SGK ve BAĞ-KUR primlerinin hazine tarafından karşılanmasına yönelik maddeyi ekleyin teklife. Hatay'a KGF kredi imkânı sağlayan maddeyi koyun teklife. Depremzede mali müşavirleri, doktorları, avukatları, KOSGEB kredilerinden yararlanıracak maddeyi ekleyin teklife. Ötelenen kredi kartları borçlarının faizlerini silen ve faizsiz taksitlendirme imkânı sağlayan bir düzenlemeyi ilave edin teklife. Hatay'a biraz acıyın, Hatay'a sahip çıkın.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Barış Bektaş...

Buyurun Sayın Bektaş.

12.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, tarımsal sulama amacıyla kullanılan elektriğe yapılan yüzde 30'luk zamma ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarımsal sulama amacıyla kullanılan elektriğe yapılan yüzde 30'luk zammı birlikte çok düşük kârlarla üretim yapan çiftçilerimiz zarar etme noktasına gelmiştir. Her ne kadar tarımsal sulama amaçlı kullanılan elektriğe yönelik bir teşvik uygulaması olsa da Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan çiftçileri kapsamaması ve teşvikten yararlanmak için yürütülen işlemlerin uzun sürmesi nedeniyle verimli bir teşvik programı olduğunu söylemek mümkün değildir. Tarımın sürdürülebilirliği, yurttaşlarımızın gıdaya uygun fiyatla ulaşabilmesi için tarımsal sulama amacıyla kullanılan elektriğe daha kapsamlı bir şekilde teşvik programı oluşturulması ve yüzde 8 olarak uygulanan KDV'nin yüzde 1'e çekilmesi gerekmektedir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Muş Milletvekili Sümeyye Boz...

Buyurun Sayın Boz.

13.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş'ta yıkılan Ermeni yapılarına ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, Muş'ta yıkılan Ermeni yapılarına değinmek istiyorum. İktidarın bu tarihi yok etme çabaları bilinçli bir tahribat ve kasıtlı bir kültürel kırım politikasının bir parçasıdır. Bu yapılar hem Ermeni halkının hem de insanlığın ortak mirasıdır. Surp Garabet Manastırı, Arak Kilisesi, Çengili Kilisesi ve Meryem Ana Kilisesi gibi yapılar şu an kaderlerine terk edilmiş durumda. İktidar bu tarihî mirasları yok sayarak bir tür tarihsel revizyonizm uygulamaktadır. Bu yöntem hafızayı silerek geleceği manipüle etmeyi amaçlayan tehlikeli bir stratejidir. Geçmiş ve kültürel mirasları korumak yalnızca bir zorunluluk değil, aynı zamanda böylesi yıkıcı ve manipülatif politikalara karşı durmanın en etkili yoludur.

Bu alanda mücadele eden bütün sivil toplum kuruluşlarını selamlıyorum. Tarihe ve kültürel mirasa sahip çıkmayla ilgili çabalarımız devam edecek.

BAŞKAN – Tunceli Milletvekili Ayten Kordu...

Buyurun Sayın Kordu.

14.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Türkiye'de Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları 2023 Yılı Raporu'na ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2023 yılı Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları Raporu Türkiye'de nefret suçlarının karanlık bir gölge gibi büyüdüğünü ve mevcut iktidarın bu durumu kasıtlı olarak körüklediğini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Başta Hristiyanlar, Yahudiler, Aleviler, ateistler olmak üzere farklı inanç gruplarına ait insanlar her gün artan saldırılarla yüz yüze gelmektedirler ve bu yüz yüze gelme hâli, iktidar ve sağ muhalefet olmak üzere, kin ve nefret tohumlarını ekerek halkları kutuplaştırmaya devam etmektedir. Bu durum anayasal, yasal düzenlemelere tamamen aykırıdır ve toplumsal barışı ciddi şekilde tehdit etmektedir. Birlikte, herkesin inancına saygı duyulduğu, ayrımcılığın sona erdiği bir yaşamı kurmak için adımlarımızı daha güçlü atmaya

devam edeceğiz. Bizler DEM PARTİ olarak, güçlü bir toplumsal uyum ve barışın teminatı olarak üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmeye kararlıyız. Daha adil ve eşit bir Türkiye'yi ve yaşamı hep birlikte umut ve dayanışmayla birlikte öreceğiz.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap...

Buyurun Sayın Kasap.

15.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin sokak hayvanlarına yönelik hazırlanan kanun teklifine itirazlarının olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği, sahipsiz sokak hayvanlarına yönelik hazırlanan kanun teklifinde, yorum farkına bağlı olarak suistimal edilebilecek hükümler yer aldığını, “kuduz şüphesi” ve “saldırgan hayvan” gibi geniş anlam taşıyan ifadelerin kanun yapma tekniğine aykırı olduğunu ve belediyelerin hayvan bakımevi açılınca kadarki süreçte toplanacak hayvanlara ilişkin ne olacağına yönelik eksik noktalar bulunduğunu belirterek bu hâliyle teklifin yanında olamayacaklarını belirtti. Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin -yapılan açıklamada- bu konuda kendilerine danışılmadığı, bilgilendirmenin çok geç intikal ettiği, ilk değerlendirmelere göre de yapılacak uygulamada hiçbir sınır getirilmediği, yorum farkına bağlı olarak suistimal edilebileceği, belediyelere de 2028 yılına kadar bakımevi kurma zorunluluğu getirilirken bu süreçte toplanan hayvanlara ne olacağına dair kesin hükümler bulunmadığı konusunda itirazları var. Ayrıca, kendilerinin de veteriner hekim, düz “veteriner” olarak değil o şekilde anılmaları gerektiğini önerdiler. Şöyle söyleyeyim: “Katliam” yerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar...

Buyurun Sayın Şenyaşar.

16.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da Topçu Gündaş Sulama Birliği Başkanlığının vermediği sulama hizmetinden ücret talep etmesine ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mezopotamya sınırları içinde yer alan Urfa'da çiftçiler mutsuz, çiftçiler mağdur ve çiftçiler geçinemiyor. TMO'nun buğday için belirlediği taban fiyat 9 lira 25 kuruş. Mazota bir yıl içinde yüzde 105 oranında, zirai ilaç ve gübreye yüzde 50'ye yakın zam yapıldı, buğdaya sadece yüzde 12 zam yapıldı. Çiftçiler iki yıldır zarar etmeye devam ediyor. Bu zarar yetmezmiş gibi sulama birlikleri “sulama parası” adı altında çiftçilerden haraç istiyor. 2024 yılı Urfa için bol yağışlı bir mevsim oldu, hububat ürünleri için Topçu Gündaş Sulama Birliği Başkanlığının sağlayacağı suya ihtiyacı ortadan kaldırdı. Buna rağmen Sulama Birliği 2024 yılı hububat sulama ücretini dönüm başı 800 TL olarak belirlemiş. Verilmeyen bir hizmetten dolayı çiftçilerden para istemek haksızlıktır, yasal değildir, suçtur. Tarım Bakanı konuyla ilgileneneğine dair söz verdi. Urfa'da çiftçilerin bu mağduriyeti bir an önce giderilmelidir.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Dursun Ataş...

Buyurun Sayın Ataş.

17.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, vatandaşların gelirleri hızla erirken borçlarının ise katlanarak arttığına ilişkin açıklaması

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Vatandaşların gelirleri hızla erirken borçları ise katlanarak artmaktadır. Vatandaşın bankalara borcu 2024 yılbaşından bu yana 554 milyar lira artmıştır yani sadece altı ayda artış oranı yüzde 20,3 olmuştur. AKP iktidarının hatalı ve tutarsız ekonomi politikaları yüzünden yılbaşından bu yana bankaların icra takibi başlattığı bireysel kredi ve kredi kartı borçlarındaki artış oranı ise tam yüzde 58 olmuştur. Vatandaş 2020 yılında bankalara 83 milyar lira faiz öderken Cumhurbaşkanının “Faizi düşürecek” açıklamasından sonra 2023 yılında ödediği faiz 378 milyar lira olmuş, 2024 yılının daha ilk beş ayında ise tam 308 milyar liraya ulaşmıştır. Ülkemizin geleceği vatandaşlarımızın ekonomik refahına bağlıdır. Borç yükü altında ezilen vatandaşlarımızı bu zor durumdan kurtarmak için iktidarın bir an önce adımlar atması gerekmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı...

Buyurun Sayın Sarı.

18.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, bugün açıklanan YKS sonuçlarına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

YKS sonuçları bugün açıklandı. Bu sisteme rağmen başarılı olan öğrenci kardeşlerimi tebrik ederek sözüme başlamak istiyorum. Eğitimdeki tahribat YKS sonuçlarıyla bir kez daha gün yüzüne çıktı. Son beş yıla baktığımızda acı tablo ortada: Matematikte 40 soruda ortalama 7 net, fen bilimlerinde 20 soruda ortalama 3 net; ne acı bir tablo değil mi? Millî Eğitim değil tarikatlara “STK” diyen, tarikatların bakanı olan Yusuf Tekin'e sesleniyorum: Bu başarısızlık senin ve senden önceki 9 Bakanın eseridir. En büyük darbeyi millî eğitime verdunuz. Bugüne kadar tam 6 kez lise sistemini, 3 kez üniversite sınav sistemini, 4 kez müfredatı, 18 kez de eğitim sistemini değiştirdiğiniz için bu durumdayız. Geleceğimizi tehdit eden bu anlayışınızdan vazgeçin, bilimsel ve çağdaş eğitim için ne gerekiyorsa derhâl onu yapın. Tarikatların güdümünde partili bir eğitim sistemi istemiyoruz, gerçek bir millî eğitim politikası oluşturmak zorundayız yoksa o koltukları derhâl boşaltın.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Celal Fırat...

Buyurun Sayın Fırat.

19.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Amasya'da Alevilerin yaşadığı Kirazlıdere Mahallesi'nde evlere kimliği belirsiz kişiler tarafından “hacet zamanı” başlıklı bildiriler bırakılmasına ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, ülkemizde gün geçmiyor ki farklı inançlara, toplumsal kesimlere yönelik nefret suçu ve şiddet olayları yaşanmasın. Geçtiğimiz günlerde hem de Alevilerin muharrem orucunun 1'inci gününde Amasya'da Alevilerin yaşadığı Kirazlıdere Mahallesi'nde evlere kimliği belirsiz kişiler tarafından “Hacet namazı” başlıklı bildiriler bırakılmıştır. Tam da matem orucunun tutulduğu bir dönemde bu bildirilerin dağıtılması toplumu oldukça tedirgin etmiştir. Bizler yaşayarak şahitlik ediyoruz ki hayatın her alanında bu tarz nefret ve şiddet suçları artarak devam ediyor; iktidarı ve yetkilileri göreve davet ediyoruz. Bu bildirileri kimler, hangi amaçla dağıtmıştır? Bildirileri dağıtan hakkında nasıl bir adli işlem yapılmıştır? Çıkın, kamuoyunu aydınlatın; bunlar hakkında gerekli işlemleri yapın ve üstünü örtmeyin.

Aşkla...

BAŞKAN – Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

Buyurun Sayın Alp.

20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars Kağızman Öğretmenevi inşaatına ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ Kars'a bitmeyen öğretmenevi yapmış. Bu binanın temeli 2017 yılında atıldı, o zaman Bakan İsmet Yılmaz'dı; bina bitmedi; Ziya Selçuk geldi, binayı bitiremedi; Mahmut Özer geldi, bina bitmedi; şimdi Yusuf Tekin geldi, bina hâlâ inşaat hâlinindedir. Her işi yarım yamalak yapan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e sesleniyorum: Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin görüşmelerini Genel Kurulda yarım bıraktınız, bari Kars Kağızman Öğretmenevi inşaatını bitirin.

BAŞKAN – Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu...

Buyurun Sayın Gündoğdu.

21.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Bakan Şimşek sayesinde milletin ödediği vergilerin millete sefalet olarak döndüğüne ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimşek Bakan son bir yılda faizleri yüzde 8'den yüzde 50'ye, enflasyonu yüzde 38'den yüzde 72'ye uçurdu. Enflasyon hırsızlıktır, yoksulluktur, fakirliktir. Çaya yüzde 24, elektriğe yüzde 38 zam yapılırken emekliye göstermelik zam yoksulu daha yoksul, zengini daha zengin yapmaktır. Sayenizde milletin ödediği vergiler millete sefalet olarak dönüyor. Bir bedel ödenecekse o bedeli asgari ücretli, emekli, çalışan, çiftçi, esnaf asla ödemeyecek; bedeli, kur korumadan milyonlar kazananlar, faiz zenginleri, ballı maaş alanlar, geçilmeyen köprüden milyon euro alanlar, milyonluk vergi borcu silinenler ödeyecek. Sayın Şimşek Bakan, yemeği kim yediyse hesabı da ondan alacaksınız.

BAŞKAN – Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit...

Buyurun Sayın Sayyigit.

22.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevindeki ağır hak ihlallerine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarında, cezaevleri ülkenin dipsiz kuyusu hâline getirilmiştir. Cezaevleri Kürtler ve muhaliflerle tıka basa doldurulmuştur. Bununla da yetinilmemiş; cezaevleri, sağlıklı olanın hasta edildiği, hasta olanın sağlığının ağırlaştığı ve ağır hasta mahpusun ölüme sürüklendiği merkezler dönüştürülmüştür. Bugün Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinden de mahpuslar dışarıdakilere sesleniyor, Meclise sesleniyor çünkü 8 kişilik bir koğuşa 21 kişi doldurulmuş durumda, pandemi bahanesiyle sosyal etkinlik yasakları uygulanıyor, mahpuslar temiz hava ve güneş ışığına hasret bırakılmış, keyfi uygulamalarla telefon ve görüş hakları gasbedilmiştir. Öyle ki, Kürtçe şarkı söylemek bir disiplin cezası için yeterli olabiliyor. Bunun adı işkencedir. Bunlar ağır hak ihlalleridir. Bu politikalarından vazgeçin, tecride son verin.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu...

Buyurun Sayın Otlu.

23.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Hayvan katliamlarıyla ilgili hazırlanmış yasa teklifine “hayır” oyu vereceklerine ilişkin açıklaması

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın halkımız; AKP iktidarı yirmi iki yıllık iktidarı boyunca hayvanlarla ilgili hiçbir şey yapmamış, aşılatmamış, onların yaşam haklarını savunmamıştır. Bugün de kanlı ve katliamcı bir yasa hazırlığında. Biz DEM PARTİ olarak, bu hayvan katliamlarıyla ilgili hazırlanmış yasaya “hayır” oyu vereceğiz ve can dostlarımızı her koşulda koruyacağız. Bu yasaya geçit vermeyeceğimizi buradan bir kere daha ilan ediyoruz.

AKP iktidarına “Can dostlarımızı toplayamazsın, hapsedemezsin, öldüremezsın.” diyoruz. “Kısırlaştırıp aşılat ve yaşat” politikasının uygulanması gerektiğini düşünüyoruz ve bütün vicdanlı insanları, sokak hayvanlarını, can dostlarımızı korumak için mücadeleye davet ediyoruz ve can dostlarımıza sahip çıkmaya davet ediyoruz.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Bravo!

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko...

Buyurun Sayın Kanko.

24.- Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko'nun, Hayvan katliamlarıyla ilgili hazırlanmış yasa teklifine “hayır” oyu vereceklerine ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak, sokak hayvanlarına yönelik ötanazi düzenlemesini kabul etmiyoruz. AKP'nin Meclise getireceği bu katliam yasasına karşı hepimiz “hayır” oyu kullanacağız, sokaktaki dostlarımızın yaşam hakkını sonuna kadar savunacağız. Bu yasaya karşı durmak sadece sokak hayvanlarının değil, toplumumuzun da vicdanını korumak anlamına geliyor.

Sokak hayvanları yaşam alanlarımızın bir parçasıdır, onların masumiyetini ve yaşam hakkını korumak için elimizden geleni yapacağız. Tüm yurttaşlarımızı da bu mücadelede yanımızda olmaya davet ediyoruz, hayvan haklarına duyarlı bir toplum için hep birlikte mücadele edelim. Bu katliam hayvan haklarına ve vicdanımıza aykırıdır. AKP iktidarının bu sorumluluğu yerel yönetimlere yıkmak çabalarını reddediyoruz. Sokaktaki dostlarımızın yaşam hakkını savunmak vicdani, ahlaki ve insani görevimizdir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Murat Çan...

Buyurun Sayın Çan.

25.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, şoför esnafının Meclisten ehliyet affı beklediğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun)–Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu hafta sonu büyük sorunlarla boğuşan şoför esnafımızla bir araya geldik ve bu Meclisten müjdeli bir haber bekliyorlar kendileri. Şoför esnafımız bu Meclisten ehliyet affı bekliyor. Affın çerçevesi de belli; ölümlü ya da yaralamalı kazaya sebebiyet verdiği için ehliyetine el konulanlar ve madde bağımlılığı olanlar hariç tutularak bir defaya mahsus olacak bir af düzenlemesi istiyorlar çünkü bu esnafımızın geçim kaynağı şoförlükleri, ehliyetleri; onlar çalışacak ki evlerine ekmek götürebilsinler, ailelerine bakabilsinler. Meclis bu konuda duyarsız kalamaz. Getireceğiniz dokuzuncu yargı paketi bunun için bir fırsattır. Gelin, ehliyet affını içeren düzenlemeyi bu Meclisten geçirelim, şoför esnafımızın haklı talebini de karşılayalım.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

Buyurun Sayın Bülbül.

26.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın madde kullanımında sürekli 1'inci sıraya yerleştiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ülkemiz genelinde uyuşturucu kullanımı endişe verici bir boyuta ulaşmıştır. Uyuşturucu kullanım yaşının 8'e kadar düştüğü belirtilirken memleketim Aydın'da da bu sorun çığ gibi büyümektedir. Aydın, madde

kullanımında sürekli 1'inci sıraya yerleşmektedir. Türkiye genelinde 2023'te ele geçirilen metamfetamin miktarı 16 ton olmuştur. Bunun 9,7 tonu Aydın'da yakalanmıştır. İçişleri Bakanlığı her gün kilolarca madde ele geçirildiğini, şüphelilerin gözaltına alındığını duyursa da konuyla ilgili kapsamlı, etkili mücadele edilmediği açıktır. Bağımlılık, yoksulluk, eğitim sistemindeki sorunlardan ayrı düşünülemez. Uyuşturucu bir halk sağlığı sorunudur. Cezasızlık politikası devam ettikçe, uyuşturucu baronlarının bir numaralı adresi Türkiye oldukça bu sorun büyüyecektir. Çocuklarımızın, gençlerimizin bu batağa düşmesine göz yumanların peşini bırakmayacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

Buyurun Sayın Çakır.

27.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kerbelâ'ya, ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – “Kerbelâ bir tuzaktır özgürlüğe,

Ve tüm özgürlük kıvılcımları

Borçludur Hüseyin'e.

Çölde susuzluğun değil,

Sonsuzluğun adıdır Kerbelâ.

Zeyneb'i bakışlarla

Uzanır bugünlere.

Gözlerden uzak,

Işığı sönmüş gözlerde;

Dondurulmuş umutlardır Kerbelâ.

Geride bırakarak her şeyi,

Tehir ederek hesap vaktine

Acıyı,

Unutulmuş yarınlar ve

Terk edilmiş sevdalarda

Yaşanan zulümlerin,

Silinmez izleridir Kerbelâ.

Kerbelâ bir yol ayrımıdır,

Müstakim olanla yolkesen adına

O günden, bugüne

Silinmez bir işaret gibi

Arzda kalbime konulmuş

Bir noktadır Kerbelâ.

Bir muharrem gününde;

Seyyidüş Şüheda

Hüseyince

Zulmün en günceline

En masum direnişle

Karşı koymaktır Kerbelâ.

Sözümüz,

Küllî yevmin Aşura

Küllî arzın Kerbelâ.

Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

Buyurun Sayın Ertuğrul.

28.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, fındık üreticilerinin kaderlerine terk edildiklerine ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yakında fındık hasadı başlayacak. Her fındık hasadı döneminde fındık üreticilerimizin emeğinin çalındığını buradan söylüyoruz. Fındık üreticilerimiz “Çektiğimiz eziyete değmiyor; yevmiyeler, patoz, ilaç, gübre, temizleme maliyetleri katlandıkça katlandı. Elimize geçen para yaptığımız masrafı karşılamıyor.” diyor. Fındık üreticilerimiz kaderine terk ediliyor. Resmî enflasyonu yüzde 75 olan ülkede çaya maliyetine zam verildi, buğdaya da alay eder gibi yüzde 11 oranla 1 lira zam verildi, aynı fındığa da yapılmaya çalışılıyor. Fındık karteline kıyak geçip düşük fiyatlar verilsin diye rekolteyi fazla açıklıyorsunuz, on yıldır değişmeyen miktarda alan desteği veriyorsunuz. Fındık üreticimize kumpas kurulmasına, emeklerinin heba edilmesine ve ekmeğinin çalınmasına müsaade etmeyeceğiz. Üreticimize verilen alan desteği artırılmalı ve en az 160 lira fiyat açıklanmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi...

Buyurun Sayın İlgezdi.

29.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Zorunlu staj ve çıraklık yapan öğrenciler çalışmaya başladıklarında sigorta kartı almalarına rağmen bu tarih işe giriş başlangıcı sayılmadığı için büyük bir mağduriyet yaşanıyor. Zorunlu staj ve çıraklığa tabi tutulan öğrenciler bir iş yerinde çalışıyor, sigorta kartı verilmiş, iş akdi yapılmış ama bu çalışılan süre sigorta başlangıcı kabul edilmiyor. Bu nedenle EYT düzenlemesinden yararlanamayan binlerce staj ve çıraklık sigortası mağduru var. İktidarın yarattığı bu mağduriyet için Meclisin bir an önce devreye girip staj ve çıraklık döneminin sigorta tescili yapılmış bu vatandaşların işe giriş tarihlerinin sigorta başlangıcı kabul edilmesi sağlanmalıdır. Staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının haklarının, taleplerinin karşılanması için her zaman yanlarında olduğumuzu da bir kez daha buradan bildiririm.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Ali Bozan...

Buyurun Sayın Bozan.

30.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, iş cinayetinde hayatını kaybeden 26 yaşındaki İlyas Bul'a ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; fotoğraftaki genci tanıdınız mı? İlyas Bul. İlyas 26 yaşındaydı. AKP-MHP iktidarında ataması yapılmayan bir öğretmendi. Ekonomik sorunlardan dolayı hiç bilmediği bir Akkuyu cehenneminde çalışmak zorunda bırakıldı ve yaşamını yitirdi. Kader miydi? Elbette hayır, iktidarın yanlış politikaları sonucu yaşanmış bir cinayetti. Bakanlığa bu iş cinayetine dair sorular sorduk. Bakanlığın cevabı burada; bomboş bir cevap, lafı dolandırmış ve tek bir sorumuza cevap vermemişler. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bu kez buradan şu soruyu soruyorum: Bir öğretmenin, bir insanın iş cinayetinde yaşamını yitirmesi umurunuzda değilse Bakanlığınız niye var? Bakanlığınız neye yarıyor?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin.

31.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, Kerbelâ'nın yıl dönümüne, aşure gününe, 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümüne, en düşük emekli maaşının 12.500 lira yapılacağına ilişkin açıklamaya, İzmir'de elektrik akımına kapılarak hayatını kaybeden Özge Ceren Deniz ile İnanç Öktemay'a ve yapılacak olan Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Öncelikle, size de geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Bugün, 10 Muharrem, Kerbelâ acımızın yıl dönümündeyiz. Ben, buradan zalimin karşısında dik duran Hazreti Hüseyin Efendimiz'e ve tüm Kerbelâ şehitlerimize selam olsun diyorum; aşure günümüz kutlu olsun diyorum, mübarek olsun diyorum.

Söz Meclisten dışarı, geçen gün de ifade etmişim, yezitler ne yazarsa yazsın biz her daim adaletin tarafında, doğrunun tarafında, Hüseyin'in tarafında ve Ali'nin tarafında saf tutmaya devam edeceğiz diyorum.

Evet, dün, 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümüydü. Biz de İstanbul'da çeşitli etkinliklere katıldık. Biz, esasında 15 Temmuz gecesi şu beyaz gömleğimizle nerede mücadele vermişsek oradaydık; Şehitler Köprüsü'nde idik, Şehitler Makamı'nı ziyaret ettik. 15 Temmuz tabii ki bu milletin asil bir duruşudur, bu coğrafyada hâlâ Çanakkale ruhunun yaşıyor olduğunun önemli bir ispatıdır diye düşünüyorum; bu ruhu ortaya koyan milletimizi saygıyla selamlıyorum. O gece şehit olan kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize şükranlarımızı sunuyorum.

Tabii ki 15 Temmuz tarihinde önemli bir sayfada yerini alacaktır; bizim için önemli bir duruş, önemli bir destandır. Biz bu duruşu ülkemiz için göstermeye devam edeceğiz. Allah'a hamdolsun, o gece biz saklananlardan, geride duranlardan olmadık; o gece saklanıp, geride durup da sonradan kahramanlık yapanlardan da olmadık; sonradan kahramanlık yapıp önemli makamlara getirilenlerden de olmadık. Bunun altını özellikle çiziyorum. Benim o gece Şehitler Köprüsü'nde mücadele eden bir kardeşiniz olarak tek muradım, o gecenin HTS kayıtlarının bir gün aydınlığa çıkmasıdır. Çıksın ki o gece kimler nerede pozisyon almış, sonradan hangi makamlara getirilmiş, bunu bütün millet görsün. Bu, tek muradımdır, bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Tabii ki 15 Temmuz bizim için, büyük bir toplumsal mutabakat için büyük bir fırsattı. Yenikapı ruhu bunun önemli bir ispatıydı ama bunda da başarılı olamadığımızı, bu toplumsal mutabakat fırsatını da kaçırdığımızı görüyorum. Buradan büyük bir toplumsal birliktelik, büyük bir sinerji üretebilirdik ama bu fırsatı da maalesef millet olarak kaçırdık diyorum. Ben her şeye rağmen 15 Temmuzda asil bir ruh ortaya koyan milletimizi tekrar saygıyla selamlıyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunmak istiyorum.

Emekli maaşıyla ilgili bugün en düşük emekli maaşının 12.500 lira olacağı açıklandı. Buradan tekrar tekrar ifade ettik, yine ifade ediyoruz: Bu maaş emeklilerimizin geçinmesi için yeterli bir maaş değildir. Bu maaş Türkiye şartlarında, ekonomik şartlarında açlık sınırının altındadır. En düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesinin altında olmamalıdır. Bu gerçekliğe bir kere daha dikkat çekmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumartesi günü bütün Türkiye'nin gözü önünde İzmir'de bir cinayet işlendi. Evet, "cinayet" diyorum "ihmal" demiyorum, bir "cinayet" diyorum. Maalesef, İzmir'de bir elektrik akımına kapılan Özge Ceren Deniz kardeşimiz ve İnanç Öktemay isimli vatandaşlarımız hayatını kaybettiler, gerçekten bunu aklın alması mümkün değil. Özge Ceren kardeşimiz 5'inci sınıf tıp öğrencisi; benim de bir kız çocuğu evladım var. Bir anne-baba -aynı zamanda hemşehrimdir, Osmaniye'dir Özge Ceren- hayaller kurarak bir evladı yetiştiriyor, üniversiteyi kazanıyor bu çocuk, 5'inci sınıf tıp fakültesi öğrencisi oluyor, iki sene sonra doktor olacak ancak yani dünyanın en ilkel ülkelerinde görülebilecek bir şekilde maalesef hayatı son buluyor. Ben buradan -bu ihmal değildir, bu cinayettir- kim sorumluysa, elektrik kurumu şirket yetkilileri sorumluysa onlar, belediye yöneticileriye belediye yöneticileri, bu olayda kim sorumluysa en ağır cezayı almalıdır. Biz de bu konunun sonuna kadar takipçisi olacağız. Türkiye artık bu ilkelikten kurtulmalı diyorum değerli milletvekilleri. Tekrar Özge Ceren kardeşimize ve İnanç Öktemay kardeşimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Başkanım, son olarak, Türkiye Futbol Federasyonu seçimleri var önümüzdeki günlerde. Tabii, Türkiye, Avrupa Futbol Şampiyonası'nda daha önemli bir başarı elde edebilirdi, çeyrek final heyecanıyla kaldık. Maalesef, hevesimiz kursağımızda kaldı. Türkiye Millî Takımımız -ben futbol oynadım- büyük bir jenerasyon yakaladı ama maalesef bu jenerasyonu heba ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Neyle heba ettik? Futbolun içinden gelmeyen, futboldan anlamayan bir Federasyon Başkanı ve ekibiyle heba ettik. Federasyon Başkanlığı seçimi var. Önemli bir isim Avrupa'daki görevlerinden istifa edip geliyor, Türkiye futboluna bir vizyon katmak için geliyor. Kimler tehdit etmiştir bu ismi, kimler tehdit ederek adaylıktan çekilmesini sağlamıştır; bunların ortaya çıkması lazımdır. Mevcut Futbol Federasyonu Başkanıyla Türk futbolunun gideceği bir adım yol yoktur. Futbolun içinden gelmiyor, İspanya şampiyon oldu, İspanya Federasyon Başkanı futbolun içinden gelen birisi, futbolculuk yapmış ama bizim Federasyon Başkanımızın da önemli golleri var. Nerede önemli golleri var? Arabistan'da, Süper Kupa organizasyonunda Türkiye'yi dünyaya rezil etti, bize önemli bir gol attı. Yine, Ankara'nın göbeğinde, dünyanın tanıdığı bir hakem dövuıldı bir kulüp başkanı tarafından, maalesef bizi dünyaya rezil etti; bunların hepsi bize attığı gollerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, son olarak lütfen, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bizim buradaki muradımız şudur: Derdimiz, Türk futbolunun hak ettiği başarıyı yakalamasıdır. Öyle bir jenerasyon var ki bu jenerasyon önümüzdeki dünya şampiyonasında şampiyon olur, Avrupa şampiyonasında da şampiyon olur. Bu jenerasyonu heba etmeyelim diyorum, bunu özellikle paylaşmak istiyorum. Yeter ki vizyoner bir Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı ve ekibi olsun; bunu Türkiye adına istiyoruz. Dünyaya bizi rezil eden Federasyon Başkanları değil, dünyada futbol nasıl oynanır, futbol nasıl yönetilir, nasıl bir vizyon ortaya konulur bunları ortaya koyabilecek Futbol Federasyonu Başkanları istediğimizi ifade ediyorum ve siyaset kurumunun Türkiye Futbol Federasyonu üzerindeki elini çekmesini istiyor, Türk futbolunun özgürleşmesini istiyorum.

Bu duygularla hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e aittir. Buyurun Sayın Çömez.

32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 15 Temmuz'da emperyal güçlerin uzantısı çetelerin düzenledikleri alçak saldırının 8'inci yılına, İzmir'de 2 vatandaşın çok vahim bir şekilde hayatlarını kaybettikleri olaya; Rauf Orbay'ın 60'ıncı, Vecihi Hürkuş'un 55'inci ölüm yıl dönümlerine ve İzmir'in Çeşme ilçesinde meydana gelen orman yangınında hayatını kaybeden 3 vatandaşa ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün 15 Temmuzdu, emperyal güçlerin uzantısı çetelerin aziz Türk milletine, devletimize ve demokrasimize düzenledikleri alçak saldırının 8'inci yılıydı. Millet iradesine, milletin birliğine ve bütünlüğüne, devletin varlığına, demokratik kurum ve kurallara yönelik her türlü müdahaleyi, darbe girişimini şiddetle kınıyorum, lanetliyorum; Allah Türkiye'ye bir daha böylesi acı günler yaşatmasın.

Tabii, bu duayı yaparken, bu temennide bulunurken Türkiye'nin nasıl bu noktaya geldiğini anlamamız, bilmemiz ve önlem almamız da son derece önemli. Bakınız, bu alçak saldırıyı gerçekleştiren örgüt ve onun destekçileri pek çok yeri hedef aldı, vatandaşlarımızı katletti ve bu kahraman millet sokaklara çıkarak dünyada başka hiçbir ülkede görülmeyecek cesaret örneği gösterdi ve direndi.

Hedef alınan yerlerden biri Gazi Meclisimizdi ve bu Meclisin çatısı altında bu alçak girişimi araştırmak üzere bir Komisyon kuruldu. Komisyon çalıştı, araştırmalar yaptı ve bir rapor hazırladı fakat bu Komisyona MİT Müsteşarı gelmedi, Genelkurmay Başkanı gelmedi, Millî Savunma Bakanı gelmedi, İçişleri Bakanı gelmedi ve Başbakan da gelmedi yani "MİT Müsteşarını aradım, ulaşamadım." diyen Başbakan, Komisyona gelip ne zaman aradığını ve neden ulaşamadığını anlatmadı. MİT Müsteşarı da kendisine neden ulaşamadığını, bu darbeyi neden öngöremediğini, binlerce çete mensubunun bu hain girişimin bir parçası olduğunu neden anlayamadığını izah edemedi. İşleyişinde ve yazılmasında büyük eksiklikleri olan bu rapor Mecliste kayboldu maalesef ve şu an ulaşamıyoruz. Bir ordunun subaylarının yüzde 33'ü terörist olmuş, hain olmuş, ordunun başının haberi yok; 10.468 subay ihanetleri sebebiyle ihraç edilmiş, istihbaratın başının haberi yok; 1.886 kurmay subayın 1.524'ü yani yüzde 81'i ihraç edilmiş, ordunun içerisine bu kadar hain yuvalanmış, Millî Savunma Bakanının haberi yok ve tüm bunları araştıracak olan Komisyonun raporu ortada yok. Darbe girişiminin ardından 103 general ve amiral, 2 binden fazla subay bu alçak örgüte üye olmaktan tutuklandı. Peki, bunlarla ilgili hiç mi bir istihbarat raporu yoktu? YAŞ toplantılarında bunların durumları hiç mi ele alınmadı? Hakikaten bilgi yoksa vahim, ancak bilgi var ve üstü örtüldü ise daha da vahimdir. Türkiye'nin, devletimizin ve aziz milletimizin artık böylesi alçak saldırılara tahammülü yok ve bu çetelerle kaybedecek zamanı yok. Devletin bütün kurumlarının çetelerden, kliklerden, komplamalardan uzak, bu ülkenin kurucu değerlerine sadık ve bağlı bir şekilde yönetilmesi son derece önemlidir. Allah bir daha böyle acıyı bu güzel ülkeye, bu aziz millete yaşatmasın.

Değerli arkadaşlar, İzmir'de 2 vatandaşımız çok vahim, çok dramatik bir şekilde hayatlarını kaybettiler; kendilerine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Peki, bu olay neden yaşandı? Bunları anlamak için biraz geriye gitmemiz lazım. TEDAŞ yıllar önce elektrik dağıtımını özelleştirme kararı aldı, gerekçe de kayıp kaçak oranlarının giderek artmasıydı; tabii, yanı sıra, özelleştirmeden gelir elde edilmesi de bir başka amaçtı. Bu özelleştirmelerde temel şartlardan biri, elektrik dağıtım altyapısının bakım ve onarımlarının zamanında, doğru bir şekilde yapılmasıydı; yine, gerekli, yeni yatırımların yapılabilmesi ve ihaleler dolar üzerinden verildi. İhaleyi alan firmaların çoğunun sektörde yeterli deneyimi yoktu ve bir süre sonra dolarla alınan ihalelerden zarar ettikleri gerekçesiyle yeni sözleşmeler yaparak Türk lirasına geçmeye başladılar ve bundan maalesef ülkemiz büyük zararlar etti. Sonrasında bu şirketlerin bazılarının yabancılara satıldığını da biliyoruz ancak neredeyse tamamı, altyapı yatırımları konusunda son derece yetersiz kaldılar. Mesela, geçtiğimiz haftalarda Mardin ve Diyarbakır'da yaşanan arazi yangınlarında trafo kaçaklarıyla ilgili sorunların olduğu ciddi bir şekilde konuşuldu ve tartışıldı, hatta Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının ön raporunda, 15 vatandaşımızın hayatını kaybettiği söz konusu yangınlarda elektrik kaynaklı sorunların olduğu dile getirildi. Yine hatırlayacağınız gibi, iki yıl önce Isparta üç gün elektriksiz kalmıştı, bunun da sebebi mevsim koşulları değil, altyapı yetersizlikleri, bakım ve onarım ihmalleriydi.

Bakın, size kendi yaşadığım bölgeden tanık olduğum bir olaydan bahsedeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Geçen yıl bölgem Balıkesir'in Balya ilçesinde bir orman yangını oldu, o esnada bölgede çalışma yaptığım için derhâl yangının olduğu yere intikal ettim. Konuştuğum birçok köylü ve çoban, yangının oradaki trafodan çıktığını söylediler ve bunları belgeleyerek Enerji Bakanlığına, TEDAŞ'a çağrıda bulundum ancak hiçbir karşılık alamadım.

Gelelim İzmir'deki vahim olaya. Yerel gazeteler, bölge halkı yıllardır uyarıyor ve ihbarda bulunmuş; zaman zaman insanların elektrik kaçağından çarpıldığını, hatta bazı sokak hayvanlarının can verdiğini bildirmiş ama buna rağmen en küçük bir adım atılmamış ve maalesef ne firma gerekli önlemleri almış ne de TEDAŞ gereken denetimleri yapmış. Yerin en az 80 santim altına gömülmesi gereken iletim hatları son derece iptidai bir şekilde 15-20 santimlik bir derinliğe gömülmüş ve yağın yağmurun ardından oluşan su birikintisi iletken hâle gelerek su birikintisine adım atan vatandaşlarımızın hayatına mal olmuş, çok vahim bir ölüm şekli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Elektrik akımıyla "ventriküler fibrilasyon" dediğimiz kalp durmasıyla maalesef genç kardeşimiz hayata veda etmiş; yardıma gelen arkadaşı da ona dokunur dokunmaz aynı kaderi paylaşmış. Yüce Meclis olarak bu konuyu, bu vahim tabloyu ve bunun arkasındaki ihmalleri mutlaka araştırılmalıyım diyorum. Türkiye'nin, hele hele bu çağda, böyle bir dönemde böylesine ihmallere, böylesine aymazlıklara, böylesine ihanetlere asla tahammülünün olmaması lazım; ilgililerin ve sorumluların mutlaka hesap vermesi gerekir diyorum.

Son olarak, Kurtuluşa Savaş'ında ve cumhuriyetimizin kuruluş döneminde çok önemli görevler üstlenen Trablusgarp ve Balkan Savaşları'nda ortaya koyduğu kahramanlıklarından dolayı "Hamidiye Kahramanı" olarak anılan Rauf Orbay'ı ölümünün 60'ıncı yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Yine, havacılık tarihimizin efsane isimlerinden ilk uçak tasarımcısı ve yerli uçağımızın üreticisi merhum Vecihi Hürkuş'u da 55'inci ölüm yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

Geçtiğimiz günlerde İzmir'in Çeşme ilçesinde meydana gelen orman yangınlarında hayatını kaybeden 3 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, acılı ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç.

33.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 15 Temmuz ve Cumhuriyet'in aslında o gece meydanlarda kurulduğuna, Velican Oduncu'nun şehadet yıl dönümüne ve 10 Muharreme ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yandan buruk, bir yandan da gururluyuz. 15 Temmuz gecesi demokrasisine sahip çıkan bu millet, geceye yenilmemiştir; vatani için savaşmış ve şairin de dediği gibi, ödül olarak bir sabaha, bir gündüze ve bir güneşe kavuşmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Merkezinin ışıkları o gece aydınlanana dek yanmış "Kalkışma asla kabul edilemez." denilmiştir. İşte, Cumhuriyet'in aslında o gece meydanlarda kurulmuştur; Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Genel Başkanımız Türkiye'nin çözülüşüne fırsat vermemiştir. Millet bir olmuş, yaşlısı-genci, kadını-erkeği o gün meydanlara akın etmiştir; tanklara karşı net tavır bu necip millet tüm dünyaya karşı haykırıştır. Sayın Genel Başkanımız "Korkma! Varsın ihanet sokaklarda kol gezsin. Korkma! Yine bütün dünya karşımıza geçsin." demektedir. Biz ne gecenin karanlığından korkarız ne de tehditlerden yılgınlık gösteririz; bizim adımız birdir, anımız, acımız bir. Biz büyük bir aileyiz; kuzeyden güneye, doğudan batıya tek bilek, tek yüreğiz, biz Türkiye'yiz, Türk milleti diyorum. 15 Temmuz gecesi şehadete eren kahramanlarımızı rahmet ve minnetle anıyor, gazilerimize acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o, Asım'ın neslinden bir şehit, inandıkları uğrunda sadece gençliğini değil canını da feda eden mübarek bir candı. Henüz 14 yaşından girdiği cezaevinde 24 yaşında şehadet şerbetini içen ülkücü şehidimiz Velican Oduncu'yu şehadetinin yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pirler 12 çeşit yemile yaparlar aşureyi, 12 imama delalettir. Bu aşure Hasan ile Hüseyin'in şehadetinden önce şenlikler için yapıldı, tufan bitip gemisi karaya oturunca elindeki yiyeceklerle Nuh (AS) pişirdi ilkin aşureyi. Nuh'un gemisi 10 Muharremde oturdu karaya, tufan 10 Muharremde dindi; yine, İbrahim (AS) 10 Muharremde doğdu, Musa (AS) eliyle Kızıldeniz 10 Muharremde ikiye ayrıldı. İşte, o sebeple evvelce şenlik idi aşure, ne vakit ki Efendimiz'in göz bebeklerinin kanı akıtıldı Kerbelâ'da, işte o gün de bir 10 Muharrem idi, o günden bu yana şenlik değil keder oldu bize 10 Muharrem.

Hak katında oruçlarımızın makbul, dualarımızın kabul olması niyazıyla Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye aittir.

Buyurun Sayın Temelli.

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, hayvan haklarıyla ilgili kanun teklifine dair görüşlerini paylaşmak için Meclis kapısına gelen Yaşam İçin Yasa İnisiyatifi ve Hayvan, Yaşam, Özgürlük İnisiyatifi taraftarlarının darbedilmesine, 15 Temmuz, hak ihlallerine, tutuklanan Gazeteci Sadık Topaloğlu ile arkadaşı Mehmet Savaş'a, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Tokat Cezaeviyle ilgili hazırladığı rapora, iktidarın işçi cinayetindeki performansına, Çin'in Türkiye'de 1 milyar dolarlık yatırım yapma sebebine, işverenden alacağını alamayan Vedat Kurt'a, son vergi paketiyle gelen düzenlemelere ve en düşük emekli maaşının 12.500 lira olacağıyla ilgili açıklamaya ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, öncelikle size geçmiş olsun dileklerini iletmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biliyorsunuz Meclis Komisyonuna hayvan haklarıyla ilgili bir yasa geliyor; gerçi burada "hayvan hakları" demek değil, hayvan haklarını yok eden, içinde ötanazi kavramı bile geçecek kadar artık hayvan haklarına saldıran bir yasa teklifi Meclise geliyor. Tabii, buna karşı olarak da Yaşam İçin Yasa İnisiyatifi ve Hayvan, Yaşam, Özgürlük İnisiyatifi Meclise gelip bununla ilgili görüşlerini, bununla ilgili düşüncelerini paylaşmak istiyorlar. Meclisin kapısına geldiklerinde tıpkı geçen hafta eğitim emekçilerine yapıldığı gibi bir saldırıya uğruyorlar; Avukatlar ve oraya gelen inisiyatif taraftarı olan insanlar darbediliyor. Bu, kabul edilemez bir şey. Burası halkın Meclisidir, milletin Meclisidir, toplum burada derdini anlatacaktır, yasalara karşı görüşlerini dile getirecektir. Meclisin kapısında âdeta bir şiddet duvarı örerek gelen insanlara bu saldırıyı gerçekleştirmeyi kabul etmiyoruz, kınıyoruz. Bununla ilgili de Meclis, üzerine düşen inisiyatifi almalı, kolluk güçlerinin bu abartılı şiddetine bir son verilmelidir.

Evet, dün 15 Temmuzdu, bütün darbelerle karşı olduğumuz gibi 15 Temmuz da karşıyız. Bütün darbelerin aslında aynı darbe mekaniğinden beslendiğini çok iyi biliyoruz. Darbelere karşı olmak sadece 15 Temmuzun o şekli hâline karşı olmakla söz konusu olamaz. Darbelere karşıysanız darbe fikrine de darbe zihniyetine de karşı olacaksınız ve darbelerle yol açan bütün süreci olabildiğince aydınlığa kavuşturup bu konuda ihmali olan, bu konuda iş birliği olan, bu darbelerin hayata geçmesine neden olan herkesi aslında yargının önüne çıkartacaksınız.

Bakın, 12 Eylül darbesinden size bir hatırlatma; 12 Eylül darbesinden sonra bir siyasi yapı kalktı, dedi ki: "Fikrimiz iktidarda, biz cezaevindeyiz." Vallahi 15 Temmuzdan sonra baktığımızda şunu görüyoruz: Fikriniz cezaevinde, siz iktidardasınız. Neden mi? 15 Temmuz darbecilerinden miras aldığınız her şeyi 20 Temmuz OHAL darbesiyle hayata geçirdiniz, öyle bir hayata geçirdiniz ki 15 Temmuz darbecilerinin bile hayal etmediği kadar darbe mekaniğini etkin bir şekilde çalıştırdınız. Çalıştırdınız çünkü bir kumpas davasını, Kobani kumpas davasını hayata geçirdiniz. O davanın iddianamesini işte o darbeciler hazırlamıştı. O darbecilerin iddianamesini aldınız, siyaseti tasfiye etmek için, bizim yoldaşlarımızı, arkadaşlarımızı, başkanlarımızı yargılamak için kullandınız ve o yüzden de bugün Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ gibi birçok arkadaşımız cezaevinde. Neden? Bir darbe hukukuyla yargılandıkları için. Aldınız o fikirleri, onların fikrini aldınız, bu ülkeye kayyum atadınız, o darbecilerin bile aklına gelmeyecek işi yaptınız. Bugün Hakkâri'de kayyum var. Hakkâri'de kayyum varsa darbecilerin zihniyeti de hâlâ hayattadır. Ve siz bir tecrit hukukunu, darbecilerin uyguladığı tecrit hukukunu aldınız, mutlak iletişimsizliğe yani tam anlamıyla bir tecride, her hâliyle bir tecride çevirdiniz. Tecrit zaten bir darbe hukukudur yani 2002'den 2016'ya kadar beraber yol yürüdüğünüz, olimpiyatlar düzenlediğiniz darbecilerin aslında fikri bir yerde hayata geçmiş oluyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her alanda hak ihlalleri söz konusu. O kadar hak ihlali var ki o darbecilerle Türkiye olimpiyatları düzenliyordunuz. Şimdi, siz yeni ortağınızla hak ihlalleri olimpiyatları düzenleyebilecek kadar bu ülkede aslında hak ihlali yapmadığınız bir tek alan kalmadı. En son, birkaç hak ihlalinin bahsedeyim: Yine, hak ihlali konusunda gazetecilere yönelik saldırılarınız devam ediyor; gazetecileri tutuklamaya, cezaevine koymaya devam ediyorsunuz. En son Sadık Topaloğlu ile Mehmet Savaş adlı iki gazeteciyi tutukladınız. Bakın, hâkim tutuklarken ne diyor biliyor musunuz? "Suç oluşturan bir eylem yok ama devlet ve toplum için tehlikelidir." Yani ortada bir eylem yok, maddi bir delil yok, bir suç yok fakat hâkim niyet okuyor aklınca, kendince gazetecileri devlet ve toplum için tehlikeli görmüş ve tutukluyor. Bu nasıl hâkimlik, bu nasıl yargıçlık, bu nasıl adalet, bu nasıl mahkeme?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bu, işte, ancak olsa olsa darbecilerin kurgulayacağı bir yargı sisteminde olabilir. O yüzden gazeteciler cezaevinde olmaya, hak ihlallerine uğramaya devam ediyorlar. Kaldı ki gazetecilerden Sadık Topaloğlu'nun çok ciddi bir göz problemi var, tedavisinin aksamaması lazım, aksarsa çok kısa zamanda görme yetisini kaybedebilir. Buna rağmen, hasta tutsak olmasına rağmen tutsaklığı devam ediyor.

Kaldı ki "hak ihlalleri" deyince aklımıza bu ülkede cezaevleri geliyor, bütün cezaevlerine baktığınızda, cezaevi olmaktan ölüme dönmüş durumda. Yeni yapılan cezaevleri başlı başına birer tabutluk inşasından başka bir şey değildir aslında. Dolayısıyla, tutsakların her türlü haklarını yok sayan, ihlal eden bir anlayışa sahip. Bunda da şampiyonluğu herhâlde -bu konuda da bir şey yapmanız- Tokat Cezaevine vereceksiniz. Tokat Cezaeviyle ilgili Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun raporu var. Kaldı ki bu rapor nedense dokuz ayda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu rapor dokuz ayda çıkmış ve her türlü hak ihlalinin bir arada yapıldığını gösteren bir rapor. Buna rağmen ihlaller devam ediyor. Sadece Tokat Cezaevinde mi? Hayır. Bütün cezaevlerinde. Burada sıklıkla dile getiriyoruz. Bu ihlaller sonucunda da cezaevlerinde hasta tutsaklar ölmeye devam ediyorlar.

Tabii, ihlaller sadece cezaevinde değil, yaşamın her alanında ve burada sizlere altı aylık bir performansınızı göstermek istiyorum. İşçi cinayetlerindeki performansınız: Altı ayda 878 işçi yaşamını yitirdi. Bu işçilerin içinde çocuk işçiler var, mülteci işçiler var, kadın işçiler var yani toplumun bütün kesiminden işçiler var. Neden? Çünkü emek alanındaki sömürü ve hak ihlalleri konusunda da şampiyonluğu kimseye bırakmıyorsunuz, dünya şampiyonu olmaya adaysınız. Bu şampiyonluk Çin'deydi, şimdi Türkiye'ye geçiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Temelli.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Evet, emek sömürsündeki dünyada geldiğimiz aşama öyle bir aşama ki Çin bile yatırımını burada gelip yapmak istiyor. Yabancı sermaye geliyor; işte, 1 milyar dolarlık yatırım geliyor. Bunun altında yatan en önemli neden, Çin sermayesinin Türkiye'de emeği daha fazla sömürebileceği için buraya gelmesidir. Gelecekler, burada elektrikli araç üretecekler. Gerçi sizin Togg vardı, ona ne oldu; onu da bilmiyoruz, bir de ondan bahsedin. Çin gelip burada 1 milyar dolarlık yatırım yaptığında siz acaba onunla nasıl rekabet edeceksiniz? Hiç bundan bahsetmiyorsunuz.

Hak ihlalleri konusunda işçi cinayetleri devam ediyor fakat işçilere yönelik işkence... Urfa'da Vedat Kurt, iki yıldır alacağını alamıyor çocuk, işverenler bir araya geliyorlar, bu çocuğa üç gün boyunca işkence yapıyorlar. Peki, ne olmuş? İşkenceciler serbest, dolaşıyor. Neden? Size garip gelmiyor çünkü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum Sayın Temelli.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bizzat cezaevlerinde sistematik olarak hayata geçirdiğiniz bir şey toplumda da karşılığını buluyor. Demek ki işkence normalleşmiş ve dolayısıyla, işkenceciler de elini kolunu sallayarak serbestçe dolaşıyorlar.

Tabii, bu hak ihlallerinin, işkencenin farklı farklı yöntemleri var. Sistematik bir işkence yöntemini de Sayın Mehmet Şimşek düzenli olarak hayata geçirmeye devam ediyor. Son vergi paketine baktığımızda da bunu görmemiz mümkün. Mesela, emekli çalışanların çalışabilmesi için hazinenin verdiği desteği ortadan kaldırıyor. Bu ülkede 4 milyon emekli çalışan var; zaten onlar, çok mağdur olduğu için, geçinemediği için çalışıyor. Âdeta onlar işsiz kalsın diye böyle bir düzenlemeyle karşılaşıyoruz.

Yurt dışı çıkış harcı 500 lira... Çok sevindik; 1.500 lira bekliyorduk, 500'e düşürdük yani ölümü gösterip sıtmaya razı etme hikâyesi burada da geçerli; yüzde 300'ün üzerinde zam yapıyorsunuz, öbür taraftan da bugün açıklanıyor ki en düşük emekli maaşı 12.500 olacakmış. Yani en düşük emekli maaşına yüzde 25 zam; diğer taraftan, bu tür "harç" adı altında haraçlara yüzde 300'ün üzerinde zam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Şimdi, en düşük emekli maaşına yüzde 25 zam yapmanın da bir karşılığı yok çünkü 10 bin liraya yüzde 25 zam yaptığınızda 2.500... Bakın, tasarruf paketi gelecek; ikinci işinden dolayı 100 bin lira alan insana yüzde 25 zam yaparsanız 25 bin ama emekliye yüzde 25 zam yaparsanız 2.500... Bu ülkede açlık sınırının 20 bin lira olduğunu unutmuş bir iktidarın yapmış olduğu şeye de Hazine ve Maliye Bakanı eliyle olsa olsa "sistematik işkence" denir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'a aittir.

Buyurun Sayın Günaydın.

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya, aşure gününe, İzmir'de ihmallar zinciri içerisinde hayatını kaybeden Özge Ceren Deniz ile İnanç Öktemay'a, AKP Grup Başkanı tarafından en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak ilan edilmesine ve 15 Temmuz darbe girişiminin 8'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz; Meclisi sağlıklı yönetiyor olmanızdan duyduğumuz memnuniyeti ifade ediyoruz. Geçmiş olsun.

Muharrem ayının bereketiyle gelen, birlik ve beraberliğimizi güçlendiren, bolluğun ve paylaşımın simgesi aşure günü mübarek olsun; sözlerimize bu güzel dilekle başlayalım.

Efendim, maalesef yaşam böyle güzel dileklerle ve güzel olaylarla geçmiyor. İzmir'de 2 kardeşimizi, Özge Ceren Deniz'i ve İnanç Öktemay'ı asla kabul edilemeyecek bir ihmallar zinciri içerisinde kaybettik. Burada etkin bir soruşturmanın gerçekleştirilmesi ve bu 2 genç arkadaşımızın, kardeşimizin yaşamlarını kaybetmelerine neden olan olayın tüm yönleriyle aydınlığa kavuşturulması Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun temel amacıdır ve bunun için çalışmaktadır. Biz, bu çerçevede, bugün bir grup önerisi sunuyoruz ve bu grup önerisiyle diyoruz ki: Gelin, bir Meclis araştırması için komisyon kuralım. Bu komisyon tüm yönüyle olayı araştırsın. Ne oldu biliyor musunuz? Ben size rakam vereyim: 2024 yılında yani 28'inci Yasama Döneminin başından bu yana 1.592 kanun teklifi vermiş Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili arkadaşlarımız. Bu 1.592 kanun teklifinden kabul edilen var mı? Cevap verelim: Yok çünkü AKP kendisi üzerinden gelmeyen bir kanun teklifini dünyanın en temel doğrusu olsa kabul etmez. Peki, bugüne kadar verdiğimiz grup önerilerinden kabul ettiğiniz oldu mu? Ben hatırlatayım: "Srebrenitsa soykırım olsun." diye grup önerisi verdik, onu reddettiniz. Kendi Grup Başkan Vekilinizin söylediği "Polis intiharları araştırılsın." diye verdiğimiz grup

önerisini de reddettiniz. Siz ölümler arasında ayırım yapmayı bilirsiniz, bizim öyle bir âdetimiz yok. Şimdi, diyoruz ki: Gelin, bunu araştıralım. Bu grup önerisine, bu Meclis araştırması açılması yönünde, AKP, MHP Grupları da olumlu oy versin, dolayısıyla sorumlular dibine kadar araştırılsın, açıklığa kavuşturulsun, hiçbir genç kardeşimiz, hiçbir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı böylesine kötü olaylar içerisinde hayatını kaybetmesin. Buradaki çağrımızı da açıkça ortaya koymak istiyorum.

Üçüncüsü: Evet, bugün 10 bin TL olan en düşük emekli aylığını AKP Grup Başkanı 12.500 TL olarak ilan etti. On beş yirmi gündür çalışıyorlar “10 bin TL’den kaçta çıkaralım acaba?” diye. Sonra da bunu Grup Başkanına açıklatıyorlar 12.500 lira diye. Ben size bir rakam vereyim: Temmuz ayındayız da haziran ayının açıklık sınırı 19 bin TL, 4 kişilik bir ailenin aylık sınırı. Yoksulluk sınırı 65.874 TL. Siz 10 bin liradan 12.500 liraya çıkartık diye övünüyorsunuz, bir de toplumdaki emekçi kardeşlerimize 17 bin TL’yle geçinmeye çalışıyoruz. Ocaktaki 17 bin TL’nin bugünkü satın alma gücü 13 bin TL’ye düşmüştür, Aralık 2024’te 9 bin TL’ye düşecektir. Asgari ücrette hiçbir değişiklik yapmadınız, 10 bin TL’den de emekli aylığını 12 bin TL’ye çıkarma gibi büyük bir lütfu toplumun önüne sunmakta bir beis görmüyorsunuz.

Bizi seyreden milyonlarca asgari ücretli, milyonlarca emekli zamanın gelmesini bekliyor. Kendileri sırça köşklere, saraylarda yaşayanların topluma reva gördüğü bu inanılmaz uygulamanın elbette cevap günü gelecek; kum saati çalışmaya devam ediyor!

Gelelim 15 Temmuz’a; bugün darbe girişiminin 8’inci yıl dönümü. Eğer bir demokrasiye darbe olabildiyse bu memlekette “Bir tarikat devlete sızdı.” söylemi o darbenin üstünü örtmeye yönelik en önemli söylemdir. Hiçbir tarikat bu memlekette geçmişte devlete sızmadı, bugün de devlete sızıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Geçmişteki koalisyon ortaklarınız size darbe yaptı, akıllanmadınız; bugün de aynı işi devam ettiriyorsunuz. Yakın bir gelecekte onlardan da benzer bir muameleyi göreceksiniz ama ortaya yüz binlerce insanın mağduriyeti çıktı. Ne oldu biliyor musunuz? Siz, Bank Asya’nın yöneticisini SPK’ye başkan yaptınız. Siz, darbeci Mehmet Dişli’nin kardeşini Lahey’e büyükelçi yaptınız ama irtibat, iltisak iddiasıyla dayısı, kuzeni bu işlere karışmış olan adamı işten attınız; OHAL komisyonlarına, idare mahkemelerine gönderdiniz, oralardan beraat alanları işe başlatmadınız. 120 bin byLock’cu var bu memlekette, byLock’ta 50 bin kişi soruşturulabildi. Geriye kalan 70 bini acaba kim sorguluyor, kim savunuyor, kim koruyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu darbe nasıl bir darbe ki siyasi ayağı ortaya çıkmadı. Yani Anadolu’daki, boyacı, sıvacı bu darbeyi yapıyor ama bunun Ankara’da bir tane siyasi ayağı yok. Buna mı inanmamızı bekliyorsunuz? Dolayısıyla 15 Temmuz diye ortaya konulan nutukların, atılan nutukların yerine varabilmesinin bir tek sebebi olabilir, bir tek zemini olabilir; onu ortaya çıkartan koşulları ortadan kaldırmalısınız. Bu da Türkiye’nin demokratik, laik, çağdaş bir hukuk devletine dönmesiyle mümkündür, bu da ancak halk iktidarının kurulmasıyla mümkündür; kum saati çalışıyor!

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’ya, 15 Temmuz uluslararası darbe ve işgal girişiminin yıl dönümüne ve o gün kendiliğinden oluşan Cumhurbaşkanlığı’nın yaptığı hizmetlere, sokak hayvanları sorunlarının milletin talebine uygun bir şekilde çözümleneceğine, en düşük emekli maaşının 12.500 liraya tamamlanmasıyla ilgili kanun tekliflerine, İzmir’in Konak ilçesinde elektrik akımı sonucu vefat eden vatandaşlara, 10 Muharrem aşure gününe, Kerbelâ’ya ve YKS sonuçlarının açıklandığına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Öncelikli olarak sizlere de sağlık problemi nedeniyle geçmiş olsun dileklerimi ifade ediyorum. Size ve sizin şahsınızda bütün milletvekillerimize sağlık, afiyet niyaz ediyorum.

Bugün hakikaten önemli bir yıl dönümünü idrak etmiş olduk. 15 Temmuz uluslararası darbe ve işgal girişimini 81 vilayetimizde bütün milletimizle beraber tekrar idrak ettik ve bu konuda Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başkumandanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın “Haydi meydanlara!” sözünü hakikaten Millî Mücadele ruhuyla bir araya gelmiş 85 milyon insanımızın nasıl büyük bir destana imza attığını ve dünya halkları için bir örnek teşkil ettiğini, büyük bir demokrasi zaferi kazandığını hep beraber, bütün yurttaki, tekrar millet-devlet kaynaşmasıyla ortaya koyduk. Gerçekten 15 Temmuzda milletimizin yazdığı destan sadece bir darbe teşebbüsünü bastırma hikâyesi değildir. O gece milletimizin vatani, bayrağı, istiklali ve istikbali için 1071’de Malazgirt’teki, 1453’te İstanbul’un fethindeki, 1915’te Çanakkale’deki ve 1919’da Millî Mücadele’deki iradesi tekrar tecelli etmiştir. Kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlısıyla tam bir seferberlik ruhu içerisinde omuz omuza, kahramanca mücadele eden aziz milletimiz, 252 evladını şehit verme pahasına büyük bir zafere imza atmıştır. Darbe ve işgal girişimini püskürttüğümüz bu şanlı zafer, aynı zamanda, tüm dünyaya bağımsızlığımızı, millî iradenin hâkimiyetini ve demokrasinin haysiyetini korumak için neler yapabileceğimizi gösteren çok önemli bir ders ve mesaj olmuştur. Milletimizin namuslarına emanet ettiği silahı, tankı, uçağı millete doğrultan hain FETÖ’cüler o gece, bir kez daha, halkımızı; askeriyle, güvenlik güçleriyle, polisiyle, bütün kurumlarıyla ve halkıyla, devletiyle bütünleşmiş bir yapıyı karşılarında bulmuşlardır. Hainlere karşı iman dolu göğsünü siper eden vatandaşlarımızın kahramanlıklarını anlatacak her cümle, her yazı, her hitap, emin olun, eksik kalır. Ölümü öldürenler, gerektiğinde çıplak elleriyle tanklara meydan okuyanlar var olduğu sürece, Allah’ın izniyle, ezanımız susmayacak, bayrağımız inmeyecek, istiklalimize ve istikbalimize kastedenler hedeflerine asla ve kata ulaşamayacaklardır. Bu anlayışla, devlet olarak, 15 Temmuz ruhuna ve şehitlerimizin emanetine sahip çıktık, küresel bir ihanet şebekesi olan FETÖ’yle mücadelemize kararlılıkla devam ettik ve ediyoruz. Hem yurt içinde hem de yurt dışında inlerine girip derdest ettiğimiz FETÖ’cüler Türk adaletine teslim etmeyi sürdürüyoruz. Dünyanın neresine kaçarlarsa kaçsınlar, son FETÖ’cü hain de hukuk önünde hesap verene kadar mücadelemizden asla ve kata vazgeçmeyeceğiz. 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü vesilesiyle “Türkiye geçilmez!” diyerek 15 Temmuz 2016’daki terör saldırısına karşı koyarken şehit olan kardeşlerimizi bir kez daha rahmetle yâd ediyor, gazilikle şereflenen vatandaşlarımıza sağlıklı uzun ömürler diliyorum. O gece derin bir basiretle vatanına, bayrağına, iradesine canı pahasına sahip çıkan aziz ve asil milletimizin her bir ferdi hürmetle yâd ediyorum.

Tabii, o gün kendiliğinden oluşan Cumhurbaşkanlığı’nın o günden bugüne kadar devletimize, milletimize, vatanımıza yapmış olduğu hizmetler hakikaten saymakla bitmez. Bu manada, bu irade birliğimizle 81 vilayette 85 milyon insanımızın gündemini kendi gündemimiz yaparak, sorunlarını kendi sorunlarımız yaparak bunları çözümleme irademizin tam ve net olduğunu ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda milletimizin gündemi sokak hayvanlarıysa, asgari ücretse, geçim derdiyse, alım gücüysen bizim de derdimiz ve gündemimiz budur. Bu konuyla ilgili şunu ifade etmek isterim ki: Sokak hayvanlarıyla ilgili başıboş köpeklerin yavrularımıza, kadınlarımıza, gençlerimize, ihtiyarlarımıza vermiş olduğu zararların izalesi hem hayvanların hakkını koruyarak hem de insanlarımızın hakkını koruyarak çözüme kavuşturulacak ve efendim, sahihsiz başıboş köpekler sorunu, adil bir şekilde, milletin iradesine ve talebine uygun bir şekilde çözümlenecek, sokaklarımız güvenli kılınacaktır; bundan herkes emin olsun ve herkesin hakkını koruyarak mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde, bu konudaki sorumlulukları belirlemek suretiyle bu meseleyi mutlaka çözüme kavuşturacağımızı, milletimiz ne diyorsa onun gereğini yapacağımızı buradan ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biliyorsunuz, bugün -yeni bir kanun teklifini- grup olarak en düşük emekli maaşının 12.500 liraya tamamlanmasıyla ilgili kanun teklifimizi inşallah sunduk. Perşembe günü Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu görüşmek suretiyle, inşallah, bu teklifi yasalaştırmak istiyoruz. Bütün emeklilerimiz başta olmak üzere, bütün çalışanlarımızla ilgili alım gücünü artıracak, yükseltecek, enflasyonun üzerinde bir geliri hakikaten kendilerine temin edecek bir yaklaşımı bugüne kadar elhamdülillah temin ettik. Evet, birtakım sıkıntıların yaşandığının farkındayız ve orta vadeli programla bunu sıkı sıkıya uygulamak suretiyle, bu orta vadeli programın sonunda tek haneli enflasyonla alım gücü artmış ve sürekliliği sağlanmış bir refah ortamının teminine dönük de inşallah kararlı bir şekilde her boyutuyla bu konuda çalışmalarımızın devam ettiğini ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda bütün çalışanlarımız, memurlarımız, emeklilerimiz müşterih olsunlar, biraz sabırla beraber, inşallah, en yüksek gelir oranlarıyla beraber insanlarımızın gelirini artırıcı, alım gücünü artırıcı bütün yaklaşımları sergilemeye devam edeceğiz.

İzmir'in Konak ilçesinde elektrik akımı sonucu vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına sabırcemil niyaz ediyorum. Bu konuyla ilgili adli tahkikat başlatılmış, 35 şüpheli kişiyle ilgili yakalama kararı -yargı kararıyla- çıkartılmış ve 30'a yakın şüpheli de yakalanarak adalete teslim edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bütün boyutları itibarıyla bu meselenin üzerine gidilecektir ve hep beraber takipçisi olacağız ve bu konuda kim sorumlu ise yargıya teslim edilecek ve gerekli cezai müeyyideyle karşılaşılacaktır.

Tabii, bugün önemli bir gün, 10 Muharrem aşure günü. Kerbelâ olayının da yaşandığı Hazreti Hüseyin'in ve ehlibeytin şehadetinin tahakkuk ettiği bir günü hep beraber anıyoruz. Bir tarafta hüznün günü Kerbelâ ile Efendimiz (AS)'ın bütün âlemlere rahmet olarak gönderilen ve bütün insanlık için kendisinde en güzel örnekler bulunan Peygamber Efendimiz'in torunu, Hazreti Ali (RA) Efendimiz'in oğlu, Hazreti Hüseyin'in şehadeti ve ehlibeytin Kerbelâ'da hüznünün günü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu yönüyle bir hüznün içerisindeyiz. Bu şehadetleri münasebetiyle bütün ehlibeyte hürmetlerimizi, rahmet dileklerimiz, minnetlerimizi buradan tekraren ifade ediyoruz. Ehlibeyt sevgisinin imanın gereği olduğunu da bir tekrar olarak ifade etmek isterim.

Sünni'siyle Alevi'siyle, Türk'üyle Kürt'üyle 85 milyon insanımızın bir ve beraber aynı duygular, aynı inanç içerisinde geleceğe yürüdüğünü de bu vesileyle duygudaşlığını da imandaşlığını da ifade etmek istiyorum.

Aynı şekilde bugün, tabii, bugünü bir berekete, bir hürmete bir muhabbete dönüştüren aziz ve asil milletimizin o kültürel anlamdaki aşure gününün ve hediyeleşmenin, kaynaşmanın aşure ikramıyla beraber...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez söz veriyorum Sayın Akbaşıoğlu, selamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bugünü ortak bir geleceğe evriltmenin bir numuneyiimtisali kılan aziz milletimizin aşure gününü de bolluk, berekete vesile olması duasıyla tebrik ediyorum.

Aynı zamanda sevgili gençlerimizin YKS'yle ilgili sonuçları açıklandı değerli Başkanım, değerli milletvekilleri. Sevgili gençlerimize buradan üstün başarılar diliyorum, girmiş oldukları bölümlerle ilgili en hayırlı, en güzel çalışmaları, en başarılı neticeleri almalarını kendilerine inşallah ümit ediyorum ve geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin TEKNOFEST gençliği olarak, emin olun, büyük ve güçlü Türkiye'nin yepyeni ufuklara doğru her alanda yol açacağı büyük bir dönüşümü gerçekleştireceğine olan inancımı da ifade ediyor ve gençlerimiz için çalışmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...onlar için yarınları hazırlamaya devam edeceğimizi ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 4 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

İlk tezkereyi okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği (AB) Konseyi Macaristan Dönem Başkanlığı tarafından Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ile Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi (3/903)

8/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Birliği (AB) Konseyi Macaristan Dönem Başkanlığı tarafından Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ile Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferans düzenlenecektir.

Söz konusu konferansa katılım sağlanması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış

İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dışişleri Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/904)

12/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/905)

12/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmelerine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/906)

12/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Şimdi, söz talebinde bulunan, İç Tüzük 60'a göre söz talebinde bulunan değerli milletvekillerimizden ilk 10 milletvekili arkadaşımıza söz vereceğim. Diğer milletvekili arkadaşlarımıza süreçte ara ara söz vermeye devam edeceğim.

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Sungurlu halkının iktidardan verdiği sözleri tutmasını istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, 50 bin nüfuslu Sungurlu ilçemizde iktidarın söz verip tutmadığı yalanlardan geçilmiyor. 2013 yılında müjdelenen Budaközü ve Diğ Çayı sel önleme projesi ve Sungurlu derelerinin ıslahı yapılmadı. 211 kilometrelik su şebekesi hattının kayıp kaçak oranı yüzde 80'e ulaştı, yapımı için İller Bankasından ödenek çıkmıyor. Köylerin yol, içme suyu, tarımsal sulama, altyapı ve internet sorunları çözülmedi. Sungurlu'da yapılacak olan 359 TOKİ konutunun kuraları 2022 yılında çekildi, yapımına başlanmadı. 2017 yılında başlanan Kırankışla Barajı bitmedi, Kırankışla arıtma tesisi ve isale hattı ihalesi yapılmadı. Yörekli köyündeki yedi yüz elli yıllık tarihî Ergülü Baba Türbesi ve Camisi'nin restorasyonu ve çevre düzenlemesi yapılmadı. Merkezdeki tarihî hamamın restorasyonu yapılmadı. Sungurlu'da kütüphane ve otel yok. Sungurlu Devlet Hastanesinde kardiyoloji, kulak, burun, boğaz, üroloji ve radyoloji uzmanı yok, doktor yetersiz. Sungurlu halkı "Söz kişinin aynasıdır." diyor, iktidardan verdiği sözleri tutmasını istiyor.

BAŞKAN – Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez...

Buyurun Sayın Suiçmez.

38.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, hukuka ve Anayasa'ya aykırı düzenlemelere karşı milletin vekillerine seslerini duyurmak için Meclisin yanındaki parkta toplanan milletin kendisinin engellenmesine ve darbedilmesine ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." yazıyor Meclisimizin duvarında, tam arkanızda Başkanım. Ancak ifade özgürlüğü için toplanma ve gösteri haklarını kullanmak üzere bir araya gelen milletin kendisi Meclisin yanındaki parkta engelleniyor, darbediliyor. Öğretmenlik Mesleği Yasası Teklifi'ne karşı öğretmenler, kadınların soyadlarına ilişkin yasaya karşı kadınlar, hayvan katliamı yasasına karşı hayvanseverler ayaktalar. Hukuka ve Anayasa'ya aykırı bu düzenlemelere karşı bize yani milletin vekillerine seslerini duyurmak için Meclisin yanındaki parkta toplanıyorlar. Geçen hafta öğretmenler, bugüne baroların hayvan hakları komisyonları temsilcileri avukatlar darbedildi, engellendi, hakarete maruz kaldılar; bu durum kabul edilemez. Onların engellendiği, darbedildiği bir ortamda bu yasa tekliflerini görüşüyor olmamız yasama yetkimizin millet iradesine aykırı kullanılmasıdır. İktidara sesleniyorum: Halktan korkmayın!

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Asu Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

39.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, İzmir'de ihmaller ve sorumsuzluklar sonucu hayatını kaybeden Ceren Deniz'e ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bir aile emek verdi, bir genç insan çaba sarf etti ve çok çalışıp İzmir'de tıp fakültesini kazandı. Beş senedir okuyordu, meslektaşlarımdan biri olacaktı bir sonraki yıl. Kim bilir ne hayalleri ne hedefleri vardı ama insanların hayallerinin, hedeflerinin yok yere ölümlerle, ucuz ölümlerle sona erdiği bir ülke oldu Türkiye'miz. Osmaniyeli hemşehrim Deniz Ceren İzmir'de ihmaller ve sorumsuzluklar sonucu hayatını kaybetti hem de Türkiye'nin 3'üncü büyük kentinde. Etkin bir soruşturma süreci yürütülsün istiyoruz, ülkemiz ucuz ölümler ülkesi olmasın istiyoruz artık.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Gülcan Kış...
Buyurun Sayın Kış.

40.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, AKP'nin ekonomi kurmaylarının emekliye 2.500 TL artışı layık gördüğüne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – AKP'nin yanlış ekonomi politikalarının faturası emekliye kesilmiştir. Hükûmetin emeklileri yoksullaştırma politikaları hız kesmeden devam etmektedir. Günlerdir yaygara koparan, toplantı üstüne toplantı yapan AKP'nin ekonomi kurmayları, açlık sınırının asgari ücreti geçtiği bir dönemde emekliye 2.500 TL artışı layık görmüştür.

Sizlere örnek veriyorum: Mersin'de en düşük kira bedeli 15 bin TL iken bir emekli 12.500 TL'yle kirasını mı ödesin, geçimini mi sağlasın? Emeklilerimizi kirasını ödemek bir yana, karnını doyuramayacak noktaya yirmi iki yıllık AKP iktidarı getirmiştir ama biz buradan Cumhuriyet Halk Partisi olarak söz veriyoruz: Emeklilerimiz Avrupa'daki emekliler gibi rahat etmeden, huzur bulmadan, yüzleri gülmeden sizleri rahat ettirmeyeceğiz; milyonlarca emekli için mücadelemize devam edeceğiz, haklarını alana kadar da susmayacağız.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Aliye Coşar...
Buyurun Sayın Coşar.

41.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, HES'lerin yarattığı tahribatın sonuçlarını Antalya çiftçisinin çektiğine ilişkin açıklaması

ALİYE COŞAR (Antalya) – HES'lerin yarattığı tahribatın sonuçlarını Antalya çiftçisi çekmektedir. Antalya Aksu'da çiftçilerimiz Karacaören Barajı üzerinde yapılan HES'ten kaynaklı su kaynaklarının azalması nedeniyle mağduriyet yaşıyor. Maliyetler yüzünden üretimin düştüğü bu dönemde tüm zorluklara rağmen üretim yapan Aksu'daki çiftçilerimiz bir yandan da tarımsal sulamada zorluklar yaşamaktadır. 2018 yılında sulama birliklerinin yapısını değiştirerek kayyumla yönetmeye başladınız. Çiftçiye duyarsız, ranta sonuna kadar duyarlısınız. Yanlış tarım politikalarınız yüzünden çiftçimiz mağdur olmaktadır. Aksu'daki çiftçilerimiz acil çözüm bekliyor. Suyun çiftçimize ulaşması, üretimin devam etmesi için hayati önemdedir.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...
Buyurun Sayın Kara.

42.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in deprem bölgesindeki okulların sorunlarıyla ilgili sorumluluklarını ertelememesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin talihsiz açıklamalarına devam ediyor. Bakanlığı koca bir ticarethane gibi gördüğünü saklayamadığı açıklamalarıyla ödediği internet faturasıyla gurur duyuyor. Kaldı ki yaptığı ödemeler, yönetenlerin üstün cömertlikleriyle değil bizim vergilerimizle karşılanıyor.

Deprem bölgelerindeki okullar ile okul başına düşen hizmetli sayısının eksikliğini defalarca ilettik. Hatay'da 1.000'in üzerinde öğrencisi olan bir okulun boya, badana, tadilat, elektrik tesisatı gibi işlemleri hangi paralarla yapılacak? Okul müdürlerini hiç dinliyor musunuz? Sayın Bakan, 2 klimanın tamiri İskenderun'da 20 bin lira, bir ustanın günlük yevmiyesi 3 ila 5 bin lira. Deprem bölgesindeki okulların sorunları acil, kapsamlı bir müdahaleyi gerektiren kritik bir meseledir. Sorumluluklarınızı ertelemeyin.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Aykut Kaya...
Buyurun Sayın Kaya.

43.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Aksu ilçesindeki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Geçtiğimiz hafta sonu Aksu ilçemizin Kundu Mahallesi'nde yaşayan çiftçilerimizi ziyaret ettik. Zaten artan ilaç, gübre, mazot, işçilik ve elektrik gibi temel girdi maliyetleri yüzünden sıkıntıda olan Aksulu çiftçilerimiz, bir de üretim yaparken yaşadıkları su sıkıntısı nedeniyle birim alandan elde ettikleri verim düştüğünden dolayı zarar etmektedir. Suya en çok ihtiyaç duyulan yaz döneminde çiftçilerimizin mağduriyet yaşamaması için DSİ'nin bir an önce bu konuyu gidermesi gerekmektedir. Arazi toplulaştırması sonuçlanan tarımsal alanların altyapısının bir an önce tamamlanması, yolların açılması ve hemşehrilerimize söz verilen kapalı devre sulama sistemine geçilmesi şarttır.

Ayrıca, üreticilerimizin diğer kanayan yarası olan dönüm başına sulama birlik ücretlerinin makul seviyeye çekilerek üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması gerekmektedir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş...
Buyurun Sayın Gezmiş.

44.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un yaylalarının elektrik ve yol sorununa ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hafta sonu itibarıyla, Giresun ilinde gelenekselleşen yayla şenliklerimizdeydim; Karaovacık ve Buları Yaylalarındaydım. Yıllardır büyük bir coşkuyla kutladığımız şenliklerimizi bu sene de binlerce gurbetçimizin katılımıyla gerçekleştirdik. Vatandaşlarımız bir yandan coşkuyla horon oynarken diğer yandan yıllardır giderilmeyen elektrik ve yol sorununa dair şikâyetlerini dillendirdi, çare aradı. Giresun'unum âdeta kanayan yarası olan yaylalarımızın kronikleşen sorunlarını, yayladaki evinde karanlığa mahkûm olan bir şehit annemizden, yaylada yatırım yaptığı hâlde bozuk yollardan muzdarip olan bir işletme sahibinden ve pek çok vatandaşımızdan bir kez daha dinledik. Vatandaşlarımızın yol ve elektrik sorunu had safhadadır. Giresun'un Milletvekili olarak tekrar söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kırşehir Milletvekili Metin İlhan...
Buyurun Sayın İlhan.

45.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ülkemiz kamuoyunda gündür yoğun bir şekilde tartışılan ve büyük bir tepkiyle karşılanan Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yasalaşırsa hayvan katliamları ortaya çıkacaktır. Ayrıca, kanuna eklenecek yeni maddeler ile temel kanun arasında bir zıtlık oluşacaktır zira hayvanları öldürerek Hayvanları Koruma Kanunu'nun amacına hizmet edemezsiniz.

Dünya tarihi, doğal ortamlarda insan ve diğer canlılar arasında yaşanan sorunlarda vuku bulan çok acı deneyimlerle doludur. Bir örnek vermek gerekirse kanatlı hayvanlar itlaf edildikten sonra Kırım-Kongo kanamalı ateşi hastalığının ne kadar çok arttığına ve çok sayıda insanın hayatını kaybettiğine şahit olduk. Yakın geçmişten ders alınmalı ve canlıların doğasına zarar verecek şeylerden kaçınılmalıdır. Bu sebeple, sokak hayvanlarıyla ilgili yaşanan sorunun çözümü asla onları vicdansızca yok etmek olmamalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan...

Buyurun Sayın Çalışkan.

46.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'ın Altınözü ilçesinde Kardeşlik Çarşısı esnafına kaçak elektrik kullanımı nedeniyle yazılan cezaya ve rezerv alan sorununa ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'ın Altınözü ilçesinde AFAD tarafından yapılan kardeşlik çarşısında bulunan 82 esnafa kaçak elektrik kullanması nedeniyle ceza yazıldı. Esnafa 11 bin ile 24 bin lira arasında yazılan bu cezanın derhâl kaldırılması gerekir çünkü bu vatandaşlarımız Enerjisaya gidip kaydolmak istediklerinde sistemde yerin görülmediği belirtilmektedir. Bu, haksız bir uygulamadır. Kaldı ki deprem sonrası yapılan evlere de geçici abonelik mutlaka verilmelidir.

Hatay, depremde büyük mağduriyetle karşı karşıyadır. Altınözü esnafımıza, Antakya merkez konteyner çarşısı esnafına sahip çıkmanın zamanıdır.

Bu vesileyle, rezerv alanı sorununu da bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Tüm deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın mağduriyetleri devam etmektedir. Yetkililerin bu sese...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.53

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ(Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, belediye şirketlerinde çalışan taşeron işçilerin sorunları ve işe alımlardaki akraba kayırmacılığı hakkında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, belediye şirketlerinde çalışan taşeron işçilerin sorunları ve işe alımlardaki akraba kayırmacılığı hakkında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, en zor konuşmalar genelde aradan sonra olan konuşmalar oluyor, özellikle iktidar partisi sıraları boş oluyor; artık, olan arkadaşlar olmayanlara anlatırlarsa memnun oluruz.

Evet, grup önerimiz, değerli milletvekilleri, belediye şirket işçilerinin özlük hakları sorunu, bu özlük haklarından kaynaklanan sorunlar ve az maaş almaları sorunu, bir de belediye başkanlarının yakınlarını işe alması sorunu. Bu konularla ilgili bir grup önerimiz var. Şimdi, her yerel seçimden sonra karşılaştığımız bir tablo bu, belediye çalışanlarının işten çıkarılması. Bir insanın iki dudağı arasında işe devam etmesi ya da sona erdirilmesi modern köleliğin vücut bulmuş hâlidir diye düşünüyoruz. Buradaki temel sorun, değerli milletvekilleri, bir siyasi parti ayrımı gözetmiyoruz burada yani iktidar partisi veya muhalefet partileri değil her siyasi partide yaşanabilen bir sorun bu, esasında bir zihniyet sorunu. Bizim Türkiye'de bu zihniyet sorununa bir çözüm bulmamız gerekiyor. Temel sorun, belediye şirket işçilerinin özlük haklarının olmaması ve bundan dolayı kolayca işten çıkarılmaları sorunu. Her gelen belediye başkanı kendine göre bir ekip kurabiliyor, yakın ekibi anlayabiliriz belki ama normal

çalışan vatandaşlar neden işten çıkarılır, neden evine ekmek götürün bir işçinin ekmeğiyle oynanır; bunu anlamakta güçlük çekiyoruz, doğru bulmuyoruz, ahlaki de bulmuyoruz. Bunu özellikle ifade etmek istedim. İşçi işe iade davası açıyor, davayı kazanıyor ama buna rağmen işe alınmıyor ve mağduriyet devam ediyor. Bu sorun, çözülmesi gereken bir sorundur değerli milletvekilleri.

Bir diğer sorun, aynı işi yaptıkları kadrolu işçilerden farklı maaş almaları, az maaş almaları, belediye şirket işçilerinin önemli bir sorunudur. Burada hakkaniyetsiz bir durum söz konusudur.

Peki, ne istiyor belediye şirket işçileri? Burada şirket işçilerinin platformlarıyla temaslarımız var. İstedikleri şey, esasında, kadro verilmesi. 696 sayılı KHK'yle taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi kararlaştırılmıştı ancak belediye şirket işçileri bundan muaf tutuldu ve burada bir mağduriyet oluştu. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi yeniden düzenlenmeli, personel istihdamı bu maddeye göre yapılmalıdır yani bir kadro tahsis edilmelidir, "eşit işe eşit ücret" anlayışı ortaya konmalıdır, çalışma saatleri insani koşullarda yeniden düzenlenmelidir; kadrolu işçilerle aynı sosyal haklar tanınmalıdır, iş güvencesi sağlanmalıdır. Esasında burada istenen -konu- özlük haklarının temini değerli milletvekilleri. Bu konuda yasal bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunun, her yerel seçimden sonra farklı siyasi partilerin kazanmasıyla belediyelerin önünde bu mağduriyetlerin oluşmaması için burada bir yasal düzenleme gerektiğinin altını çizmek istiyorum.

Yine, bir başka sorun -siyasi bir ahlak sorunudur bu da- belediye başkanlarının yakınlarını işe alması. Bakın, az önce bir şeyi ifade ettim: Siyasi parti ayrımı gözetmiyorum dedim çünkü bu, Türkiye'nin bir zihniyet sorunu, her siyasi partide karşılaşılabildiğimiz bir durum maalesef. A partisi B partisi yok yani her ilde, her ilçede görebileceğimiz konular. Esasında, biz bir yasal düzenleme yapmış olsak, biz Türkiye'de bir zihniyet devrimini gerçekleştirebilmiş olsak hiçbir belediye başkanı buna cüret edemez diye düşünüyorum. Karşımıza farklı farklı örnekler gelebiliyor, kardeşlerini en yakın işlerde tahsis eden belediye başkanları... Geçen gün yansıdı, kayınbiraderini çok önemli bir daire başkanlığına getiriyor belediye başkanı "Aynı yetkinlikte başka bir kişiyi bulamadım, ne yapayım?" diyor, açıklaması bu. Yani 1 milyonluk bir şehirde kayınbiraderinden başka yetkin bir vatan evladı bulamamış belediye başkanı. Arkadaşlar, biz buna müsaade edersek, yasal olarak müsaade edersek her partiden, her belediye başkanı bunu yapabilir. İnsanların inisiyatifine bırakmayalım, Türkiye'de siyasi ahlak temelinde yeni bir düzenlemeyi hep beraber ortaya koyalım, bu olumsuzluklarla da karşılaşmayalım diyoruz.

Tekraren, Türkiye'de belediye şirket işçilerinin özlük hakları yeniden sağlanmalıdır, bunun için yasal bir düzenlemeye ihtiyaç vardır ve belediye başkanlarının, belediye yöneticilerinin yakınlarının işe alınması sorununun ortadan kalkması için de siyasi ahlak yasası gibi yasal düzenlemelerin ortaya konması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Yine -görebiliyoruz bazen- istisnai kadrolarla Türkiye Büyük Millet Meclisinde vesaire yerlerde eski siyasetçilerin çocuklarının işe alındığını da görüyoruz. Değerli milletvekilleri, bu tür konular toplum vicdanını yaralayan konular. Bu konuların toplum vicdanında oluşturduğu zararların araştırılması ve alınması gereken önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması komisyonu kurulması talebimiz var. Bu konuda bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerimizden destek beklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'a aittir.

Buyurun Sayın Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin, belediyelerde görev yapan taşeron işçilerin yaşadıkları sorunlara yönelik grup önerisi üzerine söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devlette kadrolu personelin yerini yavaş yavaş şirket elemanı sözleşmeli ve taşeron personel almaya başladı. Kamuda aynı yerde aynı işi yapan 3 kişiden 1'isi taşeron, 1'isi sözleşmeli ve diğeri de kadrolu olarak çalışmakta. Aynı işi yapmalarına rağmen her 3'ünün de maaşları ve sosyal hakları birbirinden farklı durumda. Hükümet tafafından, 2018 yılında, taşerondan kadroya geçiş konusunda 696 sayılı KHK'de düzenlemeye gidilerek kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler başta olmak üzere, KİT'lerde görev yapan yaklaşık 900 bin taşeron işçiye belediye şirketlerinde güya kadro verilmişti. Belediye şirketlerine verilen kadrolar o dönemde hiçbir taşeron personeli memnun etmemiştir ve nitekim bazı belediyelerde yönetim değişikliğinde, taşeron kadroya geçen işçilere başta mobbing ve sürgün olmak üzere her türlü baskı uygulandı, uydurma tutanaklarla "Performansı düşük." denilerek istifaya zorlandı ve işlerine son verildi. Mesela, Mersin Büyükşehir Belediyesinde, bizden sonra, çeşitli baskılarla 4 binin üzerinde belediye çalışanının işine siyasi saiklerle son verildi; ne mahkeme kararları uygulandı ne de tazminatları ödendi.

2018 yılında yapılan düzenlemede 696 sayılı KHK'de kapsam dışı bırakılan kamu kurum ve kuruluşlarının yemekhane, temizlik, güvenlik, bilgi işlem, laboratuvar bölümlerinde çalışan taşeron işçiler, KİT'lerde taşeron olarak görev yapan işçiler ve belediye çalışanı taşeronların bir kısmına kadro verilmemiş ve on binlerce işçi mağdur edilmiştir. Hizmet alım sözleşmesine göre istihdam edilen taşeron işçiler maalesef kadro konusunda kapsam dışı bırakılmıştır. 2018 yılında kadro verilmeyen taşeron işçilere geçen yıllar içerisinde her geçen gün yenileri eklenmeye başlanmıştır. Kamu kurum ve kuruluşlarında taşeron olarak çalışanlar, kadrolu olarak görev yapan diğer çalışma arkadaşlarıyla aynı işleri yapmalarına rağmen ayrı özlük hakları ve daha düşük maaşlarla güvencesiz bir şekilde görev yapmaktadır. Taşerondan kadroya geçemeyen personele daha sonra Hükümet tarafından kadro sözü verilmesine rağmen bugüne kadar ne yazık ki bir karar alınmamıştır. Taşeron işçiler seçim öncesi kendilerine Hükümet tarafından verilen kadro konusundaki sözlerin bir an evvel yerine getirilmesini talep etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Hükümeti, kamu çalışanı taşeron işçilerin sesini duymaya, verdiği sözü yerine getirmeye davet ediyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına öneri üzerinde söz talebi İğdir Milletvekili Yılmaz Hun'a aittir.

Buyurun Sayın Hun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ HUN (İğdir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sosyal devlet ferdin huzur ve refahını gerçekleştiren ve teminat altına alan, kişi ve toplum arasında denge kuran, emek ve sermaye ilişkilerini dengeli şekilde düzenleyen, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadi ve mali tedbirler alarak çalışanları koruyan, hukuka bağlı, kararlılık içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimi uygulayan devlet demektir ancak ülkemizde belediyelerde devam eden taşeron uygulamaları adil ve eşit çalışma koşullarını teminat altına alan sosyal devlet ilkesini ve evrensel hükümleri hiçe saymaktadır. Taşeron işçiler sendikali ve kadrolu işçilerden farklı olarak, alt işveren tarafından istihdam edilmekte ve genellikle çok daha ağır işleri yapmak zorunda

kalmaktalar. Taşeron işçiler genellikle kısa süreli sözleşmeli, asgari ücretli ve sosyal güvencesiz olarak istihdam edilmektedir. İş güvencesinden yoksun olma, düşük ücretli çalışma, sendikasız çalışma, iş yoğunluğu, stres, düzensiz çalışma, zorunlu mesaiye kalma, daha uzun süreli çalışma, geçici çalışma, kıdem tazminatından yararlanmama; taşeron işçilerin yaşadığı sorunların başında gelmektedir.

2018'de yürürlüğe giren 696 sayılı KHK'yle belediyelerdeki taşeron işçiler, belediye bünyesindeki şirketlere geçirildi, böylelikle belediyelerde taşeron çalıştırma sistemi devam ettirilmiş oldu. Başlangıçta sendikaları etkisizleştirmek için hayata geçirilen taşeron uygulaması, artık, düşük ücretli işçi çalıştırmanın, iş güvencesinden yoksun bırakmanın, kazanılmış hakları vermemenin, kamu kesiminde özelleştirmenin aracı konumundadır.

Taşeron demek güvencesiz çalıştırma, kıracası ölüm demek, işsizlik demek, köle gibi çalışmak demek, sefalet ücreti demek, maaşın ne zaman alınacağını bilememek, örgütsüz çalışmak demek, sigortasız çalıştırma demek, kıdem tazminatı olmaması demek. Ayrıca belediyelerin, bünyesindeki şirketler aracılığıyla taşeron işçi çalıştırmaları liyakatsiz işçi alımını ve rant oluşturmalarını da tetiklemektedir.

Belediye başkanlarının çocukları, eşleri ve yakın akrabalarının belediye bünyesindeki şirketler aracılığıyla belediyelerde çalıştırıldıkları bilinmektedir. Özellikle kayyım tarafından yönetilen belediyelerde oluşturulan rant kapısı, liyakatsiz işe almalar bütün kamuoyunun gözü önündedir.

Seçim bölgem İldır'da kayyım tarafından 31 Mart yerel seçimlerinden hemen önce işe alımlar gerçekleştirildi. Bu alımların tamamı iki saatlik bir iş ilanıyla yapıldı ve işe alınanlar AKP'li yöneticinin akrabaları, çocukları ve eşleri olmuştur. Hatta bununla da yetinmeyip belediyede aktif çalışan, emekliliği gelmiş kişilerin çocukları, emekli olmaları koşuluyla işe alındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Hun.

YILMAZ HUN (Devamla) – Baba-kız ya da anne-oğul beraber aynı belediye çalıştırıldı, belediye aile çiftliğine dönüştürüldü. Bu işe alımlar belediye bünyesindeki şirketler aracılığıyla uygulanan taşeron işçiliğinin sonuçlarıdır. İktidarın liyakatsiz işe alımlarında torpil ve adam kayırmacılık uygulamaları herkesin malumdur. Taşeron sistemi de hak gasbının yanı sıra ehliyet ve liyakat sisteminin daha da yok olmasına sebebiyet vermektedir. Emeği sefaletle mahkûm eden, emek üzerinden haksız kazanç sağlayan taşeron sistemi sona ermeli ve belediye bünyesindeki şirketler aracılığıyla çalıştırılan işçiler kadroya geçirilmelidir. Ayrıca, kamuda yaratılan ücretli, sözleşmeli, geçici personel alımlarına son verilmelidir. Sosyal devlet ilkeleri uygulanmalı, kamuda çalışan herkese kadrolu, güvenceli istihdam ortamı sağlanmalıdır. Saadet Partisinin grup önerisini bu nedenle destekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Ordu Milletvekili Seyit Torun'a aittir.

Buyurun Sayın Torun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEYİT TORUN (Ordu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben de 3 dönem belediye başkanlığı yaptım. Elbette ki görev süremiz içerisinde çalışan arkadaşlarımızda taşeron işçiler vardı, bunun zorluklarını hep yaşadık, yıllardır yaşadık. Taşeron işçilerin kamuya geçişini düzenleyen 2018 yılında uygulanmaya başlayan 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yüz binlerce işçi kadro vaadiyle maalesef mağdur edildi. Düşünebiliyor musunuz, aynı işi yapıyorlar? Örneğin iki temizlik görevlisi düşünün bir çöp arabasının arkasında, biri kadrolu, biri taşeron, aynı işi yapıyorlar ama maalesef farklı ücret ve farklı haklara sahipler. Bu kabul edilebilir bir şey değil. Bu iktidar kendi belediyelerine her türlü kadro imkânı vermesine rağmen, maalesef muhalefet belediyelerine bu kadro imkânlarını tanımadığı için, bu kadroları tahsis etmediği için belediyeler de genelde taşeron işçi çalıştırmak zorunda kalıyorlar ve kadrolu işçilerin yapacağı işleri onlara veriyorlar hatta memurun bile yapacağı işi veriyorlar. Örneğin yardımcı zabıta olarak çalışanlardan bir kısmı taşeron işçi. Aynı işi yapıyor, aynı zorluklara katlanıyor ama farklı haklara sahip. Bu kabul edilebilir bir şey değil ve bunun sayısı da -artık alışkanlık hâline getirildi- her geçen gün artıyor.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2023 yılı Eylül ayı verilerine göre belediyelerde hizmet veren norm kadrolu 39.043 işçi bulunurken belediye şirket işçisi sayısı 608 bine ulaştı. Norm kadrolu işçi sayısı her gün azalırken şirket işçisi sayısı neredeyse milyonlara ulaştı. Bakın, 2017 ile 2021 arasında şirket işçisi 99 binden 488 bine çıkmış, kadrolu işçi sayısı ise 62.849'dan 45 bine düşmüş yani iktidar tarafından belediyelere verilmeyen kadrolar maalesef taşeron işçiler vasıtasıyla görevlendirilmeye çalışılıyor ve burada da ciddi bir haksızlık, ciddi bir imkânsızlık var. Şu anda işçiler asgari ücretin biraz üzerinde alıyorlar maalesef ve belediye başkanlarının, yöneticilerinin iki dudağının arasında güvenceleri, ellerinde kadronun emaresi dahi olmadan çalışıyor; işçileri kadro vaadiyle şirketlere geçiren AKP iktidarıysa OHAL döneminde çıkardığı diğer KHK'ler gibi 696 sayılı KHK'nin de nimetlerini yemeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Torun.

SEYİT TORUN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

“Kamuda taşeron kalmadı, 1 milyon işçiye kadro verdik.” söylemi bugün maalesef -belediye şirket işçileri ve genel idarelerdeki taşeron işçilerle birlikte- sayıları yine 1 milyona yaklaşan mağdur işçi kesimini ortaya çıkarmıştır. Kamuoyuna lanse edildiği gibi kamuda kadro dışı çalışan işçi sayısı 90-100 bin değil belediye şirket işçileriyle birlikte yaklaşık 1 milyon civarındadır. Dolayısıyla 4-5 milyon vatandaşımızı doğrudan ilgilendiren bu konuda mağduriyet ulu orta ortadadır, mağduriyet devam etmektedir ve iktidarın maalesef bu mağduriyeti giderme gibi bir iradesi de yoktur. Biz taşeron işçiliğinin bitirilmesi için sonuna kadar mücadele edeceğimizi ifade ediyor, aynı işe farklı hakların, farklı ücretlerin verilmesini de kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'ye aittir.

Buyurun Sayın Zenbilci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hem öneri sahibinin vermiş olduğu bilgileri hem konuşan hatipleri de dikkatlice dinledim ve konuşan hatiplerin ikisi de benim gibi belediye başkanlığı yapmış iki değerli başkanımız.

Şimdi, 2018'den önce, AK PARTİ bu kararı çıkarmadan önce “belediye işçileri”, “taşeron” ifadesi geçerliydi. Taşeronu o zaman ihale ediyorduk, ihale edeceğimiz hizmet alanı neyse onunla ilgili yazmış olduğumuz ihale şartlarına göre eleman alıyorduk. O zamanki ihale yönetiminden kaynaklı olarak da o zamanki şirket sahiplerinin zaman zaman işçilerin sigortalarını ödemediklerinden, maaşlarını ödemediklerinden, birtakım sosyal haklarını ödemediklerinden dolayı ciddi bir şikâyet vardı. Bundan kaynaklı olarak 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle artık bu işin ihale edilemeyeceğine, belediye şirketi üzerinden direkt belediye elemanı olarak, belediye personeli olarak yapılmasına birlikte karar verilmişti. Dolayısıyla bu kanun hükmünde

kararnameyle taşeronluk bitti. Taşeronluk sadece belediyelerde değil, kamuda çalışan diğer hizmet alımlarında da aynı şekilde taşeronluk vardı, hepsi kadrolu olarak kendi ilgili kurumlarına geçtiler, artık hiçbir belediye bununla ilgili dışarıdan ihale ederek hizmet alım noktasına gidemiyor, bundan dolayı da kendi işçilerinin kendi özlük haklarını, temel ihtiyaçlarını birlikte karşıyorlar. Dolayısıyla biraz önce konuşan hatibin "Taşeron vardır belediyelerde." dediği gibi... Belediyelerde artık belediye başkanları kendi şirketlerinde ücret adaletsizliklerini çok rahat ayarlayabilirler, bunun için müşteki olmalarına gerek yok.

Diğer önemli konu olarak, önerge sahibinin de altını çizmiş olduğu bir konu var, belediyecilikte hakikaten, insanların, artık liyakatten çok kendi yandaşlarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmalar dikkatlice takip ediliyor ve bunu hissediyoruz. Bunun bugün Cumhuriyet Halk Partisinin bütün belediyelerinde de söz verilmiş olmasına rağmen, genel başkan seviyesinde söz verilmiş olmasına rağmen hâlâ aynı şekilde devam ediyor olması da bu gerçeğin ne kadar ortada olduğunun işaretidir. Dolayısıyla adama göre iş değil, işe göre adam alma kabiliyetini gerçekleştiren belediye başkanları ve belediyeler çok daha başarılı hizmetler üretmektedirler. Dolayısıyla, buradaki liyakat hassasiyeti kanunla düzenlenmekten daha çok, biraz da o belediye başkanının göstermiş olduğu iradeyle alakalı bir şeydir. Belediye başkanları bu konudaki hassasiyetlerini ortaya koyarlarsa çok daha güzel bir neticeyi elde etmiş oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Zenbilci.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) - Elbette işçilerimizin talep etmiş oldukları hakları biz dikkatlice takip ediyoruz. Bu taleplerle ilgili, ilgili yerlere sorunları iletiyoruz. İleride işçilerimizle ilgili çok daha güzel ortamların oluşması için birlikte mücadele ediyoruz ama iş ahlakı, iş yönetim ahlakı konusunda önce belediye başkanları ve onun siyasi temsilcileri iddia ettikleri konular üzerinde daha hassasiyetle çalışmak durumundadırlar. Dolayısıyla, işçilerimizin bundan sonraki taleplerini de dikkatlice takip edeceğiz, alacağız.

Hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İç Tüzük 60'a göre 2 arkadaşımızın söz taleplerini karşılayacağız.

İlk söz talebi Ayça Taşkent'e aittir.

Buyurun Sayın Taşkent.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Adapazarı Evrenköy Mahallesi'nde oturan vatandaşların tapu sorununa ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Adapazarı Evrenköy Mahallesi'nde oturan vatandaşlar yıllardan beri birden fazla kaynaktan beslenen tapu sorunlarıyla boğuşuyor. Onlarca yıldır atalarından kalan toprakları kullanan ve tam Millî Emlaktan tapu alma aşamasına geldiklerinde ne tesadüftür ki birden orman kadastroşundan gelirler ve buraların kendilerine ait olduğunu söyleyerek çıkmak istemeyenlere para ve hapis cezası verilmeye başlanır. Ben yukarıda tesadüf dedim ama Millî Emlak belgelerinde "kullanıcı" olarak adı geçen bu vatandaşlar, bu değişikliğin tam Kuzey Marmara Otoyolu ve şehir hastanesi projelerinin hayata geçtiğinde başlamasının tesadüf olmadığını, konuda geçen yerlerin bu projelerin yanında olması nedeniyle önümüzdeki yıllarda oluşacak imar değişiklikleriyle rantı gören kişilerin burayı gözüne kestirdiklerini söylemekte. İnsana öncelik vermeye ne zaman başlayacaksınız?

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal...

Buyurun Sayın Sarıbal.

48.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Alevi toplumunun aşure gününün tatil olması talebine ilişkin açıklaması

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Muharrem ayındayız, Alevi toplumunun geçmişten bugüne yaşadığı acılarla ilgili matemini gündeme getirdiği ay. 25 milyonun üzerinde Alevi insanın yaşadığı bu ülkede bir inanç kültürünün gereğinin yerine getirilmesi talepleri var: Aşure gününün tatil olması. Matem ayının en önemli günü olan Aşure gününün, bütün Aleviler tarafından rahatça yerine getirilmesi için Aşure gününün tatil olması talebini buradan açık bir şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine sunuyoruz, talepleri böyledir.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, elektrik dağıtım işlerinin özelleştirilmesi sonrası ortaya çıkan sorunların sebeplerinin tespit edilerek giderilmesi, yaşanan vahim hadiselerin tekrarlanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve özel sektör tarafından yürütülen bu işlemlerin denetiminin en iyi şekilde yapılmasının sağlanması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

16/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, elektrik dağıtım işlerinin özelleştirilmesi sonrası ortaya çıkan sorunların sebeplerinin tespit edilerek giderilmesi, yaşanan vahim hadiselerin tekrarlanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve özel sektör tarafından yürütülen bu işlemlerin denetiminin en iyi şekilde yapılmasının sağlanması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'a

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)
İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak verdiğimiz, elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi hakkındaki önergemizin gerekçesini açıklamak üzere söz aldım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de zamanında elektrik dağıtımını tek elden yöneten TEDAŞ'ın en önemli özelleştirilme gerekçesi olarak devlete yük olması gösterilmişti, diğer bir sebebi ise hizmet kalitesinin artırılması bahanesiydi. Özelleştirmeyle dağıtım işlerini satıp parayı bulan TEDAŞ aynı zamanda bazı bölgelerdeki kaçak elektrik kullanımı derdinden de kurtulmuş oldu. Kurtuldu kurtulmasına da dağıtım talip olan şirketler için ehli miydi, bu işin altından kalkabilecekler miydi? Elbette hayır. Bu şirketler maskesiz 5'lerin ortakları, anlaşmalı firmalarıydı. TEDAŞ bu şirketlere altyapı hizmetlerini bitirme zorunluluğu getirdi, onlar da ellerine yüzlerine buluşturdılar. Geçen yıl 13 Ağustos'ta Balıkesir Balya'daki, bu yıl 19 Nisan'da Safranbolu'daki, hazırında gerçekleşen Diyarbakır Çınar ve Mardin'in Mazıdağı'ndaki, Mersin'in Gülnar'ındaki ve Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesindeki yangınların ortak nedeninin elektrik trafolarındaki kaçak ve patlama olduğu tespit edildi. Üç gün önce İzmir Konak'ta yağmur sonrası oluşan su birikintisinde 2 vatandaşımız elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetti. Toprağa belirli bir derinlikte gömülmeyen kablolardan geçen akım 2 masum vatandaşımızın canına mal oldu. Aynı akım 1 köpeğin de ölümüne neden olmuştu, ders alınmadı. Esnafımız ve duyarlı vatandaşlarımız elektrik kaçağıyla ilgili defalarca şikâyetle bulundular, gazetelerde haber oldu; kulağınızın üstüne yattınız, ülkede ne denetleyen var ne de hesap veren. Büyük bir ihmâl yüzünden ölüm göz göre göre geldi. Özge Ceren Deniz daha 23 yaşında, İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi 5'inci sınıf öğrenciydi, son sınavına girdikten sonra evine giderken akıma kapıldı. Özge Ceren'den ne istediniz? Sizin de çocuklarınız var. Özge Ceren'i düştüğü sudan kaldırmak için yönelen ve aynı akıma kapılarak can veren İnanç Öktemay sadece 44 yaşındaydı. Milletimizin canı hangi akılla ve vicdanla şirketlere peşkeş çekiliyor? Bunu ben vicdanıma sığdıramıyorum, siz nasıl sığdırıyorsunuz? Bu bir cinayettir, utanma yok, yüzde kızarma yok, yazıklar olsun!

Değerli milletvekilleri, ben İzmir'in Karşıyaka ilçesindeki Mavişehir'de oturan bir yurttaşım. Bundan üç yıl önce, Mavişehir'de oturduğumuz sitede tam beş gün elektrikler kesildi. Beş günde bozulan elektronik cihazlar, derin dondurucular, ona bağlı olarak gıda maddeleri... Beş günden sonra elektrik geldi, bu beş gün içinde de bazen bir saatte bir kesinti, bazen süregelen on dakika, yirmi dakika içinde art arda kesintiler oldu. Geçtiğimiz yıl 21 Ağustosta bu konuyla ilgili önerge verdim, İzmir'deki elektrik dağıtım şirketinin plansız elektrik kesintilerini, bitmek bilmeyen altyapı çalışmalarını ve Bakanlığın dağıtım şirketini denetleyip denetlemediğini sormuştum. Denetim yapılmadığını biliyordum, yaşanan faciayla tüm Türkiye de öğrenmiş oldu. TEDA's yetkililerini neden denetlemiyorsunuz? Bir kuruluşumuz var ki Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) bu kuruluşun amacı ise elektrik özelleştirildikten sonra bu alanda iş yapan kuruluşları denetlemek ve piyasayı düzenlemek. Bu kuruluş denetleme yapmıyor, düzenlemekten de geri duruyor. Vatandaşlarımızın cepleri boşalıyor ama kimsenin sesi çıkmıyor, özelleştirmeyle özel sektöre geçiş bu alanda iş gören kurumlarsa zenginleşmeye devam ediyor.

Sözlerime ölen değil, öldürülen İnanç Öktemay'ın 2014 yılında Albert Camus'ya ait bir söze yer verdiği paylaşımla son vermek istiyorum: "Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız o ülkede insanların nasıl öldüğüne bakın."

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'ye aittir.

Buyurun Sayın Bilici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerinde Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, demokrasimizin birlik ve beraberliğimizin hedef alındığı 15 Temmuz darbe girişiminin 8'inci yıl dönümünde bu hain kalkışmayı yapanları bir kez daha lanetliyor, vatanımız için canını ortaya koyan tüm gazi ve şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

2013 yılında Toroslar Elektrik Dağıtım AŞ'nin özel sektöre devriyle TEDAŞ'a bağlı şirketlerin özelleştirilmesi tamamlanmış, bu tarihten itibaren elektrik dağıtım faaliyeti özel şirketler tarafından sağlanmaya başlanmıştır. Geçen on bir senede ilgili şirketler birçok skandalla gündeme gelmiş, yaşanan onlarca kazada birçok vatandaşımız hayatını kaybetmiş, birçok insanımız da mallarından, mahsullerinden, hayvanlarından olmuştur.

Elektrik dağıtım faaliyeti bir kamu hizmeti olup bu faaliyetin kâr amacı gütmeksizin günün teknolojisine göre uygulanması gerekmektedir. Kuruluş amacı yüksek kâr elde etmek olan şirketler vasıtasıyla dağıtım faaliyetlerinin yürütülmesi şüphesiz ki hizmet noktasında sıkıntılar doğurmaktadır. Biz, bugün, 2024 yılında İzmir'in göbeğinde 2 insanımızı izolasyon hatası nedeniyle kurban veriyorsak anlaşılmalıdır ki yüksek kâr hedefleri kamu hizmetinin açıkça önüne geçmektedir. Biz, bugün Mardin ve Diyarbakır'da 15 canımızı elektrik direği kaynaklı bir yangına kurban veriyorsak, binlerce dönüm arazinin yok olmasını seyrediyorsak, hayvanların ve bitkilerin göz göre göre telef olmasını izliyorsak anlaşılmalıdır ki elektrik dağıtım şirketleri insanlarımızın canını ve malını değil kendi kazançlarını düşünmektedir.

Tüm bunlar göstermektedir ki elektrik zamlarının büyük bir bölümünün elektrik dağıtım şirketlerine aktarılmasına rağmen sağlanan kaynak bakım ve onarıma değil kâr payı dağıtımına ve huzur haklarına aktarılmıştır. Bu durumun önüne geçebilmek için ilgili mevzuatlarda değişiklik yapılmalı, elektrik dağıtım şirketlerinin bakım ve onarıma aktarmaları gereken payı artıracak düzenlemeler yürürlüğe konulmalıdır ve en önemlisi de Bakanlık ve EPDK tarafından yapılan denetimler artırılmalıdır. Bu denetimler yalnızca mali denetimle sınırlı kalmamalı, elektrik dağıtım hizmetlerinin verildiği her noktada saha denetimi etkili ve sık olarak uygulanmalıdır. Bugün etkili bir saha denetimi uygulanmış olsaydı İzmir’de, Mardin’de, Diyarbakır’da vatandaşlarımız hayatlarını kaybetmeyecek, maddi ve manevi zarar oluşmayacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Bilici.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) – İnsan canı bu kadar ucuz olmamalı, suçlu olan sorumlular mutlaka hesap vermelidir. Devletin insan için olduğunu unuttuğumuz son yıllarda bu gerçeği yeniden hatırlatmak dileğiyle İzmir, Mardin ve Diyarbakır'da gerçekleşen elektrik kaynaklı afetler nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, acılı ailelerine başsağlığı diliyor, İYİ Partinin Meclis araştırması önergesini destekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Öneri üzerinde Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyazar'a aittir.

Buyurun Sayın Şenyaşar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İYİ Parti grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu, halkımızı ve cezaevlerinde rehin tutulan bütün yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

İktidarın sermaye yanlı özelleştirme politikaları sonucu 2013 yılından bu yana Amed, Urfa, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde elektrik dağıtımını DEDAŞ sağlamaktadır. Bölgenin tek enerji sağlayıcısı konumunda olan DEDAŞ, ekonomik

sıkıntı yaşayan bölge halkı için son yıllarda başlı başına bir sorun hâline gelmiştir. Yüksek gelen elektrik faturalarıyla, uzun süreli elektrik kesintileriyle ve altyapı sorunlarıyla sürekli Meclis gündemine gelen DEDAŞ, çiftçilere yatırılan destek ödemelerine el koyarak tarımsal üretimi durma noktasına getirmiştir.

DEDAŞ bölge halkına âdeta düşman hukuku uyguluyor. Yargı dâhil DEDAŞ'a kimse dokunamıyor. Peki, DEDAŞ'ın arkasında kim var? Halkı karşısına alan DEDAŞ, bu gücünü tabii ki iktidardan alıyor, DEDAŞ'a dokunan iktidarı karşısında buluyor. Kürdistan illerinde DEDAŞ "Hem vatandaşı soyarım hem de karanlıkta bırakırım." anlayışını sürdürmeye devam ediyor. Bölge halkı DEDAŞ zulmünün son bulması için Valilik dâhil ilgili bütün kurumlara gidiyor, şikâyetle bulunuyor. Kurumların vatandaşlara verdiği cevap ise "İşiniz Allah kalmıştır." Türkiye'de zaman zaman kuraklıktan dolayı insanlar yağmur duasına çıkıyor ama Urfa bölgesinde insanlar artık elektrik için elini açıyor, dua ediyor.

DEDAŞ'ın enerji verdiği bölge büyük barajlara sahip olmasına rağmen, tarımsal sulama baraj suları ile değil, daha çok yer altı sularıyla yapılmaktadır. Yer altı sularına erişim için enerji ihtiyacını, elektriği de DEDAŞ sağlamaktadır. Çiftçi ürününü ekliyor, ekilen ürünler suya ihtiyaç duyduğu anda DEDAŞ elektriği kesiyor. Köylerdeki elektrik kesintisi günlerce devam ediyor. Urfa'nın Siverek ilçesinde bu yıl çiftçilerin binbir umutla ektiği ürünler susuzluk yüzünden kurudu. Siverek'te çiftçiler bu durumu günlerce DEDAŞ önünde protesto etti ama çiftçilerin sesini kimse duymadı. Bölgede çiftçiler DEDAŞ'ın yüksek elektrik bedelinden dolayı tek geçim kaynağı olan tarımsal üretimden vazgeçme noktasına gelmiştir. Temel ihtiyaç olan elektriğin özelleştirilmesiyle vatandaş, tüketicilere güvenilir, yeterli, kesintisiz ve düşük maliyetle enerjinin sunulması hedeflenmiştir. Şu an DEDAŞ bu saydıklarımın tam tersini yapıyor. Dün İzmir'in merkezinde yağmurlu havada yürüyen 2 kişi yolda elektrik çarpması sonucu feci şekilde can verdi. Türkiye'de insan hayatı bu kadar ucuz olmamalı. İhmali bulunanların bir an önce yargı önüne çıkarılıp cezalandırılmasını da buradan talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şenyaşar.

Buyurun.

FERİT ŞENYAŞAR (Devamla) - Bu görüntü de Urfa'nın sokaklarından bir görüntüdür ve Urfa'nın sokaklarına baktığımızda elektrik panoları bu şekilde, kapakları açık bir şekilde bulunuyor. İzmir'de dün meydana gelen olay Urfa'da da meydana gelebilir. Bu ihmallerin bir an önce düzeltilmesi için daha kaç insanın ölmesi gerekiyor?

Tarım Bakanlığına bağlı olan TMO 2024 yılı için buğdaya yüzde 12 zam yaptı, aynı gün çiftçilerin kullandığı elektriğe yüzde 38 zam yapıldı. Sermayeye yüzde 38 gibi, ödül gibi bir zam yapıyor, çiftçiye gelince yüzde 12 zam reva görülüyor. İktidar partisi olarak batan ülke ekonomisinde çiftçiler de yer alsın istiyorsunuz. Tarımsal üretim olmadan hayat olmaz, DEDAŞ'ı ve DEDAŞ zihniyetini bölgemizde istemiyoruz. Önergeyi de partimiz adına destekliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özge Ceren Deniz ve İnanç Öktemay'ı huzurunuzda saygıyla, hürmetle anıyorum; Allah rahmet eylesin, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum. Bugün onların ölümü üzerinden bu tartışmayı yapıyoruz, oysa yıllardır süren bu sorunu daha önce gündeme getirebilmeliydik çünkü bu sorun özelleştirmeyle birlikte Türkiye'nin enerji güvenliğini ortadan kaldıran bir sorundur. Bugün tartıştığımız 2 elektrik şirketinin de patronları aynı, ortak 2 şirkettir: Biri Gediz, diğeri Aydem ve bunların yaptığı işler nedeniyle -İzmir'de yaşayan milletvekillerimiz aktardılar- bizim elektriksiz, can güvenliği olmadan yaşamaktayız ancak önemli sorun bu büyük özelleştirme açığı nedeniyle Türkiye'nin enerji arzındaki güvenliğin ortadan kalkmış olmasıdır. Biz bu konuda, sanki bedava bir şey yapıyorlar da hani para verip kendileri yapıyorlar da bir şey istiyormuşuz pozisyonuna... Öyle bir şey yok arkadaşlar. Bakın, Elektrik Mühendisleri Odasının İzmir Şubesinin bir açıklamasını okumak istiyorum size: 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarında aylık 230 kilovat enerji tüketmesi öngörülüyor. Bu tüketimin aylık faturası Temmuz 2024 itibarıyla 476,6 lira, ortalama faturanın yüzde 66'sı yani 314 Türk lirası dağıtım bedeli olarak arkadaşlara gidiyor. Peki neden altyapıyı güçlendirmiyorlar? Peki neden bu konuda bir şey yapmıyorlar? Neden bu konuyla ilgili EPDK herhangi bir şey söylemiyor, neden takibatını yapmıyor? Şimdi, biz kimseden lütf beklemiyoruz, bizim istediğimiz şey yatırımın denetlenmesi, bizim istediğimiz şey ödediğimiz paranın yerine gidip gitmediği konusunda bir çalışma. Arkadaşlar, bu kirli bir alan, bu kirli alanla ilgili olarak aslında AK PARTİ'li arkadaşlar çok şey biliyor, nereden biliyorlar? Çünkü Aydem ve Gediz zora düştüğünde yıllar önce, oraya eski bir Enerji Bakanınız tarafından kayyum atandı, orayı şimdi o kayyumlar yönetiyor. O yüzden onlara dokunulmuyor, o yüzden onlara kimse bir şey yapamıyor ama o elektrik kaçağının olduğu suyun içine düşen o insanlarımız için ölmekten başka çare kalmıyor. Bu ailelere niye dokunamıyor? Bir sorun bakalım, hangi eski Enerji Bakanınız bu işin arkasında, hangi aile onları korumakta? Şimdi, ben buradan seslenmek istiyorum, diyorum ki: Gelin, buna "evet" deyin, siz önerge getirin, biz "evet" diyelim, bizim belediyemiz suçlu, onun hakkından gelelim ama sizin ailelerinizin koruduysa suçlu, onların da hakkından gelelim. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Kimse kimseyi kayırmamasın, bir tek milleti kayıralım, bir tek vatandaşı kayıralım. Anasının-babasının üç kuruş bir yere biriktirerek doktor olsun diye gönderdiği bir çocuk orada can veriyorsa -hem de o görüntülerle- artık kayırma olmaz, artık koruma olmaz. Gelin, bu korumayı kaldırın, bu şirketler hakkında Meclis araştırması yapalım, Meclis araştırmasının sonunda bizim belediyemizle bizim belediyemiz, o şirkete o şirket, kim suçluysa bedelini ödesin.

Saygıyla selamlıyorum efendim hepinizi. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Bolu Milletvekili Yüksel Coşkunyürek'e aittir.

Buyurun Sayın Coşkunyürek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; İYİ Partinin elektrik dağıtım işlerinin özelleştirilmesiyle ilgili verdiği grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2013 yılı itibarıyla tamamı özelleştirilen elektrik dağıtım sektöründe 2013 yılından 2023 yılına kadar küçümsenemeyecek yatırımlar yapılmıştır. Elektrik enerjisi talebi yüzde 42 ve kurulu güç yüzde 80 oranında artmıştır. Tüketici sayısı 36 milyondan yüzde 37'lik artışla 50 milyona ulaşmıştır. Dağıtım şebekesinde trafo sayısı 343 binden yüzde 57'lik artışla 541 bine yükselmiş, hat uzunluğu ise 2013 yılında 1 milyon 45 bin kilometre iken yüzde 38'lik artışla 1 milyon 446 bin kilometre uzunluğuna erişmiştir. Özelleştirme döneminde 13 milyar dolarla ekosisteme katkı sağlayan dağıtım şirketleri o günden bugüne cari fiyatlarla ortalama on bir yılda toplam 16 milyar dolar tutarında yatırım gerçekleştirmiştir. Yılda 2 milyar dolar civarında yatırım yapan dağıtım şirketleri, elektrik dağıtım şebekesinin ring hâline getirilmesi ve daha da standartlaştırılmasını sağlamaktadırlar, şebekelerin dijitalleştirilmesine yönelik çabalarını sürdürmektedirler.

2018 yılından itibaren ölçülmeye başlayan tüketici memnuniyetine baktığımız zaman da iyileşmeler olduğunu görmekteyiz. Alo 186 üzerinden ölçülen memnuniyet de yüzde 57'den yüzde 74'e yükselmiştir. 2015 yılında 20,4 saat olan bildirimsiz kesinti süresi, 2023 sonunda 17,4 saate kadar düşürülmüştür. Bu dönem zarfında, dağıtımdaki kayıp kaçak oranları da yüzde 16'dan yüzde 10'a kadar düşürülmüş ve enerji sektörüne 1 milyar dolarlık katkı sağlanmıştır. Bu dönemde elektrik dağıtım şirketlerinde kesinti süre sayılarında iyileştirme yapılması, teknik kalite problemleri yaşayan kullanıcıların sorunlarının hızla çözülmesi, kullanıcı başvurularının sayısının ve bağlantı talebi karşılama sürelerinin azaltılması, tüm bu faaliyetleri gerçekleştirirken iş sağlığı ve güvenliğinden taviz verilmemesi hedeflenerek gerekli çalışmalar yürütülmüştür. Dağıtım şirketlerinin verdiği hizmetlerin kalitesi, uluslararası alanda olduğu gibi ülkemizde de tedarik sürekliliği, teknik ve ticari kalite başlıklarında ölçülmekte ve takip edilmektedir. 2014 yılı sonrasında elektrik dağıtım şirketlerinin teknoloji yatırımları yapmasına ve manuel yürütülen iş sürelerinin dijitalleşmesine önem verilmiş, bu kapsamda elektrik dağıtım şirketleri tarafından birçok hizmet çağrı merkezi, tedarik sürekliliği kayıt sistemi, coğrafi bilgi sistemi, orta gerilim ve alçak gerilim şebeke modelleri gibi birçok sistem yürürlüğe girmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Coşkunyürek.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Devamla) – Elektrik dağıtım şirketlerinin sunduğu tedarik sürekliliği, teknik ve ticari kalite konularında sunduğu hizmete ilişkin asgari kriterler belirlenmiş, bu kriterlere de uyulmadığı durumlarda ilgili kullanıcılara tazminat ödemeleri tanımlanmıştır. Ayrıca, alınan kalite başlıklarından faaliyet bölgesinin tamamında elektrik dağıtım şirketlerinin gösterdiği performansa bağlı olarak ödül ve cezayı içeren kalite kontrol uygulamasına geçilerek elektrik dağıtım şirketlerinin performansları izlenmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu teknolojik altyapı kurulumlarının tamamlandığı dönemden sonra dağıtım şirketlerinin yıllara göre tedarik sürekliliği performansında yüzde 21 oranında artış olduğu, iyileşme olduğu gözlenmiştir.

Değerli milletvekilleri, dağıtım şirketlerinin faaliyetleri EPDK ve TEDAŞ tarafından denetlenmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Bir rahmet dileyeydiniz ne olurdu, gencecik...

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu tarafından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir öneri bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan infaz yakma uygulamaları ve hasta tutsakların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 16/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Temmuz 2024 tarihinde Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından (6279 grup numaralı), cezaevlerinde yaşanan infaz yakma uygulamaları ve hasta tutsakların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'a aittir.

Buyurun Sayın Beştaş. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konumuz cezaevleri. Cezaevlerinde neler yaşanıyor? Aslında bu Kurulda çokça tartıştığımız bir konu. Her şeyden önce şunu söyleyeyim: Hukukun A'sı... Hukuk kuralları niye inşa edilmiştir? Gerekçelerinden en önemlisi, insanlar birbirinden intikam almasın, bir düzen olsun, her önüne gelen diğerini vurup öldürmesin, intikam değil hukuk geçerli olsun fakat Türkiye'de cezaevlerindeki uygulamalar devletin oradaki mahpuslara yönelik intikam güdüsüyle yürütülüyor; devlet öç alıyor, hukuku reddediyor, hukuku tanımıyor. Şimdi buna tabii ki "Niye?" diyeceksiniz. İkel bir intikam alma mekanizması şu anda devrede. Şu anda dünyada nüfusa oranla cezaevlerinde en fazla mahpusun olduğu ülke Türkiye, bununla ne kadar övünseniz azdır! Bu bile Türkiye toplumunun ne kadar büyük bir tehdit altında olduğunu gösteriyor. Şimdi ne yapıyor AKP iktidarı? Sadece mahkemelerin verdiği ceza ile yetinmiyor. Oysaki mahkemeler sadece ceza verme yetkisine sahiptir, başka hiçbir güç vatandaşlara ceza veremez, özgürlüğünden yoksun bırakamaz. Bu, dünyanın her yerinde temel bir kuraldır ama bizde ne yaptılar? 1 Ocak 2021'de -ucube bir yasayla- "İdare ve gözlem kurulu" diye bir kurul oluşturdular. İşte, keyfi hareket eden bu kurul insanların infazını uzatıyor ya, infazını uzatıyor. Peki, bu kurulda kimler var biliyor musunuz? "İdari personel" adı altında kalorifer teknikeri de var, elektrik tesisatçısı da var, 1'inci müdür de var, psikiyatr da var. Nasıl uzatırsın ya sen, o insanların cezasını hangi yetkiyle uzatırsın? Ama önlerine ucube -dediğim gibi- bir yasa koymuşlar. Âdeta gecekondlu mahkemesi. Cezaevinde insanlara. "Altı ay daha kalıyorsun." "Altı ay daha kalıyorsun..." Peki, bu "Tek merci mahkemelerdir." kuralı ne? O havaya uçtu tabii ki.

Bir de bu anlamda başka bir mesele var: Keyfiyetin olduğu yerde hukuktan söz edilemez; ne de devletten söz edilebilir, ortada bir devlet kalmamıştır artık, hukuka bağlı değildir çünkü. Şimdi, burada çok örnek var ama buna bir de -"seyyar mahkemeler" diyeyim- ödenek ayrılmış ya! "Huzur hakkı" adı altında, o cezayı uzatanlara, pişmanlık dayatanlara bir de para ödüyorlar. Ha, neymiş gerekçe: "Çok kitap okudun." "ALES sınavına niye girmedin?" "Sen fazla su kullandın." Kitap okudun ya da okumadın, ikisi de ceza gerekçesi; elimde kararları var. Bir de başka bir şey var, pişmanlık dayatılıyor. Ya, insanlar demokrasi mücadelesi veriyor diye neden pişman olacak? Siz pişman olacaksınız yarın ya! Bu eziyeti yaptığınız için siz pişman olacaksınız. İnsanlar ömrü boyunca bir mücadele yürütüyor, siyasi tutuklu hepsi, düşüncelerinden dolayı cezaevindeler, mücadelelerinden dolayı cezaevindeler; pişmanlık dayatması yapıyorsunuz.

Tabii, burada bir noktayı da söylemeden geçmeyeceğim: Kimin infazı yakılıyor peki? Kürtlerin, biliyor musunuz. Bunu araştırdık, sadece Kürtlerin. Düşman ceza hukukunun açık örneği. Kürtleri Kürt olduğu için cezaevine atıyorlar, yasaların verdiği koşullu salıverme hakkını kullanmıyorlar, sonra bir de cezaevinde Kürtçe mektup yazdı diye "İyi hâlli değilsin." diye infazını

yakıyorlar; ayırimcılığın dik âlâsı. Yani açıkçası, şimdi ne örnek veriyim bilmiyorum ama biliyorsunuz, bir de fenomenler var. Ya, insaf, parayı yiyeceklere, devleti dolandıranlara, mafya ilişkileri olanlara yönelik bir ayırimcılık yok ama Kürtlere var. Bir de utanç fotoğraflarınız var. Bakın, o fenomenlerden Nihal Candan, anoreksiyaya kapılmış, tahliye oluyor, hemen kuaföre gidiyor, basına röportaj veriyor ama Makbule Özer 83 yaşında hâlâ cezaevinde. Emine Kaya, Nezete Bölek, Sare Kaya... Annelerimizi tutukluyorsunuz ya, ninelerimizi tutukluyorsunuz; Hatice Yıldız 75 yaşında, Hanife Arslan 76 yaşında. Bu, bir halkın onuruna kastetmektir. Siz, haysiyetimize kastediyorsunuz ya, ninelerimizi cezaevine koyuyorsunuz ve bunun hesabı mahşere kalmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – İnsanları cezaevinde yavaş yavaş öldürüyorsunuz. “İdam cezasını kaldırdık.” diye övünüyorsunuz ama 2021’de 52, 2022’de 78, 2023’te 43 ve bu yıl 26 kişi cezaevinde öldürüldü; siz öldürdünüz, iktidar öldürdü, yavaş yavaş öldürdü.

Bir de sağlık durumunu bilmediklerimiz var. Hallac-ı Mansur’un çok önemli bir sözü var: “Cehennem, acı çektiğiniz yer değil acı çektiğinizi kimsenin bilmediği yerdir.” İmralı ada hapishanesi şu anda bir cehennem olarak tasarlanmış. Oradaki insanların isimlerini söyleyeyim: Sayın Abdullah Öcalan, Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş; hasta mı, değil mi, onu bile bilmiyoruz çünkü hiç haber yok, cehennem ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, çok özür dilerim, cümlemi bitirip selamlayacağım Başkanım.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Aileleri hasta olup olmadıklarını, yaşayıp yaşayamadıklarını bile bilmiyorlar ya. Dünyanın hiçbir sisteminde kırk ay devam eden, yıllarca devam eden bir tecrit yoktur. Anneleri çocuğuna para yatırdı diye, çocuğunun cenazesi defnedilirken iki cümle kullandı diye nineleri cezaevine kapatmazlar; bu bir zulüm düzenidir. Faşizm demek bile emin olun bu duyguyu karşılamıyor. İdam cezası Türkiye’de vardır hem de bir kerede idam etmek değil; tedavi ettirilmeyerek, cezaevinde tutularak, infazı yakılarak yavaş yavaş, adım adım, her yıl onlarca, yüzlerce insan cezaevinde yaşamını yitiriyor.

Biraz sonra verilecek cevapları göreceğiz. Bu meselenin peşini asla bırakmayacağız. Cezaevleri Türkiye’nin resmidir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün adalet, yargılama, infaz üzerine önemli bir önerge görüşüyoruz. Biliyoruz ki Anayasa’mıza göre kanunlar önünde herkes eşittir ve yine biliyoruz ki bu eşitlik sivil hayatta olduğu gibi yargılama esnasında da geçerlidir ve yine bu eşitlik yargılamadan sonra tutuklu hâlde de aynen geçerlidir. Ne var ki hak ihlallerinin, hak gasbının, hukuksuzluğun en fazla yaşandığı bir dönemi yaşıyoruz. Bugünden yarına belki de bırakılan en büyük miras toplumun hemen bütün kesimlerinde büyük mağduriyetler oluşturmak. Bugün toplumun hemen her kesimi iktidara lanet okuyor, beddua ediyor, hele de tutuklu mahkûm yakınları. Düşünün ki öyle bir ülkede yaşıyoruz: Bir taraftan millî günlerden bahsediyoruz, hep birlikte, el birliğiyle sahip çıkıyoruz “85 milyon vatan evladı kardeşler.” diyoruz ama bir taraftan da bu ülkenin vatandaşlarından 2 milyondan fazlası terör suçlamasıyla yargılanıyor ve ne hikmettir, bu yargılamayı yapan siyasi irade hariç herkes bu “terör” yaftasıyla karşı karşıya. Ama bilmeliler ki adalet herkese lazımdır, devran her zaman dönebilir.

Onun için, bugün gördüğümüz en olumsuz durumlardan bir başkası da şu: Bugün adalet mekanizması insanlara adalet dağıtmak için değil, âdeta toplumu hizaya sokmak için bir tehdit unsuru, bir baskı aracı olarak kullanılıyor. İşte onun için de yirmi yıldır bütün kurumlara güven sarsıldı, son olarak, adalet de güven tamamen sarsıldı. Adaletin, mahkemelerin verdiği kararlar maalesef ki toplum vicdanında hiçbir şekilde makes bulmuyor. İşte onun için, fikir hürriyeti, protesto özgürlüğü de tamamen rafa kaldırıldı, askıya alındı. Dünyanın her tarafında İsrail protestosu edilirken Türkiye’den cılız sesler dışında protesto olmuyor çünkü insanlar korkuyor, protesto edenlerin başına ne geleceğini düşündüğü için o soykırıma bile seyirci kalıyor. Bunu bastırmak için de iktidar mensupları ellerinde fotoğrafla bir mesaj yayınlayıp geçiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, cezaevleri ıslahevleri olması gereken yerlerden cezaevinden çıkan insanlar topluma ve devlete düşman ediliyorsa burada “Nerede hata yapıyoruz?” diye bir sormak gerekir. Sivil toplum örgütlerinin raporuna göre cezaevlerinde geçen yıl 23 bin hak ihlali yapılmış. Hemen hepimizin feryatlarını, çığlıklarını içittiğimiz cezaevindeki mahkûmların hâli ortada ama “Bunlar bizden değil.” diye haksızlık yaparsanız gün gelir yaptığınıza pişman olursunuz, mahcup olursunuz. Bugün iyi hâl indirimi diye bir uygulamadan ülkede yalnızca siyasi suçlular yararlanıyor ise sadece iktidar karşıtları zarar görüyorsa bunu bir kez daha görüp düşünmek gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Bu açıdan, diyorum ki iktidar mensubu arkadaşlar, bu teklifi kimin getirdiğine bakmaksızın, içeriğine bir göz atsinler, vicdanlarıyla hareket etsinler, mahkemelerin çok büyüğünde burada talimatla yaptığınız hareketlerin hiçbirisi sizi kurtarmayacak. İyi hâl indirimi herkese uygulanmalıdır. Cezaevlerindeki hastalara acilen tedavi imkânı verilmeli, hakları teslim edilmelidir. Eşlerin farklı illerde yatırılması gibi akla ziyan uygulamalara son verilmelidir. Adalet herkese lazımdır.

Genel Kurulu selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na aittir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa’nın 17’nci maddesinde “Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.” denmektedir. Anayasa bu maddeyi düzenlerken “Şüpheliye şöyle, tutukluya öyle, hükümlüye böyle.” demez; bu, her vatandaşın temel hakkıdır. Keza, 10’uncu maddede de -az önce ifade edildi- “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” denmektedir; idari makamlar bütün işlemlerinde buna uygun hareket etmek zorundadır. Gelin görün ki birbirimizi kandırmaya hiç lüzum yok, uygulamada işler hiç de öyle yürümüyor. Temel niteliklerinden biri hukuk olan, dinini adalet varsaydığımız devletin yargı erki huzurunda ne yargılama safhasında ne de infazda çok yazık ki herkes bir türlü eşit olamıyor. Kimilerine, 40 bin kişinin katlinden sorumlu olsa dahi, cezaevinde canı sıkılmasın diye pekâlâ oyun arkadaşı yollanabilirken kimisi sadece gazetecilik yaptığı, üstelik de sonunda beraat ettiği suçlamaları bir hücrede

konusmayı unutmamak için duvarlarla konuşacak hâle getirilebiliyor. Kimisine kilo kilo ceviz, badem, pestil taşınırken kimi hakkında -Tuncay Bey burada mı bilmiyorum, iyi biliyor, tecrübe etti- marulu amacı dışında kullanmaktan işlem yapılabilir. Sığınmacı haberleri yaptıkları için tutuklanan gazetecilerin saçını kazınabiliyor ve bu sessizce geçirilebiliyor, mahallelerinden ötürü sadece. Bazı katiller mesela sadece "Yargılanmadı." denmesin diye yargılanıyor, bazı azmettiricilerin adı dahi andırılmıyor ama bazen mağdurlar yargılanabiliyor sadece, Sinan Ateş suikastı davasında tanık olduğumuz gibi.

Benim -samimiyetle- anlamadığım bir husus var: Kadına şiddet suçlarında iyi hâl indirimi uygulanmasını isteyenler, en ağır cezaları caydırıcı olsun diye talep edenler, mesela PKK yöneticiliğinden, mesela devletin birliği ve bütünlüğünü bozmaktan hükümlü teröristlerin tahliyeleri için iyi hâl uygulanmasını isteyebiliyor. Adalet böyle mi tecelli ediyor, emin değilim. Devletin bütün kurum ve kurulları amasız kanun önünde eşitlik ilkesine uymak zorundadır dediğim gibi. İyi hâl kriterlerinin cezaevinden cezaevine farklı yorumlanamayacak netlik ve somutlukta belirlenmesi de gereklidir. Ben hukukçu değilim, bir düşünce olarak belki, eşitlik ilkesini düzenlerken "Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." diye bir parantez açtığımız gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Hamşioğlu.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) - ...infaz düzenlemesine de "Çocuklara, yaşlılara, özürlülere karşı işlenen suçlar ve terör suçları iyi hâl kapsamı dışında bırakılmalıdır." parantezi ekleyebilir ve bu konuyu yoruma açık olmayan bir standarda kavuşturabiliriz ama bunun konuşulabilmesi için biliyorum ki önce, her muhalif sesin kolaylıkla bir kalemde terörist ilan edilemediği bir demokratik düzen ve o ilanlardan etkilenmeyecek, adil yargılamayı esas alan tam bağımsız bir hukuk düzeninin tesisi gerekli.

Dolayısıyla lütfen, bu nevi iddialar karşısında bizi Türk yargısını savunamaz hâle getirmeyin, zalimlerden mağdur oluşturmaya çalışanların ekmeğine yağ sürmeyin, adaleti gölgelemeyin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'e aittir.

Buyurun Sayın Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün verilerine göre Türkiye'de 1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla 272 kapalı cezaevi, 99 müstakil açık cezaevi, 4 çocuk eğitimevi, 11 kadın kapalı, 8 kadın açık, 9 çocuk kapalı cezaevi olmak üzere toplam 403 cezaevi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2024 yılı itibarıyla toplam kapasitesi 295.328 olan 403 cezaevinde 295.064 hükümlü, 47.462 tutuklu bulunmaktadır. Bunların 327.855'i erkek, 14.675'i kadın olmak üzere hükümlü ve tutuklu sayısının toplamı 342.526'dır; bunlardan 215.795'i ise 15-40 yaş arası kişilerden oluşmaktadır; 40-65 yaş arası tutuklu ve hükümlü sayısının 2 katını oluşturan bir rakamdır. Kapasite fazlası ise 47.198'dir. 2024 Adalet Bakanlığı Performans Programı'na göre ise 12 cezaevinin daha açılması planlanmaktadır. Suçlu sayısının, hükümlü sayısının ve cezaevi sayısının gurur duyulacak bir şey olmadığını özellikle belirtmek isterim. Zaten ülkemizi açık cezaevi hâline getirdiniz. Bunun yanında bir de fazla sayıda hükümlü ve tutuklunun bulunduğu cezaevlerinde insan hak ve onurlarına yaraşır bir infaz sisteminin uygulandığını söylemek mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri -size de geliyordur- Dilekçe Komisyonuna en fazla başvuru özellikle cezaevlerinden yapılmaktadır, hak ihlallerinden bahsedilmektedir. Burada biz milletvekillerine düşen görev bunları dikkatlice incelemek ve ihlalleri tespit ederek ortadan kaldıracak yöntemleri bulmaktır. Onun dışında, gizleyerek, yalanlayarak bir çözüm üretmemiz mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, infaz hukukunun amacı, hükümlüleri, tutukluları topluma geri kazandırmaktır yani zaten ceza verdikten sonra onları bir daha cezalandırmak değildir ama bugünkü sistem üzerinde infaz süresi içerisinde tekrar bir cezalandırma yönteminin uygulandığı çok açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Suiçmez.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) – Dolayısıyla koşullu salıverme ve denetimli serbestlik uygulamalarının bizzatı devlet kurum ve kuruluşları içerisinde idare ve gözlem kurulları tarafından kaldırılması, cezalandırmanın infazın ötesine geçtiğinin de altını çizmektedir. Şimdi, bize düşen görev, bu gözlem kurullarına ve ayrıca infaz mahkemelerinin vermiş olduğu kararlara baroları, Türkiye Barolar Birliğini de açık hâle getirmek ve cezaevindeki bu hak ihlallerini ortadan kaldırmaktır.

Bu amaçla, DEM PARTİ'nin vermiş olduğu bu çok önemli, araştırma komisyonu kurulması talebine biz de katılıyoruz ve destekliyoruz. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'e aittir.

Buyurun Sayın Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin, cezaevlerindeki koşullu salıverme şartları oluşmuş hükümlü mahpusların idare ve gözlem kurullarının keyfi raporlarına dayanarak iyi hâlli sayılmadığı, koşullu salıverme hakkından faydalanılmadığına ilişkin önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmek isterim ki ülkemizde hiç kimse ama hiç kimse ırkından, milliyetinden dolayı cezaevine girmiyor. İster Türk olsun ister Kürt olsun ister Arap olsun, suç işleyen bir kimse bağımsız mahkemelerimizde yargılanıp aldığı ceza neticesinde infaz edilmek üzere cezaevine girmekte. Özellikle şunu tekrar belirtmek istiyorum ki ülkemizde bir Kürt sorunu yoktur, bir terör sorunu vardır. Bu terör, nereden gelirse gelsin, biz mücadeleye devam edeceğiz, son terörist imha edilinceye kadar da bu mücadelemiz devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Biz hasta tutsaklardan söz ediyoruz, her şeyi birbirine bağlayamazsınız.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, önerge gerekçesinde bir yanlış bilgi daha var, onu da sizlerle paylaşmak istiyorum. Diyor ki önerenin gerekçesinde: "İdare ve gözlem kurulları tarafından verilen iyi hâlden dolayı tahliye taleplerini yaklaşık 8.521 hükümlü talep etmiş, bunların neredeyse tamamı terör suçlusu olduğundan dolayı reddedilmiştir." gibi iddia var ki bu iddiayı kabul etmemiz mümkün değil, bunu size sayılarla söyleyeceğim şimdi; adli mahkûmları söylemiyorum ve küsuratlarını da söylemiyorum. Bakın, terör suçlarından dolayı açık cezaevleri kurumuna ayırma değerlendirmesinde 8.200 civarında bir talep var, bunun 7.550'sine olumlu, 720'sine olumsuz karar verilmiş yani yüzde 8,72. Yine, denetimli serbestliğe ayırma değerlendirilmesinde yaklaşık 22 bin talep başvurusu olmuş, 20.500'ü olumlu, 1.400'ü olumsuz yani yüzde 6,5'i olumsuz. Koşullu salıverilme değerlendirilmesinde de yaklaşık 3.800 talep var, bunun 2.300'e yakını olumlu, 1.500'e yakını da olumsuz çıkmış yani yüzde 40'ı. Tüm suçlar için söylüyorum -adli ve terör suçları dâhil olmak üzere- talep edilen bu toplam 1 milyon 51 bin talebin 988 bini olumlu, 63 bini olumsuz yani yaklaşık yüzde 6 gibi bir olumsuz rakam söz konusu; burada iddia edilenin aksine rakamlar ortada. Hükümlüler, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programına göre bir gelişim gösterip göstermediği konularında da değerlendirmeye tabi

tutulmaktadır. Bazı şeyler söyleyecektim ama vazgeçiyorum. Şimdi bununla ilgili Anayasa Mahkemesinin bazı kararları var, bunları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bir mahkûmiyet kararının infazına ilişkin Anayasa'nın 19'uncu maddesi açık bir hüküm içermemektedir. Bununla birlikte Anayasa'nın 19'uncu maddesinin amacı, kişileri keyfî bir şekilde hürriyetten yoksun bırakılmaya karşı korumak olup maddede öngörülen istisnai hallerde kişi hürriyetine getirilecek sınırlamaların da maddenin amacına uygun olması gerekir. Bu itibarla, Anayasa Mahkemesince hükümlülerin ceza infaz kurumlarında kalıcı süreyi doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen durumların Anayasa'nın 19'uncu maddesinde tanımlanan kişi hürriyeti ve güvenliği kapsamında değerlendirildiği gerektiği de kabul edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yurdunuseven.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Yine, bununla ilgili Yargıtay kararları var ama Anayasa Mahkemesinin... Özellikle şunu söylemek istiyorum ki: Başvurucunun denetimli serbestlikten yararlanamaması hakkında verilen mahkûmiyet hükmünün süresini uzatmamaktadır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ülkedeki hapishanelerden mi söz ediyorsunuz? Hiç hapishaneye gittiniz mi de konuşuyorsunuz? İnsanların infazlarını yaktınız ya! Kürtçe konuştuğu için, selam verdiği için, mektup yazdığı için...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Aslında normal infaz süresinde denetimli serbestlikten ilgililer çerçevesinde yararlanmakta ve kullanılmaktadır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hürriyetinden nasıl yoksun bırakıldı?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Burada, yine, mahkemelerin verdiği kararlardan bir tanesi, Yargıtay 1. Ceza Dairesi -2022/10081- diyor ki...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – İnfazları yakıldı insanların. Ne kadar rahat konuşuyorsun?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – ...“İnfaz hâkimince verilen karardan önce hükümlü hakkında mensup olduğu örgütten ayrılıp ayrılmadığına ilişkin bir karar verilip verilmediği ve iyi hâlli olup olmadığına dair gözlem raporunu cezaevinden istenerek...” “Bundan dolayı bozuyorum.”

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Dışarıya çıkmak istiyor insanlar, özgürlük hakkını engelliyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sizin getirdiğiniz yasa, sizin. Ucube bir yasa.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Dolayısıyla burada hiçbir şekilde yanlı bir karar söz konusu değildir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Böyle konuşmak kolay tabii. Siz mi kalıyorsunuz tecritlerde? Siz mi hapishanelerde kalıyorsunuz?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – DEM PARTİ'nin vermiş olduğu bu öneriye de “hayır” oyu vereceğimi belirterek herkesi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sanki Hollanda hapisanesinden bahsediyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in DEM PARTİ grup öneri üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatip şimdi bütün bu gerçekler ortadayken, bütün bu hakikat ortadayken bu hakikatin üstünü inanılmaz bir çarpıtmayla örtmeye çalıştı. Bir kere bütün istatistikler ortada. Biz bir ırk meselesinden bahsetmedik, bizim söylediğimiz şey, nedense bu infaz yakmalar hep Kürt tutsaklara uygulandığına dairdir. Yoksa “Kürtler şöyle, Türkler böyle.” gibi bir ırki ayırım değil, cezaevinde olan tutsaklara yönelik bir uygulamadaki istatistikten bahsettik. İkinci, hasta tutsaklardan bahsettik. Hasta tutsaklar bir istatistik konusu olamaz. Bunların yaşam hakkı söz konusu ve bir an önce tahliye edilip tedavi olmaları gerekiyor. Mesela, bu konu çok önemliyken, hasta tutsakların infazı yakılıyor, infaz yakmayla ilgili verdiği oran dehşet bir oran, yüzde 40. Şimdi, bu yüzde 40'ı diğer istatistiklerin içinde eritip yüzde 6 ortalamaya çekmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – ...âdeta bir algı yönetmekten başka bir şey değil. Bu kabul edilemez. Yüzde 40 gibi bir orandan bahsediyoruz ve ceza aldıkları mahkûmiyet içinde deniyor ki bu da gerçeği yansıtmıyor. Tüm aldıkları mahkûmiyet süresini doldurmuş olan insanların bile çeşitli disiplin cezaları ile mahkûmiyetlerinin uzatıldığını da çok iyi biliyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Şimdi, biraz evvel Grubumuz adına, DEM PARTİ'nin vermiş olduğu önergeyle ilgili konuşan değerli milletvekilimiz müdellel net bir şekilde, önergenin içeriğindeki maddi yanlışlıklara dair ayrıntılı bilgi verdi ve bu konuda öncelikli olarak şunu da belirtiyim ki Türkiye'de tutsak bulunmamaktadır ne hapisanelerde ne tutukevlerinde ne başka bir yerde.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Can Atalay'ın durumu nedir peki?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hükümlü veya tutuklu sıfatını haiz, bağımsız ve tarafsız yargı mercilerince verilmiş kararlar çerçevesinde tutuklu veya hükümlü olan kişiler bulunmaktadır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Can Atalay'ın durumu ne?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuyla ilgili ifade edilen idare ve gözlem kurulları tarafından iyi hâlden tahliye talebi reddedilenlerle ilgili rakama dair açıklayıcı bilgi vermiş olup bu konuda talepte bulunanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...yüzde 90'a yakınının bu taleplerinin olumlu yönde karşılandığı net bir şekilde rakamlarla ortaya koymuştur. Toplamda da hem terör suçları hem de adli suçlarla ilgili de yüzde 94'e yakın bir olumlu dönüş olduğu, yüzde 6'sının ise reddedildiğiyle ilgili kayda geçirilen bir durum söz konusudur.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sincan Hapishanesinde hiçbir kadını tahliye etmedi, rakamlar ortada. Tahliyesi gelen bütün arkadaşları engellediniz, engelliyorsunuz konuşarak savcıyla.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun dışında, bunun kendi mehabetinden başka bir noktaya çekilmesini kabul etmediğimizi ifade ediyor ve bu konuda Yüce Meclisin bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Keşke ölenleri de açıklasaydınız ya! Cezaevinde ölenleri açıklayın.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Niye bir kişiyi bile bırakmadınız?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temelli, arkadaşlar var, onları anons ettikten sonra size söz vereceğim.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kahramanmaraş'tan gelen depremzede 25 öğrenci ile Antalya'dan gelen iş insanlarına "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, dinleyici locamızda Meclis Genel Kurulumuzu izleyen, 6 Şubat depreminde büyük acılar yaşamış Kahramanmaraş ilimizden gelen 25 öğrenci arkadaşımız ile yine Antalya'dan gelen iş insanları bulunmaktadır. Kendilerine Meclis Başkanlık Divanı olarak hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, kendisinin de depremzede öğrencileri selamladığına ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, ben de depremzede arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, burada hasta tutsaklar meselesinden yine bahsedilmedi -ki en önemli başlıklardan biri bu- ve bu konuda da tavırları çok net.

Diğer taraftan, şimdi, dönüp baktığımızda, bizim verdiğimiz istatistikler çok net bir şekilde gerçeği yansıtıyor, bunları saklamak mümkün değil. 2021 yılında 52, 2022 yılında 78, 2023 yılında 43 ve 2024 yılının ilk altı ayında 26 kişi cezaevinde öldü. Ölümevi olmuş cezaevleri, hâlâ burada yüz binlerce insanı cezaevinde tutmaya, haksız, hukuksuz yere tutmaya devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Kaldı ki bakın, siyasi yasakların olduğu, siyasetçilerin söz hakkını kullandığı için, kürsü hakkını kullandığı için, gazetecilerin gazetecilik yaptığı için, yazarların yazdığı için tutuklandığı bir ülke varsa, yargılandığı bir ülke varsa onlara "tutsak" denir. Tutsağın olmaması için o ülkenin bir hukuk devleti olması lazım, o ülkenin demokratik bir siyasete sahip olması gerekir. Tabii ki tutsaktır arkadaşlarımız. Ne yapmışlardır? Siyaset yapmışlardır. Ne yapmışlardır? Demokrasi mücadelesi vermişlerdir. Ne yapmışlardır? Barış mücadelesi vermişlerdir. Savaştan beslenen, demokrasiden kaçan bir iktidar tabii ki bu "tutsak" kelimesinden rahatsız olmaktadır. Arkadaşlarımız tutsaktır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

52.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkanım, şunu ifade edeyim: Hiçbir gazeteci, gazetecilik faaliyeti nedeniyle veya ifade özgürlüğünü kullanan hiçbir kişi, ifade özgürlüğünü kullandığı için suç teşkil etmediği müddetçe herhangi bir cezaya muhatap olmaz ve olmuyor.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sizce ifadeler suç teşkil ediyor çünkü size dair değilse, sizin için değilse...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ancak bu yüce Meclisin, Genel Kurulun kararıyla kanunlaşmış olan, milletin iradesinin yansıması olan Türk Ceza Kanunu çerçevesinde sıfatı, görevi, konumu, durumu ne olursa olsun suç işleyen kişiyle ilgili bağımsız ve tarafsız yargı organlarınca bir cezai müeyyide söz konusu oluyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz mi suç işlediğine karar veriyorsunuz ya? Nasıl bir dil bu ya?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Hayvanları katlediyorsunuz...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu ifade ediyorum ve Türkiye'de tutsak bulunmadığını, yargı makamlarınca Ceza Kanunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – O yargı size bağlı Sayın Akbaşoğlu, size.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) –...ve Ceza Muhakemesi Kanunu çerçevesinde hükümlü veya tutuklu bulunduğu ifade ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cevap verilecek bir şey yok burada, cevap verilecek bir şey yok.

53.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu ülkedeki bugünkü yargı sistemine "bağımsız ve tarafsız" demek başlı başına zaten bir akıl tutulmasından başka bir şey değildir. Bugün yargının ne kadar taraflı ve bağımlı olduğunun örneği Kobani davasıdır yani bir kumpas davasıdır.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) – İşinize gelmeyince.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – O davanın iddianamesine baktığınızda tarafını da görürsünüz, nereye bağlı olduğunu da görürsünüz. Kaldı ki o iddianameyi hazırlayanlar 15 Temmuz darbesine kalkışanlardır. Dolayısıyla zihin tutulması da vardır, sadece akıl tutulması da değil. Bunu görmemekten gelip hâlâ "Yargı bağımsızdır, yargı tarafsızdır." güzellemesiyle hiçbir sorunu çözemezsiniz.

Diğer taraftan, Meclisten geçti diye her yasa adalete, hukuka uygun diye bir kural yok. Çoğunluğunuzla geçirmiş olduğunuz yasalar zaten ülkeyi bu hâle getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – "Egemenlik kayıtsız şartsız..." nerede o zaman, o niye...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Gerçekten mi?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu Meclis çoğulcu bir iradeyle bir yasama sürecini hayata geçirmiyor. Çoğunluğun baskısıyla aslında bu ülkeyi her geçen gün demokrasiden de hukuk devletinden de uzaklaştıra uzaklaştıra işte bu çürümeye kadar getirmiştir. Yaşadığımız şey budur, buradan çıkmanın yolu, hukuk devletine, demokrasiye olan aslında inançla mümkündür ama böyle bir inanca sahip olmadıklarını, zaten ellerindeki rakamı bile çarpıtmalarından çok iyi anlıyoruz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan infaz yakma uygulamaları ve hasta tutsakların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (710 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi İzmir Milletvekili Ednan Arslan'a aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EDNAN ARSLAN (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi, 12 Temmuz Cuma günü İzmir'de çok talihsiz bir olay meydana geldi. 2 genç kardeşimiz maalesef elektrik akımına kapılarak hayatlarını, yaşamlarını yitirdiler. Ben bu 2 genç kardeşimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Her yönüyle içimizi acıtan bu olayların tüm yönleriyle ele alınıp araştırılması, ihmali olan her kim var ise bir an önce tespit edilip hak ettikleri cezaları almalarını sağlamak hepimizin asli görevidir. Bu çağda hiçbir insanımız bu şekilde yaşamdan koparılmayı hak etmiyor. O yüzden, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak kimin ya da hangi kurumun ihmali varsa bu konuda sonuna kadar gidilmesini, ihmali olanların en ağır şekilde cezalandırılmalarını talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, elektrik akımına kapılarak genç kardeşlerimizin hayatlarını kaybetmeleri vahim bir sonuçtur, her şeyden önce bir cinayettir. Peki, bu can kayıplarına neden olan sebep nedir? Sonuçları konuşmak elbette önemlidir ancak sebepleri ortadan kaldıramazsak sonuçları -buradan üzülersek söylüyorum- konuşmaya devam ederiz. Savcılık incelemesi, bilirkişi raporu ve olay yeri görüntülerinden anladığımız kadarıyla önemli ihmaller birbirini takip etmiş. Buraya kadar olan kısımlar için adli makamlar muhakkak gereğini yapacaktır. Peki, ya bundan sonra gereğini kim yapacak? Benzer olayların yaşanmaması için Meclis olarak üzerimize düşen bir görev yok mudur? Bu olayla ilgili kurumların ve sorumluların yargılanmaları maalesef sistemdeki sorunların giderilmesi anlamına gelmeyecektir. Biraz önce oyladığımız ve iktidar grubunun oylarıyla reddedilen İYİ Parti önerisi üzerine konuşan AKP milletvekili burada şunları söyledi: "Bu görevli tedarik şirketleri, dağıtım şirketleri küçümsenemeyecek yatırımlar yaptı." Ya, biz diyoruz "Can kaybı var, mal kaybı var." o diyor ki: "Çok büyük yatırımlar yaptı." Güzellmeler yapıyorsunuz bu şirkete ve buradan size soruyorum: Siz bu şirketlere ortak mısınız, siz bu şirketlerin ortağı mısınız? Neden savunuyorsunuz? Evet, bu şirketlerin eksikleri vardır, bu şirketlerin kabahati vardır "Hep beraber Meclis olarak bir araştırma önergesiyle araştırma komisyonu kuralım ve bu eksikleri hep beraber tespit edelim." demenin ne zararı olabilir Meclis için? Bu, Meclisin itibarını korumaz mı? (CHP sıralarından alkışlar) Yitip giden canlarımız için onların ailelerinin acısını bir an olsun dindirmez mi? Neymiş? Yatırımlar yapmış. Ya, bu özelleştirmeyi yaparken "Elektrik ucuzlayacak, kalite artacak, arz güvenliği sağlanacak." dediniz, bunların hiçbiri yok. Kamu payını yüzde 50'lerden yüzde 13'lere kadar düşürdünüz. Bakın, bu tedarik şirketlerinin yapmadığı bakımlardan dolayı ormanlar yanıyor, raporlara "Elektrik arkından çıktı." diye yazamıyorsunuz. Niye? Bu şirketleri koruyorsunuz. "Faili meçhul" yazıyorsunuz orman yangınlarına. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ekili alanlar yandı, ekili alanlar!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Özelleştirdiniz, özelleştirdiniz, öyle güzel bir sistem kurdunuz ki yani bunu ancak AK PARTİ yapar.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Yol düzenlemesini kim yaptı, yol düzenlemesini?

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Sayın Vekilim, çıkar konuşursunuz burada. Ortaksınız herhâlde bu şirketlere?

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Yok, hayır, hiç öyle bir şey yok da yol düzenlemesini kim yaptı, onu da söyleyin şimdi? Ayıp, çok ayıp!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Bakın, kurduğunuz özelleştirmede bir dağıtım şirketi var, bir enerjiyi satan şirket var, bir de bakım onarımı yapan şirket var; ya, bunların üçü aynı sahiplilik yapısına sahip yani dağıtım işini yapan da elektriği satan da bakımı onarımı yapan da aynı şirket, aynı şirket.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Yolu kim yapmış yolu, mazgalları kim koymuş oraya; onu söyleyin ya!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Ne hikmetse hep kazanan, şirketler; kaybeden ise millet, kaybeden ise genç yaşta

hayatını kaybeden insanlarımız. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer Meclis etkin bir araştırma komisyonu kurmaz, görevlerini layıkıyla yapmaz ise, mevzuatımızda düzenlemeler yapmaz isek bu olaylarla hep karşılaşırız. Bakın, AFAD meteorolojik olaylar için yaptığı uyarılara yakında şunu da ekler: "Yağmurlu havalarda su birikintilerinden uzak durun, elektrik akımına kapılabilirsiniz." Siz sanıyor musunuz ki bu hatalı imalat sadece İzmir'de ve bu genç kardeşlerimizin hayatını kaybettiği yerde?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Arslan.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Hem suçlu hem güçlü olmak böyle bir şey herhâlde ya!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Şu anda emin olun ki ülkenin her tarafı mayın tarlası gibi, mayın tarlası gibi; hatalı imalatlarla dolu ve kimin zarar göreceği ise belli değil.

Bu araştırma komisyonunu kuralım ki dağıtım şirketlerini etkin bir şekilde denetleyelim, bu dağıtım şirketlerinin eksikleri varsa hep beraber giderelim, kurumlar arasında bir koordinasyon eksikliği var mı yok mu tespit edelim. İktidarınız boyunca hep bu dağıtım şirketlerinin yanında oldunuz, hep bu dağıtım şirketlerinin sırtını sıvazladınız; ya, biraz da bu yoksul milletin sırtını sıvazlayın. (CHP sıralarından alkışlar) Her 100 liralık faturanın 66 lirası bu şirketlerin kasasına giriyor ama bu şirketler canımızı ve malımızı korumak için gerekli tedbirleri almıyor; biz de buna seyirci kalacağız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak -Sayın Vekilim, dinlerseniz bunu- seyirci kalmıyoruz. İzmir'deki olayla ilgili her kimin, hangi kurumun bu konuda eğer ihmalî varsa sonuna kadar gidilsin ve cezalandırılsın...

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Belediye Başkanınız...

EDNAN ARSLAN (Devamla) – ...biz kimseyi burada savunmayız.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – ...gülerek anlatmasın!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – O genç insanların yaşamları üzerinden de siyaset yapmayız ama dağıtım şirketlerinin de sırtını sıvazlamayız.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Gülerek anlatmasın!

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Sizler dağıtım şirketlerinin temsilcilerisiniz, bizler bu milletin temsilcileriyiz. (CHP sıralarından alkışlar)

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Siz hayal dünyasında...

EDNAN ARSLAN (Devamla) – Eğer bu araştırma önergesine "evet" vermezseniz bundan sonra olacak ölümlerin ortağı olursunuz ve vebali olursunuz diyor, tüm heyetinizi sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Biz ölümleri gülerek anlatmıyoruz, sizin Belediye Başkanınız anlatıyor.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Çıkar orada konuşursun...

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Ben orada da konuşurum, burada da ya! Size sormayacağım nerde konuşacağımı.

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'ya aittir.

Buyurun Sayın Atmaca.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hazırunu saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, elektrik dağıtım hizmetinin özelleştirilmesine özünde karşı değiliz ancak bu hizmetin özelleştirilmesinden bu yana bu hizmette ciddi aksamaların olduğunu görüyoruz. Ben, bu vesileyle İzmir'de canını kaybeden 2 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Buna benzer bir sürü kazanın meydana geldiğini, bir kısım hizmetlerde aksamaların olduğunu görmekteyiz. Bu şunu ifade ediyor: Ya yönetmelikte ya standartlarda ya sözleşmelerde bir eksiklik var ya da denetim hizmetlerinde bir sıkıntı var anlamına geliyor. Tabii ki üçüncü bir ihtimal de var: Maalesef birçok sektörde gördüğümüz gibi imtiyazlı şirketler ve müteahhitler. Bunun da olabildiği ihtimali yüksek ama artık problemler ve şikâyetler son safhaya ulaştı ve insanlarımız canını kaybediyor. Bu konuyla ilgili mutlaka bir araştırma yapılması, kurul kurulması ve geniş araştırılması önemli. Biz bu yüzden CHP'nin vermiş olduğu bu öneriyi destekliyoruz.

Tabii, hizmet ulaşımında da çok ciddi sorunlar var ve bu dağıtım şirketlerine ait hatların yenilenmesi, tamir, onarım ve bakımında da çok ciddi sorunlar var. Bu, muhtemelen imtiyaz sağlandığı için böyle oluyor çünkü standart yönetmeliklerde aslında bunlarla ilgili ciddi tarifler var; bu tariflere de uyulmadığını maalesef gördük. O yüzden lütfen artık yandaş şirket, imtiyaz sahibi şirket olayından vazgeçin. Bunun bedelini bu millet canıyla ve malıyla ödüyor.

Tabii, sadece bu sektörde değil, özellikle özelleştirilen diğer birçok alanda da benzer aksaklıklar var. Ben bu münasebetle CHP'nin vermiş olduğu önergeyi desteklediğimizi ifade ediyor, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a aittir.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Evet, sayın milletvekilleri, bugün, burada, ülkemizin can damarı olan elektrik dağıtım sistemindeki aksaklıkları ve bu aksaklıkların vatandaşlarımıza olan maliyetini konuşuyoruz, tartışıyoruz. Öncelikle, 12 Temmuzda, İzmir Konak'ta yaşanan elim hadisede hayatını kaybeden 2 evladımız; tıp fakültesi 5'inci sınıf öğrencisi, 23 yaşındaki Özge Ceren Deniz ve onu kurtarmak isteyen 44 yaşındaki İnanç Öktemay'ı rahmetle anıyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Evet, sosyal medyada gördüğümüz görüntüler hepimizin yüreğini ağladı. Onların acısı tabii ki milletimizin acısıdır. Kim sorumludur bu gencecik insanların ölümünden sayın milletvekilleri? Bir trajik olay, elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesinin ardından yaşanan sorunların ne denli vahim boyutlara ulaştığının en acı göstergesi. Soruyorum sizlere: Vatandaşlarımızın can güvenliği, özel şirketlerin kâr hirsına kurban edilebilir mi?

Değerli milletvekilleri, burada çok ciddi bir sorumluluk zinciri ihlaliyle karşı karşıyayız: Bir yanda, asli görevlerini yerine getirmeyen dağıtım şirketleri, diğer yanda ise bu şirketleri denetlemekle yükümlü Bakanlık ve EPDK bulunuyor. Peki, soruyorum sizlere: Bu kurumlar nerede? Vatandaşlarımızın can güvenliğini tehdit eden bu ihmaller zinciri nasıl oluyor da gözden kaçıyor? Bu durum sadece bir ihmal değil, aynı zamanda vatandaşlarımıza karşı işlenmiş bir suçtur.

İktidar, özelleştirmelerin verimliliği artıracığını, hizmet kalitesini yükselteceğini iddia etmişti ancak geline nokta tam tersine tanık oluyoruz. Geçtiğimiz ay, Diyarbakır ve Mardin'de 15 bin dönümde meydana gelen yangınlarda 15 vatandaşımızın hayatını kaybetmesiyle ilgili olarak hazırlanan Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının ön raporunda yangının elektrik kaynaklı olduğu ifade edilmektedir. Raporda, yangın bölgesinde yangına karşı yeterli önlemlerin alınmadığı ve elektrik iletim hatlarında

bakım ve onarım çalışmalarının yetersiz olduğu belirtilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sunat, tamamlayın lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Değerli milletvekilleri, İYİ Parti de bugün aynı konuda bir araştırma önergesi verdi. Bu önergeler sadece bir inceleme talebi değil, aynı zamanda vatandaşlarımızın yaşam hakkının korunması için birer çağrıdır. Bu araştırma önergelerinin birleştirilerek kabulü vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak adına atılacak önemli bir adım olacaktır.

Hepinizi, Meclisimizi bu sorumluluğu üstlenmeye ve gereğini yapmaya davet ediyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'a aittir.

Buyurun Sayın Çubuk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) – Teşekkürler.

Hapishanelerde bizleri izleyen mahpusları saygıyla selamlıyorum.

Altı yıldır şikâyet edilen, beş yıl önce yerel basında genişçe yer bulmuş bir noktada yaşanan elektrik kaçağı nedeniyle 2 insanımızı kaybettik ve bugün bu insanlarımızın ailelerine başsağlığı dilemek zorunda kalıyoruz. Özge Ceren Deniz ve İnanç Öktemay'ın ailelerine başsağlığı diliyoruz ve bu acıların hiçbir tazminatla giderilemeyeceğini hatırlatmak istiyoruz. Bunlar maddi kayıplar değildir, bunlar can kayıplarıdır; başka hiçbir şeyle kıyaslanamaz, bunlar üzerinden başka maddi giderme tartışmaları yürütülemez.

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi... Yani biliyorsunuz, daha önce TEDAŞ vardı; şimdi her şehirde hatta İstanbul'da iki yakada farklı şirketler var ve dağıtımını ayrı, tesisatını ayrı şirketler yapıyor. İzmir'de bir Gediz Elektrik var, bir GDZ Elektrik var; bizce hepsi Gediz Elektrik, patron aynı sonuçta. Bu özelleştirilen elektrik piyasasında tam bir rant döngüsü var; rant da paylaşılmış oluyor, tam AKP yöntemi.

(Uğultular)

BURCUĞÜL ÇUBUK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, dinlediğiniz için çok teşekkürler bu arada(!) Biz burada sık sık, kaybettiğimiz insanlara dair araştırma önergelerini konuşuyoruz ama birbirimizi dinlemekte çok başarılıyız(!) Önergeler sanırım anlayamadığımız için reddediliyor bu Mecliste çünkü uğultudan biz kendi sesimizi bile duyamıyoruz.

Elektrik dağıtım şirketlerinin karnesinden biraz bahsedelim. İşçi güvenliği açısından fecaat hâldeler, berbat hâldeler. Bu şirketlerin yaptığı her yerde işçi cinayetleri var. Bakın, mesela, DEDAŞ'a dair konuştuk birkaç hafta önce; DEDAŞ'ın kaç işçinin katili olduğunu konuştuk burada. Açıkları her çukurda, döşedikleri her kabloda, her direkte bir katliam oldu; çalışan işçiler öldü, tarlasını sulayan insanlar öldü, yoldan geçen insanlar öldü. Yani bu şirketler için "tam bir katliam şebekesi" diyebiliriz. Özge Ceren ve İnanç'ın öldüğü yerde İZSU'nun koruyucu boruyu iptal etmiş olması da vahim bir mesele, bunu da es geçemeyelim.

Gediz Elektrik son üç yılda kurumlar vergisi ödememiş, muaf tutulmuş. Peki, bu muaf tutulduğu vergilerle ne yapmış diye sormuyorum; hiçbir şey yapmadığını, kendi kasasından başka bir şey düşünmediğini biliyoruz. Soruyoruz o zaman, neden muaf bu vergilerden bu şirketler? Hangi yatırımlar için, kimlerin sırtı sıvazlansın diye muaf, kimlerin cebine gidiyor? Gerçekten bunlara dair denetimler yapılmış mı? Yani bu şirketlerin işçi katili, doğa katili, yurttaş katili olduğu gerçeğiyle doğru bir araştırmanın bu Meclis tarafından yürütülmesi zorunluluğu vardır. Biz CHP'nin önergesini bu anlamıyla destekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çubuk.

BURCUĞÜL ÇUBUK (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

Bu gündem dışında iki noktaya değinmek istiyorum. Bugün sokakta yaşayan insanların yaşam hakkını savunan yaşam savunucuları Meclisin önünde, Çankaya kapıda saldırıya uğradılar. İzmir'deki 2 yurttaşımızın arkasından hamasetten başka bir sözü olmayanlar sokakta yaşayan insanların katliamı yasadışı bu Meclise getirmeye çalışıyor, kabul etmeyeceğiz, bu birdir.

İkincisi, biraz geç öğrendik ama 29 Haziran'da Diyarbakır'da Şeyh Said anmasında bir pankart, üzerinde TJA logosu var diye alana alınmış. Türkiyeli bir feminist olarak ve ısrarla şunu söyleyeceğim: TJA bizim yoldaşımız olan bir örgüttür, TJA'lı kadınlar kız kardeşimizdir, terör de suçlu da onlara saldıranlardır.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, 12 Temmuz Cuma günü İzmir'in Konak ilçesinde, CHP'li belediyenin olduğu Konak ilçesinde aşırı yağışlar sonrasında yolda oluşan su birikintisinden karşıdan karşıya geçmek isterken akıma kapılan Özge Ceren Deniz ve İnanç Öktemay kardeşimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum. İnşallah, bu gibi olayları, bu gibi acıları tekrar yaşamayız.

İzmir'de meydana gelen bu üzücü olay sonrası akabinde hemen İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatılmıştır. Yürütülen soruşturmada bilirkişi, ilgili bütün kurum ve kuruluşların yetkililerini çağırarak keşif yapmış ve bir ön rapor hazırlamıştır, bu rapor çerçevesinde adli süreç devam edecektir. Bakın, raporda şu özellikle vurgulanıyor: Kablo derinliği 15 santimetreye düşürülmüştür. Kim yaptı bunu? Bakın, burada elektrik kabloları kapağa doğru yükseltilmiştir. Kim yaptı bunu? Bakın, burada bu uygulamayı yapan -raporda bellidir- İZSU'dur. İZSU burada bir çalışma yapmıştır. Soruşturma kapsamında elektrik şirketinden bir kısım belgeler, konuyla ilgili sorumluluk sahibi personelin isimleri istenmiştir. Sonrasında elektrik şirketinden 3 personel, arıza yüklenicisinden 8 personel gözaltına alınmış ve ifadelerine başvurulmuştur. Savcılık talep edilen bütün bilgi ve belgeleri dosyaya dâhil etmiştir. Bakın, burada CHP'li belediye ve İZSU 2023 yılında sel felaketinden sonra 2024 yılında burada mazgalın bulunduğu alanda, kazanın olduğu alanda birçok çalışma yapmıştır. İZSU değişik zamanlarda da kazı çalışmaları yapmış, tamirat çalışmaları yapmıştır. Bakın, İZSU bu çalışmaları yaparken bu dağıtım şirketinden ne bir teknik destek ne bir gözlemci dahi talep etmemiştir. Bakın, burada, gülererek bir belediye başkanları televizyonlara çıktı, anlattı; bu CHP'li Konak Belediye Başkanı. Bakın, burada kurumları ayırmıyoruz, İZSU suçluysa yargımız buna karar verecektir.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Gediz Elektrikten de bir kelime etseniz ya!

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Evet, burada Gediz sorumluysa, yargımız bunlara karar verecektir ve suçlulara gerekli cezayı verecektir.

CHP, önergesinde dağıtım şirketlerinin burada yetersiz kaldığı ve halkımıza hizmet veremediğini de vurgulamaktadır.

Bakın, şunu söyleyeyim: Biraz önce belediyeler konusu vardı, -arkadaşlar, bağırıyorsunuz- Beşiktaş'ta yangında ölenler

var; CHP'li belediye. Hem suçlusunuz hem bağıırıyorsunuz. (CHP sıralarından "Araştıralım." sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Daha ne diyeceğiz "Gelin, araştıralım." diyoruz, daha ne bekliyorsunuz?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Bakın, Antalya'da ölenler var teleferik kazasında. Hem suçlusunuz hem bağıırıyorsunuz.

Bakın, Küçükçekmece'de Elif'e ne oldu? Elif'i unuttunuz değil mi?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Bağıırmıyoruz, "Araştıralım." diyoruz.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Hem suçlusunuz hem bağıırıyorsunuz.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Araştıralım, araştıralım.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Bakın, burada bir milletvekilimize "Siz bu şirkete ortak mısınız?" dediniz.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sen mi karar veriyorsun kimin suçlu olduğuna?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Bakın, suçlusunuz, bağıırıyorsunuz; suçunuzu bastırmaya çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, Türk yargısı kararını verecektir, suçlu kimse cezasını görecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Elbette.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Onu söylüyoruz, biz de onu diyoruz.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Birçok kaza oldu, tekrar bu kazaları yaşamayalım. Amasra'da kazalar oldu, suçlular yargılanıyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ya...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Erzincan İliç'te kaza oldu, suçlular yargılanıyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Tamam, şimdi, el kaldırın...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Aynı şekilde, burada da suçlular yargılanacaktır. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, EPDK, dağıtım şirketlerinin çağrı merkezi üzerinden gelen bütün talepleri inceliyor, bununla beraber bir dijital sistem kurdu, arızaların tespiti ve ne zaman müdahale edildiği hakkında da bilgiler mevcut.

Sözü fazla uzatmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Bir selamlayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Orman yangınları bile onlar yüzünden...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Burada, EPDK ve bütün kurumlar titizlikle bu işin üzerine eğildiler. Vatandaşlarımız en ufak bir arızada çağrı merkezine direkt ulaşabilmektedirler. (CHP sıralarından gürültüler)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sonuç, sonuç ne, sonuç ne? Ulaşıyor da sonuç ne?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Ben bu kazaların tekrar yaşanmamasını diliyorum, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Evet, gerçekten büyük bir hüznle konuşmacıyı dinledik. Neden büyük bir hüznle? Çünkü ortaya çıkan bir vahim olaydan dolayı kişi yargısını vermiş zaten, ona göre neyin olduğu, nasıl olduğu çok açık, suçlunun da kim olduğu açık; o kürsüden de ilan etti. Bu bir AKP'li belediye olsaydı AKP bunun üstünü örtmek için her şeyi yapardı. Peki, biz ne yapıyoruz? Diyoruz ki Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak: "Bu, evet, CHP'li bir belediyenin yönettiği sokakta olmuştur. Gelin, bir Meclis araştırması komisyonu kuralım ve bu komisyon dağıtım şirketlerini de belediyeleri de sonuna kadar araştırсын." Bu ne demektir? Bizim saklayacak, gizleyecek herhangi bir şeyimiz yoktur; kimseyi korumak gibi bir niyet içinde de değiliz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Şimdi, size sesleniyorum: Sizin eğer kimseyi korumak gibi bir niyetiniz yoksa, Meclis araştırma komisyonu her şeyi dibine kadar araştırсын diyorsanız, gelin, buna "evet" deyin. Bir kere bile doğru bir tutum gösterin de arkasından burada konuşmaya hakkınız olsun. Eğer CHP'nin önerdiğini reddederseniz bir kere daha göreceğiz ki o dağıtım şirketlerinin aslında ortağı sizsiniz, kayyumu atayan sizsiniz ve maalesef bunları gizlemeye, saklamaya çalışan da sizsiniz. CHP, her zamanki gibi gerçeğin peşinde. Bunun sonucu, bu ipin ucu nereye kadar gidiyorsa hep beraber gidelim. Var mısınız? Bir kere doğru davranın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

(CHP sıralarından "Varız." de." sesleri)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – "Varız." de ya! Zor bir şey değil ya! Bak, bir cümle... "Varız." Bitti ya! Bu kadar zor değil be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – "Evet." dedi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sataşmayalım "Varız." diyecek.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Artık gerçekler ortaya çıksın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Akbaşıoğlu konuşacak, lütfen...

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

55.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Şimdi, biz sükûnetle, uhuletle, suhuletle söylenilenleri dinledik, cevap vermeye müsaade etmiyor arkadaşlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ediyoruz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Ediyoruz, canıgönülden dinliyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yaklaşımınız o şekilde.

Biraz evvel de “Hem suçlusunuz hem bağıırıyorsunuz.” derken arkadaşımız, oradan konuşmacınız bizim milletvekilimize “Dağıtım şirketleriyle ortak mısınız?” diye sataşmada bulundu, suçlamada bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kendi kendine aslında hükmü veren sizsiniz, bütün hükümleri kendiniz veriyorsunuz, sonra da mevzuata göre davranan grubumuza birçok suçlamada bulunup, buradan hakikaten böyle efelenerek, farklı farklı çağrışımarda, yaklaşımlarda bulunarak, üstenci bir yaklaşımla haklıymış pozisyonuna geçeceğinizi zannediyorsunuz ancak Anayasa’nın 138’inci maddesi diyor ki: “Görölmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.” Bu konuyla ilgili araştırma önergesine dair herhangi bir, efendim, gereğı olmadığı için; zaten yargıya intikal ettiğı için konu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akbaşıoğlu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – İliç’te de dava açıldı sayın kardeşim, İliç’te de dava açıldı! Niye saptırıyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Orada, İliç’te Araştırma Komisyonunun görevi başka bir şey.

Burada, sonuç itibarıyla, şunu ifade edeceğim: Bütün arkadaşlarımız burada gerekli açıklamaları yaptı. Adli olarak yargılama sürecinin başladığını, tutuklamaların söz konusu olduğunu ve bu konuyla ilgili ifadelerine başvurulduğunu ve...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, depremle ilgili de araştırma komisyonu kuruldu. Sayın hatip gerçek dışı beyanlarda bulunuyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bu konuda, sonuna kadar, belediyenin, dağıtım şirketinin, herhangi bir tüzel kişiliğın veya gerçek kişinin, bu konuda kimin dahil varsa sonuna kadar gidilerek ilgili mevzuat çerçevesinde yargılananın neticelendireceğini ve bunun bizim takibimizde olduğunu arkadaşlarımız ifade etti.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Depremle ilgili dünya kadar dava açıldı, komisyon kuruldu Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Burada, bu önergenin reddi bu olayın reddi değil. Bu olayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum Sayın Akbaşıoğlu.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Meclisten niye kaçırıyorsunuz ya? Allah Allah!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, önergenin reddi ile olayın içeriğinin reddi bir değil. Biz bu önergenin içeriğıyle ilgili, yargıda, zaten konu gündemde olduğu için ve bu konuda bağımsız ve tarafsız yargı enine boyuna, sonuna kadar bunu yargılayarak cezaları vereceğı için onun görev alanına girmeyelim ve bu konuyla ilgili hep beraber bu takibi yapalım diye önergeye ret veriyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – İliç’e neden “evet” dediniz? İliç’i neden kabul ettiniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yoksa bu önergeye ret vermemiz 2 vatandaşımızın başına geleni örtmeye dair değil. Bu olayı kimse çarpıtmamalı ve saptırmamalı. Bu, İç Tüzük’le ilgili muhalefet partilerinin her konuyu gündeme getirerek bunu kamuoyu nezdinde gündeme getirmesine ilişkin bir önerge verilmesi meselesidir.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – İliç’i neden kabul ettiniz Başkanım?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bununla beraber, içeriğe dair de mahkemeler işlemi başlatmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – İliç’te mahkeme devam ediyor, yargı devam ediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, İliç davası devam ediyor, deprem davaları devam ediyor, hepsinde komisyon kuruldu.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Adli tahkikat başlatılmış, savcılık bu konuyla ilgili gerekli girişimlerde bulunmuş, bilirkişiler marifetiyle kimler suçlu ise...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Biz yargının yerine geçmiyoruz Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...belediyede, efendim, İZSU’da, dağıtım şirketinde kim suçlu ise bunu sonuna kadar hep beraber Meclis olarak da takip edeceğiz ve sorumlulara gerekli cezayı vereceğiz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Siz getirin, biz kabul edelim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda gerçeğın araştırılmasına ve hakikatin ortaya çıkarılmasına her zaman var olduk ve var olmaya devam edeceğiz. [AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından “Bravo(!)” sesleri, alkışlar (!)]

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

56.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, İYİ Partinin ve CHP’nin aynı konuda verdikleri grup önerilerinin reddedilecek olmasına ve önerilerin önemine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekili Sayın Turan Çömez’e söz verdim. Lütfen...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; bugün hem İYİ Partinin hem de CHP’nin malum konuyla ilgili hemen ortak 2 önergesi gündeme geldi. Her zaman olduğu gibi -sanki şaşmaz bir kural- bu da yine reddedildi veya reddedilecek.

Bakın, Parlamentonun en temel iki özelliğı vardır ve en temel iki sorumluluğı vardır; yasama ve denetleme. Maalesef geçtiğimiz dönemden itibaren Meclisimiz denetleme faaliyetini hakkıyla ve layıkıyla yapamamaktadır. Bugün Türkiye’de elektrik dağıtımıyla ilgili çok ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. 2012-13 yıllarından itibaren Türkiye 21 bölgeye bölündü ve buradaki elektrik dağıtımları tamamen özelleşti. Alan firmaların ciddi manada tecrübe eksikliği vardı ve bunları dolar üzerinden aldılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – TEDAŞ’ın planına göre 13-14 milyar dolar gelir elde etmesi bekleniyordu ancak tecrübesiz firmaların bunu iyi yönetememeleri münasebetiyle bazı konularda zarar ettikleri ortaya çıktı ve ardından dolarla almış

oldukları ihaleleri TL'ye çevirdiler. Bir kere, TEDAŞ, Türkiye Cumhuriyeti bundan ciddi manada zarar etti. Gelin, araştıralım, bunlar doğru mu değil mi? Ne kadar zarar etti, bu millet ne kadar zarar etti, araştıralım.

Aynı bir konu daha: Bakın, bütün bu firmaların tek tek sorumluluğu sadece parasını toplamak değil millettten, aynı zamanda altyapı yatırımlarını da yapmaktır. İddiayla söylüyorum, çok ciddi altyapı eksiklikleri var. Bölgemden örnek verdim, Balya'dan örnek verdim, şahitleriyle beraber örnek verdim. Orada çıkan yangının arkasındaki sebep Balya'daki elektrik trafosudur.

Yine, Değerli Sunat, Sayın Milletvekilimiz ifade etti, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının raporunda o bölgede çıkan yangınlarla ilgili oradaki altyapı hizmetlerinin yetersizliğine vurgu yapıldı, gelin, araştıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bakın, çok vahim 2 ölümden bahsediyoruz, 2 genç insan hayatını kaybetti ve 20 santim toprağın altına gömülmüş elektrik kablolarındaki kaçak sebebiyle hayatını kaybetti ve kalpleri durarak öldüler, çok vahim bir şekilde öldüler, gelin, araştıralım bunu. Kimdir müsebbibi; o altyapıyı yapan firmanın yetersizliği midir, başka birinin yetersizliği midir? Eğer hakikaten bu konuda haklıysanız gelin, size bir fırsat. Bakın, Türkiye, maalesef, bu tür travmalarla, bu tür problemlerle boğuşuyor; Parlamentonun temel vazifesi bunların üzerine gitmek. Bizim önerimizi reddettiniz ama gelin, CHP'nin önerisine onay verin, 2 önergeyi birleştirelim ve bu vahim olayla ilgili bütün gerçekleri gün yüzüne çıkartalım. Sayın Akbaşıoğlu'ndan bu konuya "evet" demesini bekliyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

57.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tipik bir AKP klasiğini bir kez daha Sayın Akbaşıoğlu'nun ağzından duymuş olduk.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Neymiş o?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Vahim olay, Cumhuriyet Halk Partili bir belediyenin sorumluluk alanında bulunan bir sokakta meydana geldi. Klasik siyasette, başına bu gelen parti bunu önlemeye çalışır, arkadaşlarını korumaya çalışır. Biz ne yapıyoruz? Tam tersine, araştırma komisyonu önerisini biz getiriyoruz. Diyor ki beyefendi: "Efeleniyorsunuz, üstenci bir tutum sergiliyorsunuz."

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Aynen öyle!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Eğer bunun adı efelenmekse, evet, gerçeğin peşine düştük, efeleniyoruz. Komisyonu kuralım, gerçeği ortaya çıkartalım. Peki, neden kaçıyorsunuz? Bizim 128 milletvekilimiz var, sizin 260 milletvekiliniz var; ortağınızla beraber komisyonda zaten ağırlıkla siz konuşacaksınız ama biz de orada görüşlerimizi uzman bilirkişilerin raporları doğrultusunda ortaya koyacağız. Neden korkuyorsunuz, neden gerçek sizi bu kadar rahatsız ediyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, şimdi, bu kadar çifte standart olur mu? Beraber çalışıyoruz. İliç'te bir facia meydana geldi, soruşturma, kovuşturma süreçleri başladı; biz burada Meclis araştırmasına "evet" dedik ve Komisyon kuruldu, çalışıyor. 6 Şubat'ta deprem meydana geldi, soruşturma, kovuşturma, onlarca davayla devam ediyor; biz, burada, Meclis Komisyonumuzu kurduk, siyasi yönden meseleye bakıyoruz.

Akbaşıoğlu'na kalırsa bu yapılmamalıymış. E, İliç'te yaptık ya, depremde yaptık ya! Yani insan bir doğru tutum alır, doğru tutumunu da hiç olmazsa doğru gerekçelendirir be kardeşim! Kimseye efelenmeyiz, mütevazıyız, biz yalnızca gerçeğin peşinde koşarız. O 2 arkadaşın ölümünden kim sorumluydu, "title" ne olursa olsun ortaya çıkması için dibine kadar mücadele edeceğiz, bunu kamuoyunun bilgisine sunmak isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

58.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aynı noktadayız. Söylediğimiz söz: Bu vakada, bu müessif olayda hakikaten kimin sorumluluğu varsa, hiçbir ayırım gözetmeden hepsinin üstüne gidilecek ve bu süreç başlamış, yargı bu konuya el atmış. Bu konuyla ilgili kimin bir mesuliyeti, sorumluluğu var ve bunu yerine getirmemişse, kim Ceza Kanunu bakımından bir suç işlemişse hiç kimsenin gözünün yaşına bakılmadan, gerçek bilgiler çerçevesinde, bilirkişi raporları çerçevesinde sonuna kadar bunun üstüne gidilecek ve sorumlular mutlaka cezalandırılacaktır. Bu konuda apaçık bir beyanımız söz konusu, apaçık bir tutumumuz söz konusu, bir çelişik durum söz konusu değil. Bu konuyla ilgili durumumuz, duruşumuz ve tavrımız nettir, bu netliğe devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın ve tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu ifade edeyim: Herhangi bir korku ve kaçma konusu bizler için mevzu bahis değil; tam tersine, üstüne üstüne gidip gerçeği, hakikati ortaya çıkarmak, hakikatin hakkını teslim etmek ve sorumluların hepsini ilgili mevzuat çerçevesinde, usulüne uygun bir şekilde ilgili, yetkili mercilerce cezasını vermek; bizim hukuk devleti anlayışımız içerisinde, anayasal çerçeve ve ilgili mevzuat çerçevesindeki tutumumuz budur, bunu tekrarlıyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – O zaman "evet" demeniz lazım Sayın Başkan, bu konuşmanın mefhumumuhalfinden çıkan emare bu.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

59.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Efendim, hani bu ikili görüşme, üçlü görüşme sabaha kadar devam edebilir. Ancak, uygar insanlar konuşurken belirli konularda sorularının yanıtlarını istiyorlar. Ben, Sayın Akbaşıoğlu'ndan, sonunu bağırarak bitirmeden, uygun kullanılan sözcüklerle, anlaşılır bir şekilde İliç'te kurduğumuz komisyonu, depremde kurduğumuz komisyonu burada kurmayı reddetmesinin nedeninin ne olduğunu kısaca duymak istiyorum.

Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Hatta Soma madende de bir Komisyon kuruldu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

60.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, sadece çok kısaca ifade edeyim: Yani eğer sözlerimiz çok bedihi ve açık olmasına rağmen anlaşılmamışsa benim yapacağım bir şey yok.

Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, biz zavallılar ya(!) Biz zavallılar ya(!)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Hayır efendim, hayır, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

61.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Burada açık sözleri anlamama gibi bir durum söz konusu değil. Bir Türkçe kullanıyoruz ve bunu çok net kullanıyoruz. Sorulan sorulara yanıt veremeyen, kaçan ve gerçeği gizleyen bir grup var orta yerde.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Kaçan yok; sen anlamıyorsun, sen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 260 milletvekiliniz var ve gerçeğin ortaya çıkmasından korkuyorsunuz; bu kadar basit. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerçeğin ortaya çıkması için buradayız ve duruşumuz buna dair.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Evet” de bitsin.

ŞEREF ARPACI (Denizli) – Söylediğin hepsi boş.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla 16/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının sırasıyla 2'nci ve 3'üncü sıralarına alınmasına, bu kısımda bulunan 144, 145, 120, 121 ve 122 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 4, 5, 6, 7 ve 8'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak maddeler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

16/07/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Muhammet Emin Akbaşıoğlu
Çankırı
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının sırasıyla 2'nci ve 3'üncü sıralarına alınması, bu kısımda bulunan 144, 145, 120, 121 ve 122 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 4, 5, 6, 7 ve 8'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

16 Temmuz 2024 Salı günü (bugün) birleşiminde 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde 157 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde 145 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 22 Temmuz 2024 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşiminde 122 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi;

156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

156 Sıra Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde
Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi (2/2266)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ile 15'inci Maddeler	15
2. Bölüm	16 ile 31'inci Maddeler	16
Toplam Madde Sayısı		31

157 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi (2/2258)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde sayısı
1. Bölüm	1 ile 20'nci Maddeler	20
2. Bölüm	21 ile 38'inci Maddeler (Geçici 1'inci madde dâhil)	19
Toplam Madde Sayısı		39

BAŞKAN - Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi ve İyi Parti sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel sektör öğretmenleri taban maaş için elli iki gündür Meclisin önünde Çankaya Kapısı'nın kenarındaki parkta eylemde bulunuyorlar; demokratik haklarını kullanıyorlar, anayasal haklarını kullanıyorlar ama 15 Temmuz bahane edilerek onlar oradan uzaklaştırıldılar, bugün de oraya gönderilmediler, getirilmediler. Yine bir Anayasa ihlaliyle karşı karşıyayız.

İkinci olarak, Hayvanları Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılmasıyla ilgili bir kanun teklifi getiriyorsunuz. Yine aynı şekilde, hayvan hakları dernekleri, vakıfları, platformları Meclisin önünde bulunmak istiyorlar. Bırakın konuşsunlar, toplansınlar ve orada polis müdahale etmesin bunlara. Burası bir polis devletiymiş gibi bir görüntü vermeyin lütfen. Siz demokratik bir devlet olarak bütün dünyaya böyle bir mesaj vermenizde fayda var. O nedenle, konuşanlardan, gösteri yapanlardan, yürüyüş yapanlardan korkmayın.

Değerli milletvekilleri, şimdi, burada Adalet ve Kalkınma Partisi bir grup önerisi getirdi. Peki, size soruyorum, bugünden itibaren diyorsunuz ki: "Şu kanun bitinceye kadar, bu kanunu bitinceye kadar." Biz muhalefet olarak hazırız, Gelecek-Saadet Partisi Grubu olarak hazırız biz bu çalışmaya. Peki, zamanında burada bazı kanunlar görüşülürken siz hızlı bir şekilde bu kanunları görüştünüz, aynı zamanda, bazı zamanlarda bu Parlamentoyu çalıştıramadınız. Niye? Siz programlamayı, siz aynı zamanda bir takvim yapmayı, çalışma takvimini bilmiyorsunuz. Hani Akif'in bir sözü var ya "Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?" diyerek yirmi iki yıllık bir tarihî serüven böyle hisseler mi verir? Siz programlamayı bilmez misiniz, planlamayı bilmez misiniz? Şimdi, gelmişsiniz, son on beş gün içerisinde 5 önemli kanun getiriyorsunuz; Tasarruf tedbirleri, vergi paketiyle ilgili teklifler ile aynı zamanda Öğretmenlik Mesleği Kanunu, Hayvanları Koruma Kanunu Teklifi ve Dokuzuncu yargı paketini getiriyorsunuz. Ya, şu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ni niye çektiniz? Neden geri çektiniz siz? Eğer 2.500 lira için çektiyseniz zaten Komisyona perşembe günü gelecek, o da haftaya görüşülmüş olacak. Niçin çektiniz? Ben size söyleyeyim niçin çektiniz; çünkü Mecliste bir direnç vardı ve aynı zamanda toplumsal size karşı bir tepki oluştu. 2022 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş, çıkarmışsınız ve Anayasa Mahkemesi iptal etmesine rağmen hâlâ daha -amiyane tabirle söylüyorum- burnunuzun doğrusuna gidiyorsunuz, hukukun doğrultusunda yürümüyorsunuz.

Şimdi, biz, çalışmaktan çekinmeyeceğiz, pazartesi gününü de bir daha gözden geçirin ve aynı zamanda da bu çalışma takvimiyle ilgili olarak da insani olmasına dikkat edin. Şimdi, Adalet Komisyonu dokuzuncu yargı paketini konuştu değil mi? Yirmi buçuk saat bir komisyon çalışır mı? Allah aşkına söyler misiniz, nerede bu zamanlamanız sizin? Yirmi buçuk saat, Serap Yazıcı Özbudun Hanımefendi orada yirmi buçuk saat boyunca oturdu. Bu doğru mudur? Doğru değildir ki. ILO sözleşmelerine göre de doğru değil, insani olarak da doğru değil ve aynı zamanda hukuki olarak da doğru değil ama siz "Biz yaptık, oldu." mantığıyla hareket ediyorsunuz. Siz diyorsunuz ki: "Bizim çoğunluğumuz var."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan eğer izin verirsiniz.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Evet, siz masanın bu tarafında oturuyorsunuz ama gün gelir, arkasında oturursunuz, öbür tarafa geçersiniz, o zaman da siz şikâyet edersiniz. Gelin, Türkiye’de teamüllere uygun hareket edelim, hukuka uygun hareket edelim, İç Tüzük’e uygun hareket edelim, Anayasa’ya uygun hareket edelim. Biz çalışmaktan çekinmiyoruz ama sizin çalışma takviminizi doğru bulmuyoruz.

10 bin liradan 12.500 liraya çıkarıyorsunuz şimdi en düşük emekli maaşını. Söylemedik mi size Allah aşkına burada; siz, burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda 8 bin liraya, 7 bin liraya, 10 bin liraya çıkarırken, teklifler verdiğiniz zaman “17 bin lira olsun.” demedik mi? Dedik sizlere. Şimdi ne yapıyorsunuz? 12.500 lira, asgari ücretle beraber tekrar yeniden 13-14 bin lira yapacaksınız. Ya, Allah aşkına, 2.500 lirayla kim geçinebilir ya? Bugün bir sofrada... Ben size söyleyeyim: Atatürk Orman Çiftliği’ne gidin, ayaküstü 2 tane kokoreç yiyin, bin lira para veriyorsunuz. Bu, doğru bir şey değil ki. Niye doğru değil? Çünkü Türkiye’yi doğru yönetmediniz siz. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi bir felakettir. Gelin, vazgeçin bundan, tekrar yeniden parlamenter sisteme dönüşmenin yollarını araştırın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bu, sizin için de iyi olur aynı zamanda, 50 artı 1’le uğraşmazsınız, en azından dersiniz ki: “Biz 1’inci partiyiz, bak tekrar başbakan oluruz.”

Çalışmaya hazırız, sabahlara kadar çalışacağız, gerekirse ağustosun sonuna kadar çalışacağız; bir aylık bir izin Parlamente’ye yeter ve artar.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’a aittir.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin en temel eğitim sorunlarından biri olan ve eğitim sistemimizin âdetâ kanayan yarası hâline gelen tam da Öğretmenlik Mesleği Kanunu’nun gündemde olduğu bugünlerde ücretli öğretmenlerimizin içinde bulundukları durumu tekrar hatırlatmak istiyorum. 2024 yılı itibarıyla ücretli öğretmen maaşları haftalık verdikleri ders saatine göre belirlenmekte olup yapılan zamlarla birlikte güncellenmiştir. Bu kapsamda en düşük ücretli öğretmen maaşı asgari ücret olan 17.000 lira iken ortalama ücretli öğretmen maaşı 18.700 liradır ancak bu rakamlar, mevcut ekonomik koşullar ve hayat pahalılığı göz önüne alındığında öğretmenlerimizin yaşam standartlarını karşılamaktan uzaktır.

Değerli milletvekilleri, lisans mezunu öğretmenlerin aldığı brüt ek ders ücreti 106 lira 52 kuruş olarak belirlenmiştir ancak yüzde 15 gelir vergisi kesildikten sonra net ek ders ücreti, damga vergisi hariç olmak üzere 90 lira 54 kuruştur. Bu rakamlar, öğretmenlerimizin emeğinin karşılığı olamaz. Bugün bir ücretli öğretmen, haftada otuz saat ders vererek ancak 18.700 lira gibi bir maaşa ulaşabilmektedir. Kaldı ki hâzırandan Eylül’e kadar maaş yok, iş güvencesi yok. Bu maaşla, artan kira fiyatları, yüksek enflasyon ve genel yaşam maliyetleri karşısında nasıl ayakta kalabilirler? Düşünün ki bir öğretmen kira, faturalar ve temel ihtiyaçlarını karşılamak için bu maaşı yettirmek zorunda. Bu öğretmenlerimiz öğrencilerine nasıl verimli bir şekilde ders verebilirler?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmenlerimiz geleceğimizin mimarlarıdır ancak ne yazık ki onların bu kutsal görevi icra ederken karşılaştıkları maddi sıkıntılar toplumumuzun vicdanını yaralamaktadır. Bir öğretmenin öğrencilerine en iyi eğitimi verebilmesi için öncelikle kendi yaşam standartlarının insanca bir düzeyde olması gerekmektedir ancak mevcut ekonomik koşullar ücretli öğretmenlerimizi zor durumda bırakmaktadır, onların motivasyonu ve iş verimliliğini olumsuz etkilemektedir. Öğretmenlerimiz, sadece bilgiyi aktaran kişiler değil aynı zamanda öğrencilerine rehberlik eden, onları hayata hazırlayan önderlerdir ancak ekonomik sıkıntılarla boğuşan bir öğretmen bu kutsal görevi hakkıyla yerine getirebilir mi?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ücretli öğretmenlerimizin hak ettikleri yaşam standartlarına ulaşabilmeleri için acil ve köklü değişiklikler yapılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bu doğrultuda, ücretli öğretmenlerin maaşlarının ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmesi ve insanca yaşam koşullarını sağlayacak seviyeye getirilmesi elzemdir. Aynı görevi yerine getiren öğretmenler arasında yaşanan ayırım bir an önce bitirilmeli ve öğretmenlerimizin tamamı kadro güvencesine kavuşturulmalıdır.

Sonuç olarak eğitim sistemimizin güçlenmesi ve öğretmenlerimizin hak ettikleri yaşam standartlarına kavuşabilmeleri için gerekli adımları bir an önce atılması gerekmektedir.

Yüce Meclisi, aziz Türk milletini ve tüm öğretmen meslektaşlarımı saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi

No:33

16/7/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 16/7/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda 156 ve 157 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu
Başkan Vekili

Gökhan Günaydın
Cumhuriyet Halk Partisi
Başkan Vekili

Sezai Temelli
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu
Başkan Vekili

Filiz Kılıç
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu

Turhan Çömez
İYİ Parti Grubu

İsa Mesih Şahin
Saadet Partisi Grubu

Başkan Vekili

Başkan Vekili

Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Şimdi, İç Tüzük 60'a göre söz talebinde bulunan milletvekillerimizin bir kısmına söz vereceğim.

Karabük Milletvekili Cevdet Akay...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in vatandaşın sorununu popülizm olarak görmesini kesinlikle reddettiklerine ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkürler Başkanım.

Buradan Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'e sesleniyoruz: Sayın Bakan, vatandaşımızın sorununu popülizm olarak görmeyi kesinlikle reddediyoruz. Bütçe, EYT'den dolayı değil, iktidarınızın hatalı politikaları, kaynaklarının savurganca kullanılması, dibi bucağı olmayan fütursuz harcamalarınız, yolsuzluk, israf ve yanlış yönetim yüzünden bu hâlde. Evet, vatandaşımızın derdine derman olacak, mağduriyetleri ortadan kaldıracak bir sorunu gündemde tuttuk ve EYT'yi geçirdik. Yaptığınız hataları vatandaşa yükleme huyundan artık vazgeçin. Hatalı uygulamalarınız yüzünden EYT yasası sonrası oluşan mağduriyetler de görülmeli. 1999 sonrası SGK girişliler adaletili bir emeklilik sistemi bekliyor. Bir gün, bir ay, bir yılın sonucunun on yedi yıl, yirmi yıl olması asla kabul edilemez. Bu, popülizm değil adalet beklentisidir.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Batman Milletvekili Zeynep Oduncu...

Buyurun Sayın Oduncu.

63.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Batman'ın Gercüş ilçesine bağlı Dereçi köyünde 22 Haziranda başlatılan operasyon sonrası tutuklanan 9 kişiye ilişkin açıklaması

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkürler Başkan.

Batman'ın Gercüş ilçesine bağlı Dereçi köyünde 22 Haziranda başlatılan operasyon sonrası günlerce abluka altında tutulan köyde birçok eve baskın düzenlendi ve 11 kişi darbedilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınan 11 kişi serbest bırakıldı. Savcının itirazı üzerine 11 kişi yeniden gözaltına alındı. Örgüte yardım etmek iddiasıyla gözaltına alınan 11 kişiden 9'u tutuklandı. Bu 9 kişi arasında 54 yaşındaki Emine Kaya, 61 yaşındaki Habib Kaya, 60 yaşındaki İsa Gitmez, 62 yaşındaki Nedim Kaya, 58 yaşındaki Nezete Bölek, 59 yaşındaki Sare Kaya ve 68 yaşındaki Yusuf Bölek, 41 yaşındaki Zübeyir Şimşek ve 24 yaşındaki Muhtar Murat Gelir tutuklandı. Şimdi burada yeniden tekrarlıyoruz, vicdanınıza ve adaletinize sesleniyoruz: Hiçbir suçu olmayan 60 yaş üstündeki hasta tutsaklara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

64.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türkiye Cumhuriyeti'nin üniformasını hak etmeyen Özel Harekât Daire Başkanının derhâl emekliliğe sevk edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ KARAoba (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Üzerinde üniforması olan polisimiz, askerimiz, kamu görevlimiz Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eder ve bu sebepten dolayı büyük fedakârlıklar ve kahramanlıklarla kurulan ve bugüne kadar gelen Türkiye Cumhuriyeti devletinin hâkimi, savcısı, askeri, hiçbir siyasi parti liderinin önünde eğilmez, eğilemez. Türk polisinin, Türk askerinin başı her zaman diktir. Devletimizin kurumlarında, el etek öpmeye başlayan bürokratların, hukukçuların, polisin, askerinin yeri yoktur. Türkiye Cumhuriyeti'nin üniformasını hak etmeyen Özel Harekât Daire Başkanı derhâl emekliliğe sevk edilmelidir. Adalet ve Emniyete siyaseti bulaştırdınız, ne istedilerse verdiniz, "Kandırıldık." dediniz ama hâlâ akıllanmadınız. Türk askeri, polisi eğilmez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun...

Buyurun Sayın Hun.

65.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, mazot ve gübre fiyatlarının çiftçiler için düzenlenmesine ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkür ederim Başkan.

Üretimin omurgasını oluşturan çiftçilerimizin emekleri ne yazık ki karşılığını bulamamaktadır. TMO'nun açıkladığı hububat taban fiyatlarının yapılan masraflara karşılık çok düşük fiyatlarda belirlenmesi de çiftçilerin en büyük mağduriyetlerinden biridir. Hâl böyleyken tarımla uğraşan çiftçilerimizin girdi maliyetlerinin düşük miktarda tutulması gerekir. Tarımsal girdilerin başında gelen mazot ve gübrede çiftçiler için fiyat düzenlenmesi ihtiyaç olduğu ortadadır. Mazot ve gübre fiyatlarının döviz kurları üzerinden sürekli artması çiftçileri mağdur etmekte; çiftçiler ürünlerini tarlada, bahçede hasat etmekte zorlanmaktadır. Bu durum ülkede gıda enflasyonuna neden olmaktadır. Ülkede var olan ekonomik krizden çıkmanın yolu da üretimi desteklemekten geçmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

Buyurun Sayın Karatutlu.

66.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş'ın sağlık hizmeti düzeyinin Türkiye ortalamasının altına indiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, yeni Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na hayırlı olsun diyorum. İlk ziyaretini memleketim Kahramanmaraş'a yaptı, teşekkür ediyorum. 4 deprem ilinin muhalefet partilerindeki tek tıp doktoru milletvekili olarak, talep ederse Sayın Bakana yıllardır çalıştığım bölgenin sağlık sorunlarını anlatabilirim.

Kahramanmaraş'ta depremden önce olan 2 özel, 2 devlet hastanesi deprem sonrası yıkıldı. Kahramanmaraş sağlık hizmeti düzeyi Türkiye ortalamasının altına inmiştir. Keşke Sayın Bakan, bürokrat ve iktidar milletvekillerinin hazırladığı salon toplantıları ve paket programlar yerine insanların alt alta üst üste poliklinik hizmeti aldığı Yörük Selim Hastanesine gitseydi. Sayın Bakana şimdiden söylüyorum, yeni sağlık yatırımlarının yeri yanlıştır, Aralık 2024'e yetişmeyecektir.

Tüm bu eksikliklerin üstüne, şehrimize yaklaşık yirmi yıldır hizmet veren göz hastanesini rezerv alanına dâhil ederek yıkmaya çalışmak neyin nesidir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

Buyurun Sayın Ersever.

67.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, girdi fiyatları ikiye katlamışken buğday fiyatının yerinde saydığına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara)– Değerli milletvekilleri, bugün Balâ ilçemizin köylerini ziyaret ettim. Çiftçimiz perişan, rekolte düşük, moraller bozuk, kime dokunsanız bin ah işitiyorsunuz. 85 milyonu doyuran buğday, çiftçiye doyurmuyor. Geçen yıl 8 lira 25 kuruş olan buğday taban fiyatı bu yıl yüzde 12 artışla 9 lira 25 kuruş oldu. Girdi fiyatları ikiye katlamış durumda ama buğday fiyatı yerinde sayıyor. Geçtiğimiz yıl çiftçi traktörün deposunu 2.500 liraya dolduruyordu, bugün 5.000 liraya zor dolduruyor; diğer giderleri hiç saymıyorum.

Umarız, Hükümet, çok geçmeden bu kürsüden dile getirdiğimiz çiftçinin, köylünün sesini duyar, alın terinin karşılığını verir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Aşkın Genç...

Buyurun Sayın Genç.

68.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, konut yapı kooperatifleri konusundaki mağduriyetlere ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yıllardır ev sahibi olma hayaliyle umutlarını, birikimlerini yapı kooperatiflerine emanet eden binlerce aile, ne yazık ki hayal kırıklığı ve derin bir adaletsizlikle karşı karşıya kalmıştır. Vatandaşlarımız, alın terleriyle kazandıkları paralarını, geleceğe dair umutlarını bu kooperatiflere yatırmış ama ne konutlarına kavuşabilmiş ne de hak ettikleri karşılığı alabilmişlerdir. Konutlarına kavuşanlar da borçlarını ödemiş olsalar bile aidat ödemeye mecbur bırakılarak hem maddi hem de manevi olarak mağdur edilerek gelecekleli ipotek altına alınmıştır. İktidarı vatandaşlarımızın yaşadığı bu sorunu bir an önce çözmeye davet ediyorum. Bu kooperatiflerin denetimlerinin sıklaştırılması, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde faaliyet göstermeleri sağlanmalıdır. Tüm ilgili kurumları ve yetkilileri, konut yapı kooperatifleri konusundaki mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi için harekete geçmeye çağırıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/1893) esas numaralı Öğretmenlik Meslek Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/66)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

27/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1893) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin konuşacaktır.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun 5'inci maddesinde bir değişiklik içeren bir kanun teklifimiz vardı. Bununla ilgili, İç Tüzük 37'ye göre burada söz almış bulunuyoruz. Kanun teklifimiz, meşhur sizin şu sözünüz "mülakatların kaldırılması" konusu, bizim de bir yıldır mücadele verdiğimiz bu anlamlı konu.

Değerli milletvekilleri, Meclise girdiğimizden bugüne kadar biz bu konuda büyük bir mücadele verdik. Neden karşı çıkıyoruz mülakatlar konusuna? Mülakatlara 3 sebeple karşı çıkıyoruz. Bir, mülakatlarda kayırmacı bir anlayıştan dolayı adaletsiz sonuçlar ortaya çıkabiliyor yani bir torpil düzeni söz konusu dolayısıyla adaletsiz sonuçlar ortaya çıkabiliyor. İkincisi, jürinin öznel değerlendirmeleri sonucunda adaletsiz sonuçlar ortaya çıkabiliyor. Üçüncüsü de anlık strese bağlı gerçekçi olmayan sonuçlar ortaya çıkabiliyor.

Şimdi, tam da burada, değerli milletvekilleri, mülakat uygulaması haksız bir uygulamaya dönüşüyor. Biz bu konuyu her platformda dile getirdik. Yeri geldi, burada ironi yaptık. "Burada Sayın Abdulhamit Gül oturuyor, burada Sayın Bekir Bozdağ; 2 eski Adalet Bakanı arasında adalet konulu konuşmalar yapacağız." dedik. Yeri geldi, Sayın Cumhurbaşkanımıza şöyle bir mektup yazdık. Mektupta neyi vurguladık? Son paragrafını paylaşıyorum: "Sözün özü, Sayın Cumhurbaşkanım, 'Mülakatlar kaldırılacak.' sözünüz gençlerimizde büyük bir umuda dönüştü, ülkemizin geleceği için bu umudu yeşertin ve mülakatları kaldırın; adalet için kaldırın, gençlerimiz için kaldırın, ülkemizin geleceği için kaldırın. Türkiye bizim, hepimizin diyoruz." Derdimiz bu değerli milletvekilleri. Derdimiz, mesele, adalet, gençlerimiz ve ülkemizin geleceği.

Şimdi, kayırmacı bir anlayış nedeniyle ortaya nasıl bir tablo çıkıyor değerli milletvekilleri? Biz gençlerimizi, nitelikli insan kaynağımızı maalesef bir yurt dışına kaybediyoruz. Fırsatını bulan gençlerimiz bir yurt dışına gidiyorlar. İşte, Türkiye için bu sorun bir beka sorunu; bu yüzden biz bu konuyu önemsiyoruz değerli milletvekilleri.

Bir başka husus, içimi acıtan bir husus. Ben geçen gün de ifade ettim; 3 ağabeyim, 4 yengem, 4 yeğenim, onlarca kuzenim öğretmen, öğretmen okulu mezunuyum ben de. Artık öğretmenlik mesleğini yapanlar ya da şu anda mülakata giren arkadaşlarımız -bugün YKS sonuçları açıklandı- "Eğitim fakültesi yazmayın." diyorlar, gençlere bu tavsiyede bulunuyorlar. Bu, Türkiye'nin içler acısı durumudur, bunu da özellikle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, sevgili AK PARTİ'li arkadaşlarım, bakın, sizin sözünüz bu. Biz afaki konuşmuyoruz, 26 Nisanda resmî hesabınızdan atılmış bu "tweet". Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konuda bir sözü vardı. Ben öyle zannediyorum, buradaki bütün arkadaşlarımız Sayın Cumhurbaşkanımızı çok seviyordü diye düşünüyorum, böyle inanıyorum. Madem seviyorsunuz gelin, Sayın Cumhurbaşkanımızın şu sözünü yere düşürmeyin değerli milletvekilleri. Esasında, bu kanun teklifini Sayın Cumhurbaşkanımızı çok seven AK PARTİ'liler olarak sizin vermeniz gerekirdi diye düşünüyorum. Hadi sizin yapacağınız işi eski bir dostunuz olarak biz yaptık, bari buna destek verin, sizden istihmamız budur. Kanun teklifini biz sunduk, destek sizden olsun değerli milletvekilleri.

Sayın Cumhurbaşkanımızı seviyorsanız onun sözünü yere düşürmeyin diyorum, bu kanun teklifine destek verin diyorum.

Bu bir iklim değişikliği mesajı değerli milletvekilleri, derdimiz budur. Derdimiz, Türkiye'deki adaletli bir sistemi, liyakatli bir sistemi inşa etmektir. Derdimiz, Türkiye'de gençlerimizin umudu yurt dışında aramamasıdır. Derdimiz, gençlerimiz yurt dışına gidecekse sadece gezmek için gitmeleridir. İşte, bu iklimi birlikte değiştirebiliriz diyorum. Türkiye'deki bu adaletsiz, liyakatsiz ucube sistemi birlikte değiştirebiliriz diyorum. Sizlerden istirhamımız, gelin, bu iklimi birlikte değiştirelim. Gelin, Türkiye'nin geleceği adına, gençlerimizin geleceği adına Türkiye'de adaletli, liyakatli bir sistemin tesisi adına bu vermiş olduğumuz kanun teklifine sahip çıkın, bu iklimi birlikte değiştirelim diyorum.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyor ve hepinizden kanun teklifimize destek bekliyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in doğrudan gündeme alınması önergesiyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Sayın hatibin ortaya koyduğu ve atıf yaptığı o paylaşımı tekrar bilginize sunmak istiyorum. O paylaşım şu şekilde: "Kamuya işe alımlarda görevin getirdiği zorunluluklar dışında mülakat kaldırılacak." Yani bir bütün içerisinde okumak gerekir, görmek gerekir, anlamlandırmak gerekir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Yani?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kamuya işe alımlarda görevin getirdiği zorunluluklar dışında mülakat kaldırılacak. Efendim, mülakatsız alınan bir usul de var, mülakatla alınan usuller de var kariyer meslekleriyle ilgili; müfettişliktir, öğretmenlik vesaire, bu konuyla ilgili mülakatlar söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda, malumunuz, gündemimizde olan, önümüzdeki hafta tekrar devam edeceğimiz Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nde buna dair de düzenlemeler söz konusu olduğu için, kendi iç bütünlüğü içerisinde düzenlemeler söz konusu olduğu için öğretmenlik akademisindeki usuller bağlamında, dolayısıyla bunu kendi bütünlüğü içerisinde değerlendirmek lazım geldiği hususunu da yüce Meclisin bilgisine sunmuş oluyorum.

Teşekkür ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Mesela? Mesela hangisi Başkan, hangisi? Hangi madde?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Şahin.

70.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AK PARTİ'li arkadaşlarımızın sanırım en çok zorlandığı konu, mülakatların kaldırılması konusunda konuşmak olsa gerek diye düşünüyorum. Sayın Akbaşıoğlu da çok zorlanarak konuştu, "görevin niteliğinin gerektirdiği hâller dışında" ibaresini ekledi yani öğretmenler için de kastettiniz öyle mi Sayın Akbaşıoğlu? Yapmayın Allah aşkına! Bu "tweet"i attığınız gün bütün öğretmenlerimiz bayram etmişti. Keşke o gün bir şerh düşseydiniz, "Sevinmeyin arkadaşlar, sizi kastetmedik." deseydiniz. Bakın, bizim derdimiz burada üzümler yemek, bağcıyı dövmek değildir. Bütün gençler, sokağa çıktığınızda şu "tweet"in hesabını size soracaktır. Bizim derdimiz, gençlerimiz; adaletli bir sistem, liyakatli bir sistemdi. Keşke bu açıklamayı yapmasaydınız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.

71.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Evet, Türkiye'de "mülakat" adı altında yapılan kayırmacılığın herkes tarafından bilindiği ve herkes tarafından nefretle anıldığı ortada, açık bir veri. Bundan yalnızca bizim partimize mensup gençler değil iktidar partisinin yandaşları olamamış ama o partiye oy veren gençler de muhtemeldir.

Şimdi, ben Akbaşıoğlu'nu dinledim, bir kere daha dinleyecek, bir kere daha söyleyecek ki bana "Sen dinlediğini anlayamıyorsun." Vallahi anlayamadım. Yani siz bundan sonra mülakatta hangi meslek mensuplarını dışarıda bırakacaksınız, hangi meslek mensuplarını mülakata tabi tutacaksınız? Geçmişte bu sizin söylediğiniz, "Birbirinden ayrı olarak okumak lazım, bütünlüklü okumak lazım." vesaire sözlerinizi bir tarafa bırakın da cevap verin: Mülakatsız, yalnızca sınavla kaç kişi aldınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Günaydın

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Size göre hangi meslekler illa mülakata, başka bir deyişle, yandaşların kayırmacılığına muhtaç olan mesleklerdir? Yani şu sözü dolaştırmaktan vazgeçelim, şu kanun teklifine "evet" diyelim ve artık bu memleketin evlatlarını haksız bir şekilde ayırmaktan, yandaşları kayırmaktan vazgeçelim, olmaz mı? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

72.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

KADEM METE (Muğla) – Kendileri nasıl alıyormuş acaba, biz de merak ediyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Anlatırım ben sana, ben sana anlatırım ne zaman istersen, nerede istersen. Yirmi iki yıldır yönetiyorsunuz bu memleketi, ayıp denen bir şey yok mu ya, yirmi iki yıldır ya! Hâlâ konuşuyorsunuz ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, herkes tabii, herhâlde kendi sıfatlarını, kendi yaklaşımlarını bize boca etmeye çalışsın. Dolayısıyla, herhangi bir kayırmacılık falan söz konusu değil.

Bakın, ben ilavede de bulunmadım. 11 Nisan 2024'te Sayın Cumhurbaşkanımızın paylaşımını -bir kısmını atlayarak, bir kısmını okuyarak değil, tamamını- kamuoyunun bilgisine ve Meclis zaptına geçirerek söylüyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – 26 Nisan 2023, tarihte yanlışlık var, tarihte yanlışlık var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, net bir şekilde... Bakın, paylaşım burada, paylaşım burada, 11

Nisan 2024.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Burada, burada. 26 Nisan 2023.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Paylaşımı bir daha yineliyorum: “Kamuya işe alımlarda, görevin getirdiği zorunluluklar dışında mülakat kaldırılacak.” bu kadar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Bu zorunluluk ne, açıklayın o zaman.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Hangisini kaldırdınız Sayın Akbaşıoğlu, hangisini kaldırdınız? Hangi meslek grubunun mülakatını kaldırdınız Beyefendi?

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kariyer meslekleri, müfettişlik, uzmanlık, kaymakamlık, hâkimlik, savcılık, öğretmenlik gibi belirli basamaklarla daha da uzmanlaşmaya doğru giden bazı kadrolarla ilgili eskiden beri süregelen bir uygulamadır bu, AK PARTİ'nin başlattığı bir uygulama değildir kariyer meslekleriyle ilgili.

Şimdi, öğretmenlerle ilgili de “uzman öğretmen” ve “başöğretmenlik” sıfatlarıyla kariyer mesleği pekiştirilmiştir öğretmenlik mesleğinde de daha da pekiştirilmiştir. Özel niteliği haiz bu tür kadrolara ilişkin de AK PARTİ'den önce uygulamaya sokulan ve devam edegelen bir uygulamadır. Dolayısıyla, bizde bir çelişki söz konusu değil, sanki bir çelişik durum varmış gibi meselenin aktarılması geçişin saptırılmasıdır.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Çobanlara mülakat yapıldı Akbaşıoğlu, kariyer mesleği mi kabul ediyorsunuz? Sizin döneminizde, daha geçen ay...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, hiç kimseye sataşmadan, hiç kimseye bulaşmadan bir hususu apaçık bir şekilde, net bir şekilde, müdellel bir şekilde ve yapılan paylaşımı da göstererek ortaya koyuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, son kez mikrofonu açıyorum Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir sataşmamız da söz konusu değil, bir açıklık getiriyorum konuya ama arkadaşlar uzatmak isterlerse hayhay, devam edebiliriz. Ne sataşıyoruz ne başka bir şey yapıyoruz, sadece hakikatin peşinde, gerçeği burada hem Genel Kuruldaki milletvekili arkadaşlarımızla hem de bizleri izleyen milyonlarca vatandaşımızla paylaşıyoruz; bizde bir çelişki söz konusu değil.

Aynı zamanda, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi gündemimizde, haftaya kaldığımız yerden devam edeceğiz. Bu konuyla ilgili düzenlemelerin, muhtevi bir paket olduğu için de bu teklif, sonuç itibarıyla kendi bütünlüğü içerisinde ele alınması lazım geldiğini beyan ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Sataşma yok, mugalata var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

73.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, tekrar teşekkür ediyorum.

Şimdi, önce bir şeyi düzeltelim: 11 Nisan 2024, seçimlerden sonra olan bir tarihtir, hatta 2'nci seçimden sonra olan bir tarihtir. Benim dediğim “tweet” Sayın Akbaşıoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Önce, önce.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – ...AK PARTİ resmî hesabından atılan 26 Nisan 2023 tarihindeki “tweet” yani genel seçimler kampanyası döneminde atılan “tweet”ten bahsediyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 11 Nisan 2023, 11 Nisan 2023.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – O ayrı bir konu.

Bakın, buradaki sizin resmî hesabınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 11 Nisan 2023.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın, “Şu bir “fake” hesaptan atıldıysa lütfen bir düzeltme yapın.” dedim buradan daha önce.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Resmî, resmî. 11 Nisan 2023, mayıstan önce, seçimlerden önce.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakın, mesele şu: Sayın Akbaşıoğlu “Eskiden beri süregelen uygulamalar.” dedi. Ya, zaten eskiden beri süregelen bu uygulamayı kaldırmayı taahhüt ettiniz, gençlere bu müjdeyi verdiniz. O zaman, siz neyin müjdesini verdiniz? Hangi alanlarda...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kariyer meslekler dışında...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Peki, sizden ricam şudur...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kariyer meslekler dışında...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sizden ricam şudur...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kariyer meslekler dışında alıyoruz da, yüz binlerce insanı bu şekilde alıyoruz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sizden ricam şudur: Şu alanları tek tek tanımlamanızı sizden rica ediyorum. Gençlerimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sahaya çıkan AK PARTİ'li arkadaşlarımız da gençlerimiz de şu soruya cevap verememe durumunda kalmasınlar; Sayın Akbaşıoğlu şu alanları tek tek bir sıralasın, biz de bundan sonra ona göre pozisyonumuzu alalım.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, kayda geçsin: 11 Nisan 2023'tür paylaşım, Mayıs seçimlerinden öncedir, kamuoyuyla paylaşılmıştır. Ne paylaşılmışsa onu burada sizlerle paylaştık.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – 26 Nisan Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, yüz binlerce kadroya da gençlerimiz mülakatsız girmekte, çalışmakta, istihdam edilmektedir. Kariyer mesleklerinin durumu farklıdır.

Teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – O meslek gruplarını bize söylerseniz memnun oluruz Sayın Akbaşıoğlu.

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

74.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, her şeyden önce, bu kariyer meslekleri konusu üzerinde konuşulması gereken bir şey. Tam da bu meslek gruplarında bu türden bir mülakat anlayışı orada, o kariyerlerin niteliğini ortadan kaldıran bir yola sapılmasına neden olur.

Şimdi, bu mülakatlar bildiğimiz anlamda o kariyerleri ortaya çıkaracak bir jüri aklına sahip değil, bir şeffaf niteliğe sahip değil. Bu tamamen kayırmacılık anlayışıyla oluşturulmuş bir mülakat sistemi. Kaldı ki Öğretmenlik Meslek Kanunu itibarıyla “uzman öğretmen,” “başöğretmen” gibi bir kariyer hattının akademik bir akıldan yoksun olarak üretilmesi zaten mümkün olamaz. Bunun akademi eliyle, yüksek lisans ve doktoralar eliyle ancak bir kariyer planlaması mümkün olabilir ki bu akademinin jüri aklı başka bir şey, AKP'nin yaratmış olduğu mülakat aklı bambaşka bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Orada dile getirilen mülakatın kariyerle falan alakası yok, bu meslekleri zaten çürüten akıl da orada saklı. O mülakat kapalı devre; kendi içinde insanları kayıran, kendi adamını yerleştiren, her türlü o cinsiyetçi akılla, mezhepçi akılla, her türlü o kendi ideolojik dayatmalarıyla oluşturdukları bir şey. Bunun nelere yol açtığını da çok iyi biliyoruz, çok iyi görüyoruz. Dolayısıyla, seçim zamanı vermiş oldukları vaat de aslında tamamen toplumun duyduğu rahatsızlıktan kaynaklanan bir sözdü, arkasında duramadılar, kamuoyu da bunu çok net 31 Mart seçimlerinde kendilerine yanıt olarak çevirdi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

75.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bir sataşma üzerine değil ama bir saptırma üzerine söz aldım. Der ki Sayın Akbaşıoğlu: “Bizden evvel de böyleydi, biz de devam ettiriyoruz.” Bir, sizden evvel böyle olması yanlış devam ettirmenizi gerektirmez. İki, sizden evvel böyle değildi. DSP-MHP-ANAP iktidarında yani rahmetli Bülent Ecevit'in Başbakan olduğu iktidarda mülakat tümüyle kaldırıldı ve kamuya atamalar yalnızca KPSS sınavına tabi tutuldu. Siz geldiniz, bu sistemi dağıttınız ve yandaşlarınızı aldınız. Örnek veriyorum: En son kaymakamlık sınavında yazılı sınavı kıl payı geçmiş Ali S. barajı 0,3 puanla geçmiş, mülakattan 91 puan almış, atanmış; babası AKP'li belediye başkanı. Saltuk Buğrahan A. barajı 2 puanla geçmiş, mülakattan 89 puan alarak atanmış; babası AKP'li belediye meclis üyesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – CHP'lileri de söyle.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Daha bitmedi, tabii liste uzun.

Tarık O. barajı 4 puanla geçmiş, mülakattan yüksek puan olarak atanmış; kendisi AKP milletvekili danışmanı. Tarık Y. barajı 6 puanla geçmiş, mülakattan yüksek puanla atanmış; AKP kontenjanından RTÜK üyesinin oğlu. Bütün bu tablo insanı birazcık utandırır bana kalırsa ve hiç olmazsa “Bundan sonra yapmayacağız.” demek bir erdem olur. Bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çömez.

76.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aramızda bir doktor Grup Başkan Vekili de var, eminim o da benimle aynı kanaati paylaşacaktır. Benim mesleğimde uzun yıllar mülakatsız alımlar yapılmıştı uzmanlık alanında ve biz çok şikâyet etmiştik o yıllarda; sonra Tıpta Uzmanlık Sınavı geldi ve hakikaten adil bir mekanizmayla hekimlik mesleğine bir kalite geldi.

Şimdi, 11 Nisanda verilmiş bir söz var. Sayın Akbaşıoğlu “Bu söze göre biz bazı alanları kastettik.” diyor. Hepimiz biliyoruz neyin kastedildiğini. Açıkçası mülakat maalesef AK PARTİ iktidarı döneminde insan kayırmak için kullanılan bir mekanizma hâline gelmiştir. Mülakat heyetleri nasıl oluşmaktadır, mülakatta hangi sorular sorulmaktadır ve mülakatta insanların işe alımı ve işten tasfiye edilmesi neye göre yapılmaktadır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ben Sayın Akbaşıoğlu'na bir soru daha sormak istiyorum: Sayın Akbaşıoğlu, bana tek tek sayar mısınız, 11 Nisan 2023 tarihinden sonra -bu taahhütten sonra- hangi alanlarda mülakatsız işe alım yapılmıştır? Tek tek bunların isimlerini istiyorum, bu alanları tek tek saymanızı istiyorum. Öte yandan, kaç kişi mülakatsız işe alınmıştır? Yani bu vaatten sonra, bu sözden sonra insanlar buna bel bağladılar, umutlandılar ama hayalleri yıkıldı. Bu vaatten, bu sözden sonra kaç kişiyi hangi alanlarda mülakatsız işe aldınız? Lütfen bunun cevabını verir misiniz.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, (2/1893) esas numaralı Öğretmenlik Meslek Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/66) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer

İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 143)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sıraya alınan, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (*)□

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 156 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif, İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince, teklifin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Selim Temurci.

Buyurun Sayın Temurci. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve sizleri saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’müzü kutladık. Milletın zaferi kutlu olsun. O gecenin izlerini duvarlarında taşıyan yüce Meclisimizden, vatanımıza, milletimize, devletimize kasteden bütün terör örgütlerini, başta PKK ve FETÖ olmak üzere bir kez daha şiddetle lanetliyorum. Rabb’imden şehitlerimize rahmet diliyorum, gazilerimize hayırlı uzun ömürler diliyorum. Bu topraklar için toprağa düşmüş insanlara layık bir hayat yaşamayı Rabb’im hepimize nasip eylesin; birliğimiz, beraberliğimiz, kardeşliğimiz daim olsun inşallah.

Değerli milletvekilleri, kamuoyunda bilinen ismiyle, çok zikredilen ismiyle tasarruf kanun teklifini görüşüyoruz. Derin bir ekonomik krizle uzun sayılabilecek bir dönemdir 85 milyon olarak önemli bir mücadele veriyoruz. Dolayısıyla böyle bir mücadele aynı zamanda milletimiz tarafından da takip ediliyor. Milletimiz de “Bu krize karşı, bizim Meclisimiz nasıl bir tasarruf tedbirleri konuşacak, nasıl bir kanun konuşacak?” diye merak ediyor. Onun için, çok önemli bir kanun teklifini görüşüyoruz. Doğrusunu ifade etmek gerekirse, öyle bir zaman diliminde yaşıyoruz ki sadece Türkiye’de değil bütün dünyada merkezî hükümetlerin, yerel yönetimlerin, şirketlerin hatta kişilerin har vurup harman savuracağı bir dönemde yaşamıyoruz. Böyle bir dönemde kamudan başlayarak her alanda israfın önlenmesi, tasarruf tedbirlerinin acilen yürürlüğe konulması, özellikle 2018 sonrası ekonomide yaşanan önemli sorunlar dikkate alındığında, inanın bana, Türkiye için tam bir ekonomide bağımsızlık mücadelesinin adıdır. Dolayısıyla bu işin o partisi, bu partisi asla yoktur. Kamu malının korunması, millete ait tek bir kuruşun heba edilmemesi burada bütün milletvekillerinin hep birlikte ortak bir sorumluluğudur. Şimdi, milletvekilleri olarak bizler sahaya indiğimizde vatandaşımız en fazla neden şikâyet ediyor? Elbette yoksulluktan, pahalılıktan şikâyet ediyor ama kendisini yönetenlere baktığında da “Ya, şu lüks, şatafat nedir?” diyor. “Şu sayısı belli olmayan ücret alan insanlar var kamuda, bunlara niçin müdahale etmiyorsunuz?” diyor ve bu soruları bizlere soruyor. Şimdi, bu kanun teklifine göre milletimiz acaba bize şunu söyleyecek mi, “Evet, biz kemer sıkıyoruz, bizleri yönetenler de kemer sıkamıyor karar vermiş.” diyebilecekler mi? Bunu anlayabilmek için değerli milletvekilleri, iki şeye bakmamız lazım: Bir, bu kanunun gerekçesine; iki, bu kanunun maddelerine. Şimdi, gerekçe nedir? Gerekçede kamuda azami bir tasarruftan bahsediliyor, tasarrufların artırılmasından bahsediliyor ve verimsiz harcamalardan bir an önce vazgeçilmesinden bahsediliyor; elhak bu doğrudur ve gerekçeye biz Gelecek-Saadet Grubu olarak aynen katılıyoruz. Peki, buna katılıyoruz da 31 maddeden oluşan böyle bir tasarruf kanun teklifi içerisinde tasarrufla ilgili olarak kaç tane madde var? Değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; böyle bir kanun teklifinin içerisinde tam tamına iki buçuk madde var; iki madde ilgili, diğer maddeyle de ilgi kurabiliriz. Şimdi, bir tasarruf kanun teklifi görüşüyoruz ama içinde tasarruf maddelerinden tasarruf edilmiş bir kanun teklifi. Dolayısıyla, bu konu gerçekten sadece bir ironi değil, üzerinde hep birlikte düşünmemiz gereken bir mesele.

Bakınız değerli milletvekilleri, evet, yine bir torba kanun görüşüyoruz, epeyce fazla bir kanunda, yine kararnamelerde değişiklik öngören bir torba yasa teklifini görüşüyoruz. Varlık Fonunda yer alan kamu bankalarının sermayelerinin artırılmasına, BOTAŞ’ın sermaye yeterliliğinin ve nakit akışının daha iyileştirilmesine, hibrit araçlara, Türk-Japon Üniversitesine, Gelir İdaresinin yeniden yapılanmasına; içinde yok yok kanunun, her şey bunun içerisinde konmuş durumda. Milletimiz bu kanun teklifiyle -şimdi biz bu kanun teklifinin maddelerini burada konuşacağız- “Devleti yönetenler de kamuda bir tasarruf dönemini başlatıyor.” diyebilecek mi? Bu maddelere bakıp bunu söylemek mümkün mü? İktidar mensubu arkadaşlarımıza özellikle bir kardeşleri olarak söylüyorum, ülkede çok büyük bir fakrızaret varken ve “Tasarruf tedbirleriyle ilgili bir kanun teklifi getiriyoruz.” dedikten sonra iki buçuk maddesi tasarrufla ilgili olan bir kanun teklifini yüce Meclise getirmek siyaseten yapılabilecek çok büyük bir hatadır. Bu hatanın, bu kötü algının nasıl oluşturulabildiğine inanın aklım ermiyor, dolayısıyla bunu da özellikle ifade etmeliyim. Peki, ne yapılmalıydı? Ne yapılmalıydı değerli milletvekilleri? Bütüncül bir tasarruf kanunu mutlaka Meclise sunulmalıydı; içinde sadece tasarruf olan, millette heyecan uyandıran bir tasarruf kanun teklifi “Kamuda israfın önlenmesi için biz devleti yönetenler olarak topyekûn bir seferberlik mücadelesine çıkıyoruz.” denilen bir tasarruf kanun teklifi. Ve milletın Meclisine “Biz israfın önlenmesi için şu şu tedbirleri aldık.” Bakın, burası çok önemli, şimdi, milletimiz bizden şunu duysa, ya, bir tasarruf kanun teklifi geldi ve milletvekillerimiz yüce Mecliste parti ayrımı olmaksızın şunu konuşuyorlar: Geçen dönem şunlar yapıldı, bu dönem yapılmayacak ve bizim devletimiz şu kadar tasarruf edecek. İnanın, etki analizinde, Plan ve Bütçede bunları konuştuk, böyle bir bilgi alamadık. Dolayısıyla keşke bu yapılsaydı bunları konuşmamış olurduk.

Şimdi, çok temel bir sorunuz var: Ülkemizde, özellikle son birkaç yıldır biz niçin tasarruftan bahsediyoruz, israfın

(*) 156 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

engellenmesinden bahsediyoruz, hatta ve hatta tasarruf genelgesi üzerine genelgeler yayınlıyoruz? Çok açık değerli milletvekilleri, üzülerken ifade ediyorum, çok açık: Deniz bitti. Artık ayağımızı yorganımıza göre uzatmazsak bu güzel vatan ekonomik bağımsızlığı anlamında çok daha büyük problemlerle karşı karşıya kalabilir. Bu kadar yüksek bütçe açığıyla... Bakın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtik, elbette bu sistemin rehabilite edilmesi lazım, parlamenter sistem dâhil konuşulması lazım. Bu sisteme geçtik 2018'den bu tarafa, bu ülkede bizim bütçe açıklarımız 45-55 milyar TL arası gider gelirdi, bakın, şu anda bu bütçe açığı 55 kat artmış. Bütçe açığının bu kadar yüksek olduğu bir ekonomide, cari açığın bu kadar yüksek olduğu bir dönemde... Bir parantez açayım ve bir teşekkür edeyim: Bakın, Mehmet Şimşek ve ekibi geldiğinde 60 milyar dolara çıkmıştı cari açık. Şu anda, inşallah bu senenin sonunda bu, 20-25 milyar dolarlara kadar inecek, iyileşme olacak. Bundan mutluluk duyuyoruz. Bütçe açığı olan, cari açığı olan bir ülkede tasarruf açığı hem devletin hem milletin canını yakar. Şimdi, şunu kabul edelim değerli dostlar, değerli milletvekilleri: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte, maalesef, birçok konuda ipin ucu kaçmıştır. Yeni ekonomi yönetimimiz "Rasyonel ekonomik politikalara döneceğiz." dedi ve 2018 yılından sonra o yaşanan yıkımı toparlamaya çalışıyor ve bunu yaparken de biz bu dezenflasyon programında elbette bunun başarılı olmasını istiyoruz. Zira milletimizin artık dayanacak gücü kalmadı; telefon almaktan, sokaklarda insanların... İşte, bugün emeklilerle ilgili bir zam yapıldı, teşekkür ediyoruz. Elbette çok yetersiz, onu da konuşacağım ama sonuç itibarıyla artık mutlaka ve mutlaka milleti rahatlatacak tedbirlere ihtiyacımız var.

Değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; şimdi tasarruf konuşuyoruz. Bazen soruyorum, AK PARTİ'li arkadaşlarıma da soruyorum: Arkadaşlar, bir şeyi başlatırken önce bir temel atılır. Tasarrufun temeli ekonomide nedir? Yani biz şu anda bu kanun teklifinde tasarrufla ilgili böyle bir temel atıyor muyuz? Böyle bir bakış açısı bu kanun teklifinde var mı? O bakış açısında -altını çizerek söylüyorum- tasarruf yapmak için önce işi ehline emanet etmek lazım, önce işi ehline emanet etmek lazım. O bakış açısında -aynen Mehmet Şimşek Bey'in dediği gibi- rasyonel ekonomi politikaların dönmek lazım; akılcı ekonomi politikalarıyla yeni bir dönemi hazırlamak lazım ve o bakış açısında, tasarruf olabilmesi için kaynakların etkin ve verimli alanlara yatırılması lazım. Yani bizim, bir yere 1 milyon TL yatırdığımızda, o iş bittiğinde "Acaba biz bu işten ne kazandık?" diye düşünerek hareket eden bir durumu artık Türkiye'de konuşmamız lazım ve belki bu işin daha üstünde bir şey söylememiz lazım: O bakış açısında, tasarrufu bu ülkede hâkim kılmak, israfı önlemek için daha güçlü bir demokrasi ve daha güçlü bir hukuk devletini el birliğiyle inşa etmemiz gerekiyor.

Buradan hareketle, bakın "tasarruf tedbirleri" denildi ve inanılmaz yatırımlar durduruldu. Evet, durdurulması gerekiyordu. İş o kadar ileri gitti ki şu anda kamuda çalışanların kullandığı araçlara kadar, servislere kadar tasarruf yapıyoruz. Şimdi, ben aziz milletimizin hakemliğinde herkese sorayım: Biz bunları niye konuşuyoruz? Biz bunları konuşuyoruz çünkü 2018 ve 2023 yılları arasında hatalı, yanlış ekonomi politikalarının bedelini biz de milletimiz de hep beraber ödüyoruz. Ümit ederim tarih tekerrür etmez, ümit ederim bu yoldan sapmayız ve ülkemizin doğrularında birlikte hareket ederiz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, buraya gelmişken bir hatırlatmak istiyorum: Bakın, aslında ekonomik krizi derinden hissetmeye başladığımız yıl 2021. 2021 yılı Haziran ayında -AK PARTİ'li arkadaşlarımız hatırlayacaktır- Cumhurbaşkanımız bir genelge yayınladı, "kamuda azami tasarruf" dedi, kaynakların kullanılmasından bahsetti. 2021'deki o genelgeden sonra, tam bir yıl önce -o da bir tevafuk- Hazine ve Maliye Bakanlığımız bir genelge yayınladı, dedi ki: "Tasarrufla ilgili ne tedbir alıyorsunuz ey bakanlıklar? Bana bunu raporlayın." Bakın, yaklaşık iki ay önce, 17 Mayıs 2024'te Sayın Cumhurbaşkanımız gerçekten geniş kapsamlı bir tasarruf paketi açıkladı; keşke o paket bugün görüştüğümüz, "tasarruf kanunu" olarak adlandırdığımız bu kanun teklifine ışık tutabilseydi.

Şimdi geldiğimiz bu noktada ben bir soru sormak istiyorum: En azından 2021'den sonra 3 tane çok önemli genelge var; Cumhurbaşkanımızın yayınladığı 2 tane genelge var, Bakanımız Mehmet Şimşek Bey'in yayınladığı genelge var. Bakın, bizim milletimiz eğer şu anda bu kürsüden şunu duysa, inanın, 85 milyon aynı heyecanı duyar: "Biz üç yıl içerisinde şunları, şu genelgeleri yayınladık, bu talimatları verdik ve biz devlet olarak şu kadar tasarruf yaptık." Arkadaşlar, eğer iktidardaki arkadaşlarımız, Komisyonunda kanun teklifini hazırlayan arkadaşlarımız bize şunu söylerlerse, "Biz şu kadar tasarruf yaptık, bir problem yok." derlerse onu duymak isteriz ama bize şu söylenirse, "Ya, onlar genelgeydi. Bu kanun teklifiyle ilgili olarak bu işe uymayanlara cezai şart getiriyoruz." denirse, o zaman arkadaşlar, hepimizin durup bir düşünmesi lazım ki bu ülkede neler yanlış gidiyor. Yani Cumhurbaşkanımızın talimatı, Bakanın talimatı eğer yerine getirilmemişse hepimizin biraz daha fazla düşünmeye ihtiyacı var demektir.

Değerli milletvekilleri, tasarrufla ilgili olmasa da yine bu kanunda hepimizi ve milletimizi memnun edecek bir madde var. O da depremden etkilenen 11 ilimizle ilgili olarak burada genel bütçeden ayrılan payda herhangi bir düşüş yapılmayacak. Ben kanun teklifini hazırlayan arkadaşlara bundan dolayı teşekkür ediyorum ve kanun teklifinde millet adına olumlu bulduğumuz en önemli alan bu, bu önemliydi.

Ancak ben burada konuşmamın beş dakikasını buna ayırmak istiyorum. İlk bakışta olumlu gibi görülen ve kanun teklifinde tasarrufla ilgili neredeyse en önemli madde olarak öne çıkan şu tek maaş ödenecek meselesine biraz değinmek istiyorum. Gerçekten, burada, bu kanun teklifiyle biz çoklu maaş uygulamasına son mu vereceğiz? Ve gerçekten bu kanun teklifiyle birlikte biz 3-5 maaş uygulamasına son mu veriyoruz? Bakınız değerli milletvekilleri, kanun teklifi açıkça şunu söylüyor: Şayet, kamuda fiilen çalışan biriyse -Bakan yardımcısı da olabilirsiniz, bir bürokrat da olabilirsiniz- o maaşınızı alacaksınız, onun üstünde kamunun herhangi bir yönetim, denetim, danışma kurulunda bulunursanız üst sınır olarak belirlenmiş 98 bin lirayı da alacaksınız. Arkadaşlar, farkında mıyız, bizler sonuçta siyaseten rekabet edebiliriz ama bakın, millet bu kadar yokluk içindeyken "Emekliye nasıl 2.500 lira verilir?" diye düşünürken biz şu anda kamuda çalışanlara çift maaşı yasal hâle getirecek bir kanun teklifini görüşüyoruz, ben öyle anlıyorum. "Yapmayın." diyorum, Allah aşkına yapmayın! Hele hele 15 Temmuz haftasında bunu bu millete yapmayın. Bazen "Sayın Cumhurbaşkanımız bunları gördü mü?" diyorum. İnanın, kendi kendime soruyorum. Ya, bir siyasi parti bunu kendine niye yapıyor? Şimdi, kamuda çalışanlar böyle.

Peki, ben kamuda çalışmıyorum, dışarıda özel şirkette yöneticiyim, 3 tane, 5 tane yerde bu kurullarda görev alabilir miyim? Arkadaşlar, görev alabiliyorsunuz. Ya, ne yapıyoruz? Yani hem çift maaşı yasalastıracağız hem 3-5 maaşı yasalastıracağız. Ben inanın anlamakta çok ama çok zorluk çekiyorum. Bu maddeler bu Genel Kuruldan geçmemeli sayın milletvekilleri, değerli AK PARTİ'li arkadaşlar. Sokağa çıkamayız, yapmayın bunu.

Bakın, bu madde mutlaka yeniden düzenlenmeli. Benim kanaatim şu, önerim şu -kişilerden bağımsız olarak söylüyorum- mutlaka burada şunu yapalım: Bir kişi, özel ya da kamu fark etmez, bu kurullarda sadece bir yerde bulunsun ve isterse, arzu ederse bu kurullarda... Bak, isterse ve arzu ederse... Ya, Türk Hava Yollarının Yönetim Kurulunda, Varlık Fonunun Yönetim Kurulunda... Bundan büyük onur, şeref mi olur? İsterse, arzu ederse, ihtiyacı varsa bu kurullarda görev yapacak olan kişilere bir asgari ücret verelim. Verin böyle bir teklif; iktidar partisindeki milletvekili arkadaşlarımıza söylüyorum, verin böyle bir teklif, bunu destekleyelim. Böyle bir şeyi lütfen yapmayalım. Şunu yüreğimden gelerek söylüyorum: İnsanoğlu elbette sürekli fazlasını ister ve arzular; onu dizginleyen şey -Sayın Cumhurbaşkanımız geçen söyledi- bir sonraki dünyanın oluşunu bilmesidir, onu dizginleyen şey ahiret duygusudur, onu dizginleyen şey, hesap verme günüdür. Değerli milletvekilleri, bu toprağın çocukları

zenginliğin çok malla değil, yetinmeyle olduğunu bilirler. Yetinmeyi bilmeyenler sadece milletin hakkına el uzatmazlar, kibir hastalığına kapılırlar ve dediklerimizi de duymazlar. Onun için, partilerimizin ismi ne olursa olsun, bizler doğrudan bir olmayı, yanı sıra hep birlikte direnmeyi başarabilmeliyiz. Onun için istirham ediyorum, bu konuda mutlaka adımlar atalım.

Konuşmamın sonunda... BOTAŞ, hibrit araçlar bunlar çok tartışılmalı burada. Kamu bankalarının, özellikle sermaye yeterlilikleriyle ilgili konu, vahim bir konu. Niçin 2017'den önce görev zararı olarak 3-5 milyar TL zarar eden kamu bankaları 2020 ve 2024 yılları arasında 190 küsur milyar TL görev zararı yazmış -Erhan Bey'e teşekkür ediyorum, o gün bizi aydınlattı- 190 milyar TL de hazine bonusu almışlar. Kamu bankaları nasıl yönetiliyor? İnanın, BOTAŞ önemli. Bakın, Togg hepimizin göz bebeği.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Temurci.

SELİM TEMURCİ (Devamla) – Toparlıyorum.

“Adrese teslim.” dendi, kabul edilmedi ama Togg'un satışına, üretimine zarar verecek herhangi bir uygulamaya lütfen, lütfen ama lütfen izin vermeyelim.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın sonunda son olarak şunu söyleyeceğim, üzümlere ifade etmek istiyorum: Beytülmalî koruma anlayışı gerçekten bugün büyük yara almıştır. Biz, hep birlikte bu yaraya merhem olmak zorundayız. Beytülmalî milletindir. Devletin görevi beytülmalî, üretimi, yatırımı korumaktır, refahı büyütmektir, istihdamı korumaktır, daha mutlu bir Türkiye ortaya çıkarmaktır.

Bakın, buradan hareketle vatandaşın devletten, devlet adamından, devlet memurlarından beklediği tek şey ama tek şey imtiyaz değil adalettir ve bunun için de devlet malî deniz diyen, siyaseti ve bürokrasiyi sadece kendi menfaati için kullanan anlayışı tarihin çöp sepetine atmak zorundayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, buyurun, bir söz talebiniz var.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

77.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Özel Harekât Daire Başkanının Devlet Bahçeli'nin elini öperek saygısını sunmasından doğal bir şey olamayacağına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir PKK'ının elini öpmeyi nezaket algılayanların milletin kahraman evlatları olan Özel Harekâtı hedef alması boşuna değil. 43 neferini 15 Temmuz 2016'da FETÖ'cü hainlerin bombalarıyla şehit vermiş, çoğunun bedeni o bombalamada neredeyse yok olmuş bir kahramanlar yuvasını PKK'lıların elini öpmekten fırsat bulup keşke ziyaret edebilme erdemini gösterebilselerdi. Liderimiz, Türk devlet ve siyaset hayatının mümtaz bir şahsiyetidir. “Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben” anlayışını şiar edinmiş, inandığı gibi yaşayan bir liderdir. Türkiye Cumhuriyeti 57'nci Hükûmetinin Başbakan Yardımcısıdır, geçici olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı yapmıştır, Türk dünyasının bilge lideridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kılıç.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Dolayısıyla şerefli Özel Harekât Daire Başkanının Türk milletinin yetiştirmiş olduğu, ömrünü ülkesine ve ülküsüne adanmış mümtaz şahsiyet liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin elini öperek saygısını sunmasından doğal bir şey olamaz. Devlet Bahçeli adı gibi “devlet”tir, bu millet için bir nimettir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyoruz. (MHP sıralarından alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

78.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle çift maaş uygulamasının yasal hâle getirildiğine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben başka bir konuyu çok kısa dile getireceğim. Milletvekilimiz Sayın Selim Temurci'nin az önce ifade ettiği, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 29'uncu maddesi bizim bu görüşmelerde itirazımızın merkezi olacak, önemli bir itirazımız olacak. Bu konuya çok net bir itirazımız var. Burada toplumu rahatsız eden çift maaş uygulamasının kaldırılmadığını, tam aksine, yasal hâle getirildiğini görüyoruz. İktidar partisindeki arkadaşlarımızdan bu maddeye bir daha bakmalarını ve burada bir düzeltme yapmalarını istirham ediyoruz. Bunun için söz aldım.

Teşekkür ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydin.

79.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydin'ın, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Kuşkusuz, tüm siyasal partilerin genel başkanları müktesebatları ve kendilerini destekleyen kitleler itibarıyla saygındır. Ancak, eğer siz devlet bürokrasisini bir siyasal partinin taraftarları şekline dönüştürürseniz burada kamu yararı olmaz. Adı ve soyadı ne olursa olsun, hangi siyasal partinin genel başkanı olursa olsun onların devlet dairelerinde karşılanma biçimleri kurallara bağlanmıştır. O kuralların dışında pozitif ya da negatif olacak her türlü şey, devletin bîzatihî kendi işleyişine zarar verir. Bunun burada savunulabilecek herhangi bir tarafı yoktur. Kayıtlara geçmesi açısından belirtmek istedim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Sıradaki söz talebi İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu kanun teklifi, işte, sizin de bileceğiniz gibi, takip ettiğiniz gibi, kamuoyunda aslında "tasarruf paketi" diye adlandırılan kanun teklifi. Ama biz aradık yani epeydir arıyoruz, bunun içerisinde tasarrufla ilgili ne var diye, bir şey bulamadık. Belki tasarrufla ilgili 2 tane şey var, onların da bir tanesi çok lüzumsuz bir düzenleme. Nedir o? İşte, tasarruf tedbirlerine uymayan alt düzey memurları, Cumhurbaşkanına kadar şikâyet edecek, Maliye Bakanlığının denetimi olan bir madde. Devletin işleyişinde böyle bir şey olmaz arkadaşlar. Devletin bir usulü vardır, bir yerde bir mevzuata uyumsuz bir hareket varsa kendi hiyerarşisi içerisinde zaten bunun halledilmesi lazım yani her şeyin Cumhurbaşkanına gittiği... Bir memur tasarruf tedbirine uymuyor diye Cumhurbaşkanına gidecek. Sadece şov amaçlı, göstermelik bir maddedir. Ben burada Mehmet Şimşek'e ve ekibine soruyorum: Arkadaşlar, şurada bize tasarrufla ilgili bir şey gösterin. Milleti kandırmanın gereği yok, burada milleti kandırıyorsunuz. Tasarruf yok, tam tersine, tasarruf edilmesi gereken alanlar var, oralarda bozucu maddeler var veya mevzuatı düzeltmemiz gereken... Mesela, Kamu İhale Kurumuyla ilgili... Esas bizim harcamalarımızın temel artışında, yolsuzluğun, usulsüzlüğün temelinde Kamu İhale Kurumunda yapılan değişiklikler var. Burada yine bir benzerini, bir tanesini daha yapıyoruz "tasarruf paketi" adı altında sunuyoruz vatandaşa; böyle bir şey olamaz.

Şimdi, bir diğeri nedir? Bir diğeri, yönetim kurullarındaki tek ücret meselesi değerli arkadaşlar. Bunun mevzuatı geçmişte de vardı fakat Adalet ve Kalkınma Partisi hukuku işletmediği için, bir hukuk devleti gibi davranmadığı için, bu ülkeyi öyle yönetmediği için bunlar bir şekilde uygulanmadı. Ta, Yüksek Planlama Kurulu kararları vardı, 631 sayılı KHK'yle bunlar normal şartlarda yapılmıştı ama sistemin dışına bir sürü şirketi çıkardılar ve buradan herkese istedikleri kadar para vermenin yolunu açtılar. Kamuoyundan gelen tepkiler üzerine şimdi burada bir madde düzenleniyor ama hâlâ bu maddenin istisnaları var.

Bir defa şunu söyleyelim: Tekrar yine bir hükümlerle aslında 1'den fazla ücret alınması hukuki hâle getiriliyor. Şimdi, bakan yardımcılara 1'den fazla değil, bakan yardımcılarını da biliyorsunuz, bazıları için 3 de olabilir. Niye, nasıl olur? Çünkü emekli milletvekilidir, bakan yardımcısı emekli milletvekili maaşını alır, bakan yardımcısı maaşını alır, 1 tane de yönetim kurulu maaşı alır. Kamu görevlisi bu Türkiye Varlık Fonunda ise Varlık Fonu AŞ'de ise 4'üncüyü, 5'inciye de alıyor arkadaşlar. Bakın, kamu görevlisi olmayan fakat kamuda görev verilenlere ise hiçbir sınır yok değerli arkadaşlar. Biz yıllarca 3 maaşa, 5 maaşa "hayır" dedik, inkâr ettikler "3 maaş, 5 maaş yok." diye. Şimdi Plan ve Bütçe Komisyonunda bunun görüşmeleri oldu, orada aleni bir şekilde ortaya çıktı, Sayın Yaşar Kırkpınar da bunu söyledi zaten herhangi bir sınır yok. Kim için? Mesela, özel sektörden gelmiş birisi için, daha doğrusu, özel sektör olması gerekmiyor, boşta gezen birisi de olabilir bu, ki öyle bildiklerimiz de var. Yani "özel sektör" deyince insanın aklına hani böyle dirayetli, iş yapan, işini bilen, işte "Devlette de tecrübesinden faydalanalım." dediğimiz insanlar geliyor, öyle değil; boşta gezen birisi, sadece kamu görevlisi değilse 10 tane de maaş alabiliyor arkadaşlar. Nerede? Devletin yetkili denetim kurulu, yönetim kurulu veya danışma kurullarında ve bu şu anda meşru hâle getiriliyor bu kanunla değerli arkadaşlar; burada millete şikâyet ediyorum AK PARTİ'yi. İşte bu kanun 10 maaşa müsaade eden bir kanundur ve bunu tasarruf paketi altında gelip bize sunuyorlar, işin acı yanı da o. Tabii, biz AK PARTİ'den tasarruf bekleyebilir miyiz? Bekleyemeyiz. Yani Amerika'ya 5 uçakla giden, en pahalı otellerde kalan -yani milyon dolar belki otel parası ödendi- bir zihniyetten tasarruf beklemek zaten aslında mümkün değil.

Şimdi, genel itibarıyla söyleyecek çok şey var. Etki analizi hiç yok denecek kadar zayıf bir etki analiziyle geliyor. Vergi paketi geldi değil mi? Vergi paketini dahi beklemeden birilerine adrese teslim düzenlemeler yapılıyor. Arkadaşlar, üç gün sonra, beş gün sonra vergi paketi gelecek. Vergiyle ilgili düzenlemeleri niye oraya koymuyorsunuz da tasarruf paketinin içerisinde koyuyorsunuz? Niye? Çünkü -vakit olursa detaylarını vereceğim birazdan- adrese teslim düzenlemeler var.

Burada ne var başka? Şeffaflığı azaltan düzenlemeler var. BOTAŞ'a verilen paralar; onun ona borcu var, bunun buna. Yani devlette gelir ayrı yazılır, gider ayrı yazılır; gelirini toplarsın, giderini, ödemeni yaparsın, mahsup yapmazsın. Bunu niye yapıyorlar ben anlayabilmiş değilim BOTAŞ için. Bakın, 2021-2022 yılında da yapılmıştı bu, 2023'te yapılmadı, 2024'te tekrar yapılacak. Tabii, buralarda çok ciddi paralar var bunlarla ilgili. Bunlar şeffaflığı azaltan şeyler. Acaba -yani net olarak, sanki faydası da yok yapılan işlemin- BOTAŞ'a görev zararı nedeniyle para ödenmiş olsa, Rusya'ya BOTAŞ'ın ödemediği paralara icra, haciz, bir şey mi gelecek, ondan mı korkulduğu için BOTAŞ'ın kasasına bir günlüğüne bile para konulmuyor diye insanın aklına geliyor. Burada açıklama bekliyoruz bu kanun teklifini hazırlayanlardan, niye bunu yapıyorsunuz?

Verimsizliğin üzerine gidilmiyor değerli arkadaşlar. Vakit olursa biraz da onu anlatacağım, kamu bankaları meselesini. Yani milyarlarca dolar parayı böyle şakır şakır akıtıyoruz; sadece burada ne var? Onlara biraz daha para vermenin önü açılıyor. AYM'nin iptal ettiği kararlar, biliyorsunuz düzenlemeler var. Onları, hani, iptal gerekçelerini dikkate alarak "Bundan sonra yapmayacağız." demek yerine, tam tersine, AYM'nin tekrar iptal edeceği düzenlemeleri buraya koyuyorlar. Bu da hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşan bir şey değil. Niye bu? Tabii, biliyorsunuz Anayasa Mahkemesinin kararları geriye doğru yürümüyor, kanun gerektiği yerde yönetmelikle yapılıyor. Ondan sonra, bunun iptal edilmesinin belli bir süreci var, o vakte kadar işler yapılıyor. Ondan sonra, zaten tekrar kanun çıkarmak bizim için, Meclis için emrivaki oluyor. Mesela, üniversitelerin kadrolarını vermişsiniz, kadrolara atamalar yapılmış, Anayasa Mahkemesi iptal etmiş. Ne yapacağız şimdi? Atamaları geri alacak hâlimiz yok. Bu, yerinde değildir, fazladan kadro vermişsiniz diyecek durumumuz var mı? Bunu hiç tartışmadan kabul etmek durumunda kalıyoruz. Dolayısıyla yürütme organı yasama organına talimat veriyor bu şekilde. Bu da hukuk devletiyle bağdaşacak bir şey değil ama bunlar alışkanlık hâline geldi. Anayasa Mahkemesinin iptali edeceği çok net kararlar var, yine bunları da iptal edecek ama bunlar bir şekilde yapılmaya devam ediliyor.

Çok az da olsa doğru maddeler var yani o da var, 2 tane doğru madde var bana göre. İl özel idareleri... Buna da itiraz eden arkadaşlarımız var ama -eski bir bürokrat olarak- doğru olduğunu düşünüyorum. İl özel idarelerine aktarılan, Millî Eğitim Bakanlığına, özellikle Sağlık Bakanlığına aktarılan paralar vardı. Bunlar bir defada değil de hak edişe bağlanarak aktarılacak. Dolayısıyla orada kaynak biriktirmek yerine, hani Hazine yüksek faizlerle borçlanıyor, orada para boşuna beklemesin şeklinde bir anlayış var, gayet güzel. Bunu da on yıldır, yirmi yıldır söylüyorduk, işte ancak yaptılar nihayetinde. Bir de İller Bankasının sermaye artışı var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, genel olarak baktığımızda genel devlet veya merkezî yönetim bütçesinin faiz dışı harcamalarında 99'dan itibaren şöyle bir seri olarak düşündüğümüzde ciddi artış var. Yani şöyle söyleyecek olursak, merkezî yönetim bütçesi için söyleyeyim çok karıştırmadan, 1999-2008 arasında merkezî yönetim bütçesindeki faiz dışı harcamaların millî gelire oranı yani yaklaşık sekiz-on yıllık dönemde ortalama yüzde 16,9 değerli arkadaşlar. 2009'dan sonra burada hızlı bir yükselme var, artış var, ani bir artış var, 2009-2024 döneminde bu yüzde 21'e gelmiş ortalama yani 4 puan. Bu 4 puanın bugünkü millî gelirle anlamı ne? Her yıl geçmişe göre ilave 1,6 trilyon lira faiz dışı harcamalarda bir artış var. Şimdi, evet, devlette birtakım artışlar olabilir. Bunların bir kısmında haklı gerekçeler de var, onu da söylemek lazım çünkü AK PARTİ hükûmetlerinden önce bütçemiz ciddi bir faiz baskısı altındaydı, o faiz baskısı nedeniyle bir kısım harcamalar yapılamıyordu, devletin bir gereği olan sosyal harcamalar, oralara bir alan açıldı, bunlar güzel ama bunun dışında çok ciddi yani doğru dediğimiz harcamaların dışında fakat esas rengini veren, özellikle son dönemde çok yanlış harcamalar var. Birincisi, irrasyonel -Mehmet Şimşek tabiriyle söyleniyor- politikalarından kaynaklanan harcama artışları değerli arkadaşlar yani hatalı politikalarından bir tanesi sosyal güvenlik afları. Şimdi, EYT'yi herkes günah keçisi yapıyor da kardeşim, EYT'li primini ödemiş, parasını vermiş, ondan sonra, yaşla ilgili bir

sıkıntısı varmış, yaşla ilgili bir kolaylaştırma yapıldı ama bu ülkede hiç prim ödemedenden emekli olan milyonlarca insan var AK PARTİ hükümetleri döneminde, bunların hepsi teknik olarak çıkarılabilir. Yani mesela, buradan kaynaklanan ciddi bir yük var. Onun dışında "128 milyar dolar" diye sembolleşen, kamuoyunun bildiği o rezerv yakma, rezervleri eritme politikasının, damat bakanın başlattığı o politikanın ciddi maliyetleri var -fırsatım olursa bunların detaylarına gireceğim- bundan dolayı harcamalarımızda ciddi artış var. Yani o harcamalardaki millî gelire oranla yaklaşık 4 puanlık artışın nedenlerini açıklamaya çalışıyorum. Bunlar irrasyonel politikalarının getirdiği, bu milletin sırtına yüklediği yüklerdir.

Kamu-özel iş birliği projeleri... Sayın Erdoğan ne diyordu? "1 kuruş harcamayacağız." diyordu. Şimdi, buradan şakır şakır milyarlarca dolar her yıl bütçeden para ödüyoruz, bunların defalarca rakamlarını verdik.

"Faiz sebep, enflasyon sonuç." diye bir şey tutturuldu, kur korumalı mevduattan gelen yük... Şimdi sadece işte 818 milyar TL Merkez Bankasının bu yılki zararı söyleniyor. Değil. Merkez Bankasının ödemeleri var, bütçenin ödemeleri var. Merkez Bankasının zararının tamamı ondan, bir de Merkez Bankasının şu anda nazım hesaplarında olup gelecek yıl realize olacak miktar var. Tamamı toplandığında 83 milyar dolardır değerli arkadaşlar, kim isterse onunla tartışabilirim; kur korumalı mevduatın sadece faiz yükü, harcama yükü anlamında söylüyorum, 83 milyar dolar. Artı, bir de vergi avantajları var, onun boyutunun ne olduğunu zaten kimse bilmiyor. Ne kadar vergi kolaylaştırdık? Dolayısıyla bu kadar çok hata yaparsınız harcamalar böyle füze gibi yukarıya doğru gider.

Borçlanma stratejisinde fahiş hatalar yapıldı. Damat bakan bir yandan "rekabetçi kur" dedi, bir yandan da Türkiye'de iç borçlanmayı ya döviz cinsinden, altına bağlı ve TÜFE'ye endeksli yaptı değerli arkadaşlar. Buradan müthiş bir şekilde faiz yükü geldi. Bakın, sadece 2 tane rakam vereceğim: 2021 yılı Eylül ayında bütçenin önümüzdeki dönemde ödeyeceği faiz yükümlülüğü 723 milyar TL imiş. Ne zaman? 2021 yılı Eylül. Hani "Faiz sebep, enflasyon sonuç." dediği aydan itibaren. Ondan sonra burada füze gibi bir artış olmuş. Şu anda 2024'ün Haziran rakamları elimizde Hazine Bakanlığının, 5 trilyon 586 milyar lira arkadaşlar; 723 milyar liradan 5 trilyon 586 milyar liraya çıktı. Bir tane aptalca politikanın bu ülkeye sadece iç borç faizi üzerinden getirdiği maliyettir bu. Bakın, şimdi emekliye 2.500 lira verildi, aylardır onu tartışıyoruz, 33 milyar yükü varmış! Ya, burada 5 trilyon 586 milyar lira bir sağma sapan politikanın getirdiği bir yük bu ülkeye. Şimdi, buralara bu paralar harcanınca tabii, emekliye, memura, çiftçiye gelince "Para yok." diyorsunuz.

Şimdi, burada daha ne olmasını beklerdik? Bu, birinci anlattığım neydi? Yanlış politikaların bedeli; yanlış politikalar nedeniyle ciddi bir harcama artışı var devlette. Şimdi, ne olması gerekirdi bu pakette? Ya, devlette şatafat, saltanat. İşte en son örneğini gördük, 5 uçakla bir yurt dışı seyahati, nedir bu arkadaşlar ya? Bir sürü uluslararası toplantıya bizler de gittik, başka ülkelerin cumhurbaşkanlarını gördük, böyle bir şatafat, saltanat hiçbir yerde yok. İtibar buradan ölçülmez, itibar masada söylediğiniz sözün tesiri var mı, yok mu? Sözüünüz tesiriyle itibarlısınız, diğer türlüşüne başka şey söylerler, bizim Türkçemizde onunla ilgili çok güzel bir deyim var. Şimdi buralarla ilgili hiçbir şey yok.

Kanuni fakat ahlaki olmayan harcamalar var. Mesela KİK düzenlemeleri değil mi? 200'ün üzerinde 2001 yılında Kamu İhale Kanunu çıktıktan sonra düzenleme yapılmış. Bir tane ihale yapacaksınız sürekli istisna, muafiyet getiriliyor, yok şu olacak, bu olacak diye. O zaman Sayın Mehmet Şimşek'e soruyorum ben buradan ya: Buralarla ilgili niye bir tane madde koymadın arkadaş? Yani tasarruf buradan olur, yolsuzluk buradan önlenir. Tam tersine, BOTAŞ'ın bütün sondajında, şununda, bununda Kamu İhale Kanunu dışarısına çıkarma var alımlarının tamamında; tam tersi var yani olması gerekenin.

Teşvik, istisna, muafiyetler var. Şimdi, burada bu Vergi Kanunu'yla ilgili bir husus ama bir yönüyle harcama olduğu için söylüyorum, buna bakacağız, Vergi Kanunu'nda onları tartışacağız.

Kamu mali yönetiminde bozulma var. Değerli arkadaşlar, bütçe torba olarak kullanılıyor, bütçede bizim şurada ödenek ödenek verdiğimiz paraların hiçbir anlamı yok. Öyle bir esnettiler ki orayı istediğin parayı istediğin yerden alıp istediğin yere aktarıyorsun. Ne zaman yapıldı bu? Kendi çıkardığı Kamu Mali Yönetimi Kanunu'nu zaman içerisinde değiştirerek yaptılar. Şimdi, burayı düzeltmezse Mehmet Şimşek, bu harcama disiplini nasıl sağlayacaksınız? Ya, binlerce kamu kuruluşu var, binlerce, milyonlarca kamu görevlisi var, bunlarla iş yapıyorsunuz fakat buralarla ilgili bir tane şey önümüze getirilmiyor.

Ödenek üstü harcamalar var, bütçe süreci var, denetim yok, Sayıştayın eli kolu bağlanmış, iç denetim etkisiz hâle getirilmiş, teftiş kurulları nadasa bırakılmış. "Böyle bir ülkede, denetimin olmadığı bir ülkede harcamada tasarruf olur mu? Bırakın tasarrufu, usullü bir harcama olabilir mi? Olamaz tabii, böyle, bu şekilde gidiyor. Bunun sonucunda yoksullaşma, fakirleşme aldı başını gitti.

Şimdi, tasarrufu nerede yapıyorlar? Tasarrufu işte, çiftçinin ürününde yapıyorlar. Ne kadar arttı değerli arkadaşlar buğday fiyatları? Bakın, burada önümüzde şeyler. Ekmeklik buğday 8,25'miş geçen yıl, 9,25 olmuş. Primiyle birlikte bakarsak primi de 1'den 1,75'e çıkmış, primsiz fiyattaki yüzde artış -primi aslında katmamak lazım, primi bir yıl sonra alıyor, o prim zaten eriycek gidecek enflasyon karşısında- 12,1 değerli arkadaşlar buğday alım fiyatındaki artış. Tasarrufu burada yapıyor Hükümet; çiftçinin parasına el koyuyor, çiftçinin gelirini vermeyerek yapıyor. Yüzde 71,6 enflasyon olduğu veya tarımsal girdi fiyatlarının artışının TÜİK rakamlarıyla bile yüzde 52... Yani şunu söylüyor: "Tarımda girdi fiyatları yüzde 52 artıyor fakat ben buğdaya yüzde 12 zam veriyorum." Tasarrufu burada yapıyor. Kendi şatafatında, saltanatında, yolsuzlukta yandaşa, yoldaşa, oralarda bir tasarruf yok; çiftçide tasarruf var.

Arpa da aynı şekilde, arpa daha da feci. Arkadaşlar, arpa fiyatlarında geçen yıldan bu yana artış yüzde 3,6. "Tasarruf edin, daha fazla para vermeyeceğim." diyor. Piyasasında muhtemelen daha da düşük olacak. Şimdi, böyle bir anlayış maalesef var.

Vaktim sınırlı, birkaç maddeyi de böyle üzerinden giderek sözlerimi tamamlamaya çalışacağım.

Şimdi, 2'nci madde, değerli arkadaşlar, tasarruf... Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bir görev veriliyor. Nedir o görev? Diyor ki: "Kamunun elindeki taşitları sen sat." Allah Allah(!) Ya, bu kadar ihtisas gerektiren bir iş mi? Özelleştirme İdaresinin ne kadar personeli var? Değerli arkadaşlar, 332 personeli var, 157 milyon lira ödeneği var 2023'te harcamış; bunun 130 milyon lirası personel gideri ve buraya verilmiş. Bakın, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iş bulunmaya çalışılıyor. Her şey satıldı, savruldu, satacak başka bir şey de kalmadı zaten elde çok fazla. Özelleştirme İdaresi Başkanlığının geçen yıl yaptığı özelleştirme uygulaması sadece 100 milyon dolar arkadaşlar, 100 milyon dolar, sadece bu kadar. Yapılacak iş varsa Özelleştirme İdaresi derhâl kapatılmalıdır eğer tasarruf edeceksiniz. Millet eski usulle neyse, aracını satсын. Kaldı ki niye şimdi ihtiyaç fazlası araç olsun bir kamu kuruluşunun elinde? Böyle bir şey olabilir mi? Bunun hesabı sorulmuş mu ihtiyaç fazlası aracı alandan? Böyle bir hesap sorma yok. "İhtiyaç fazlası araçlar satılacak." Allah bilir, kime, neyi peşkeş çekmeye çalışıyorlar, onu da çok fazla anlamak mümkün değil. Dolayısıyla bu madde tamamen gereksiz, böyle yasak savmak için, hatta yanlış bir madde.

Şimdi, 3'üncü madde var değerli arkadaşlar. Burada da yabancı yatırımcılara Bakanlıkla, Sanayi Bakanlığıyla sözleşme yaparsa damga vergisi istisnası getiriliyor, tasarruf paketinde istisna getiriliyor. Damga vergisi genel olarak hemen hemen her şeyden alınan bir vergidir ama burada "Bir sözleşme yaparsa damga vergisinden istisna..." diyor. Ya, hiç olmazsa bunu -niye bu kadar acele ediyorsunuz- şu vergi paketinin içerisine koyun, orada bütünlük içerisinde tartışalım. Ama niye? Bir tane şirkete, adrese teslim bir şey, bir sözleşme için... Yani dünyada bir tane literatür gösteremezler, vergiye, özellikle böyle küçük vergilere,

damga vergisi gibi vergiye yatırımlarda hassasiyetin olduğuna ilişkin bir tane literatürde çalışma yok arkadaşlar. Yani dünyada “Bu vergiyi almazsan ben yatırım getiririm.” diyen bir tane, ne uygulama var ne örnek var ama burada tabii, paradan vazgeçme var.

Şimdi, 5'inci madde, BOTAŞ'ın görev zararlarıyla ilgili vergi borcunun mahsup edilmesi meselesi. Yani BOTAŞ ben yıllarca KİT finansmanına bakmış, genel müdürken sorumluluğum altında olmuş bir şey. BOTAŞ bizim “para kesme makinesi” diye tabir ettiğimiz matbaa gibi bir şirkettir. BOTAŞ o hâle getirildi -ki... Niye? İşte yanlış politikalarından bir tanesi de oydu, belki söylemeyi unuttum. Bu 2021 Eylülünde... Ben bunu birkaç defa burada anlattım ama bunlar emin olun Yüce Divanlık meselelerdir değerli arkadaşlar da memlekette hukuk yok, siyaset çalışmıyor. 2021'in Eylülünde bizim 3 tane ülkeyle yaklaşık 15 milyar metreküplük doğal gaz alım kontratımız sona erdi. Bunlar zamanında yenilenmedi, niye yenilenmedi? Bunu kimse bilmiyor, uzun vadeli kontratlar.... “Spottan alınız.” denildi. Tabii, Rusya'dan, Cezayir'den, Azerbaycan'dan alırken birisinin rüşvet alma imkânı var mı? Yok, devletten devlete rüşvet olmaz ama spot araya girince muhtemelen aracılar olacak, yandaşlar olacak; büyük ihtimalle bu nedenle bunlar yapılmadı. Ondan sonra, pandemi sonrası doğal gaz fiyatları bir fırladı, milletin doğal gazının fiyatını çok artırmış olmamıza rağmen... Tabii, 170 dolara aldığınız doğal gazı bir anda 1.300 dolara alırsanız BOTAŞ göçer. BOTAŞ'ın göçertilmesi tamamen bu yanlış politika, en hafif tabiriyle bu öngörüsüzlük nedeniyle oldu; daha fazlasının ne olduğunu bilmiyorum, bunun araştırılması lazım.

Geçen yıl, bakın, 2021-2022'de 155-156 milyar TL vergi borcu silinmiş. Şimdi, şu anda “BOTAŞ'ın 181 milyar lira vergi borcu var, 232 milyar lira da görev zararı alacağı var.” deniliyor. Yani, dolayısıyla bu yanlış bir uygulamadır, daha fazla bunun üzerinde durmayacağım. BOTAŞ'a üstelik bu yıl 74 milyar lira da bütçeden para vermişiz, bir şirketin bu hâle getirilmesi çok anlaşılabilir değil.

Şimdi, bir diğer şey bu Varlık Fonu için -kamu şirketleri için- tahvil ihracı meselesidir değerli arkadaşlarım.

Yine, bakın, geçmişte hemen hemen çok düşük miktarlarda para ödediğimiz... Yani mesela şöyle söyleyeyim: Kamu bankalarına geçmişte, 2006-2018 dönemi için -uzun bir dönem, on üç yıllık bir dönemde- yıllık ortalama sadece 645 milyon dolarlık hazineden bir aktarım yapılmış. 2019-2024 yıllarında, değerli arkadaşlar, bu yıllık ortalama 5,3 milyar dolara çıkmış. Bu dönemde, 2019-2024'te 31,4 milyar dolar, TL karşılığı da 1 trilyon 40 milyar lira kamu bankalarına gerek tahvil yoluyla gerekse doğrudan transfer şeklinde hazineden kaynak aktarımı var arkadaşlar. İşte, o yüzden çiftçiye, emekliye para yok. Siz üç dört yılda sadece kamu bankalarına 1 trilyon lira para aktarıyorsunuz. Yaptığınız yanlış politikalarla rezervini erittin, kamu bankasını göçerttin, ondan sonra yüksek enflasyonda ucuz faizli kredi verdin, kamu bankaları iflas noktasına geldi. Dolayısıyla paralar maalesef buralara aktarılıyor. Dolayısıyla, bu kanunun doğru düzgün bir yanı yoktur değerli arkadaşlar, bu çerçevede konunun değerlendirilmesi lazım.

Biz İYİ Parti Grubu olarak bu kanunun tamamında “hayır” oyu kullanacağımızı buradan ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

80.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Adıyaman'ın merkeze bağlı Akçalı, Ahmethoca ve Kayaönü köylerinde çıkan yangına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adıyaman'ın merkeze bağlı Akçalı, Ahmethoca ve Kayaönü köylerinde bir yangın söz konusu. Yangın otluk alanda başlayıp orman ve bahçelere sıçramış durumda, orada yaşayan insanlar açısından da bir risk oluşturuyor. Yakın zamanda Çınar ve Mazıdağı arasında yaşadığımız felaketi unutmadık, 15 canımızı yitirdik. Yine, aynı türden bir ihmale mahal vermemek için bir an önce yangına müdahale edilmesi önemlidir diye düşünüyoruz. Bunu belirtmek istedim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talebi Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'ya aittir.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Ülkemizin makroekonomik göstergelerinde olumlu gelişmeler yaşanmakta olup ekonomik programı başarılı bir şekilde sonuçlarını vermektedir. Türkiye 2023 yılında yüzde 4,5 büyüme oranıyla OECD ve G20'de 2'nci, 2024 yılı ilk çeyreğinde ise yüzde 5,7 büyüme oranıyla OECD'de birinci, G20'de 2'nci ülkedir. Millî gelirimiz, 2023 yılında ilk defa 1 trilyon doları aşarak 1 trilyon 119 milyar dolara ve kişi başına millî gelirimiz ise 13.110 dolar düzeyine yükselmiştir. Dünya Bankasına göre üst-orta gelirli ülkeler arasında yer alan Türkiye, yüksek gelirli ülkeler ligine geçişin eşiğindedir. En son açıklanan verilere göre sanayi üretimi mayıs ayında aylık yüzde 1,7 artmıştır. İstihdam, mayıs ayında 273 bin kişi, yıllık 1 milyon 267 bin kişi artarak 32 milyon 920 bin kişiyle yeni bir rekora ulaşmıştır. İşsizlik oranı ise yüzde 8,4 olup Eylül 2012'den bu yana en düşük seviyeye gerilemiştir. İhracat, haziran ayı itibarıyla yıllık yüzde 2,5 artarken ithalat yüzde 6,7 azalmış, dış ticaret açığı yüzde 26 oranında 31 milyar dolar gerilemiştir. Cari açık ise mayıs ayı itibarıyla yıllık yüzde 56 oranında 31,8 milyar dolar azalarak 25,2 milyar dolara inmiştir. Merkez Bankası brüt rezervleri 148,5 milyar dolara yükselerek tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bankacılık sektörünün sermaye yeterliliği oranı yüzde 17 düzeyinde olup sağlam bir bünyeye sahiptir. Kredilerin takibe dönüşme oranı yüzde 1,5'e kadar inmiştir. Bütçe açığı bu yılın ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 54,6 oranında artışla 747,2 milyar lira olmuştur. Faiz dışı açık ise geçen yıldakine göre yüzde 16,9 oranında azalarak 172,8 milyar lira düzeyinde gerçekleşmiştir. Kuşkusuz, ekonomide en önemli sorunumuz insanımızın refahını ve geçim standartlarını olumsuz etkileyen enflasyondur, hayat pahalılığıdır. Enflasyonla mücadele kararlı bir şekilde sürdürülmektedir. Yıllık enflasyonda en kötü geride kalmıştır, enflasyon tek haneli rakamlara mutlaka inecektir. Önümüzdeki dönemde fiyat istikrarını sağlamaya dönük politikalarla birlikte başta, üretim, tasarruf, vergi, harcama, gelir dağılımı, çalışma hayatı ve tarım alanı ile dijital ekonomiye ve iklim değişikliğine uyum gibi temel alanlarda yapısal reformlar hayata geçirilmelidir.

Kamu kaynakları küresel düzeyde rekabetçi, AR-GE ve yenilik yapabilme kabiliyeti yüksek, sermaye yapısı güçlü, ölçek ekonomisinden azami düzeyde faydalanabilecek üretim yapılarını oluşturacak şekilde kullanılmalıdır. Başta, emekliler, çalışanlar, küçük esnaf ve çiftçiler olmak üzere dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın alım gücünü ve refahını artıracak düzenlemeler yapılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bir proje hâline getirdiğimiz asgari refah seviyesinin endeks üzerinden hesaplanması

ve ailelere gelir desteği verilmesi uygulamasına geçilmelidir.

Değerli milletvekilleri, kamuda yeni bir tasarruf seferberliği başlatılmıştır. Bu kapsamda 13 Mayıs 2024 tarihinde "Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi" adıyla bir program açıklanmıştır. Program kapsamında kamuda yeni araç satın alınmaması ve kiralama yapılmaması, ihtiyaç fazlası ve ekonomik ömrünü tamamlamış taşıtların tasfiyesi, personel servis hizmetinin toplu taşıma olan yerlerde kaldırılması, yeni hizmet binası alımı ve yapımının durdurulması, yeni bina kiralınmaması, mevcut kiralamaların bir takvimle sonlandırılması, yeni personel istihdamının emekli olanlarla sınırlandırılması, yönetim kurulu ücretlerine sınır getirilmesi, temsil ve tanıtma ödeneklerinde yüzde 25 kesinti yapılması, zorunlu hâller hariç demirbaş alımlarının durdurulması, harcamaların gözden geçirilmesi ve verimsiz harcamaların sonlandırılması; mal ve hizmet alım ödeneklerinde yüzde 10, yatırım ödeneklerinde yüzde 15 kesinti yapılması gibi çok önemli tedbirler öngörülmüştür. Bu tedbirlerle ilgili olarak 17 Mayıs 2024 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Genelgesi yayınlanmıştır. Kanun gerektiren tedbirlere yönelik bazı düzenlemelere ise bu kanun teklifinde yer verilmiştir. Bu kapsamda her statüdeki kurum ve kuruluşlara ait yönetim kurulu, denetim kurulu ve benzeri organlarda görev alan her statüdeki personel ile belediye başkanları, belediye meclisi ve il genel meclisi üyelerine bu görevlerden sadece biri için ödeme yapılması düzenlenmektedir. Her ne ad altında olursa olsun aylık ödemelerin toplam net tutarı 108000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemeyecektir. Bugün itibarıyla 98.042 lira olan üst sınırı aşan ödemeler bütçeye gelir kaydedilecektir. Kamu görevi bulunmamakla birlikte, kamuyu temsilen görev alanların da bu kapsama alınması doğru olacaktır.

Teklifle, mahallî idareler hariç kamu idarelerine ait taşıtların Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aracılığıyla satılması öngörülmektedir. Merkezî yönetim idarelerinin, il özel idarelerine yatırım ödemelerinin hak ediş raporlarına göre yapılması düzenlenmektedir. Ayrıca, tasarruf tedbirlerine uyumun, idarelerince ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenmesi ve denetlenmesi sonucunda alınan tedbirlere aykırı iş ve işlemleri tespit edilenler hakkında disiplin hükümleri uygulanacağı düzenlenmektedir. İzleme ve denetim yapılması, tasarruf tedbirlerine uyum konusuna etkinlik sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, teklifte, istasyonlar dışında akaryakıt satışlarına dair hükümler netleştirilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Yeterli depolama ve kendi araçlarına akaryakıt ikmal kapasitesine sahip olmaları ve kendi ihtiyaçları için kullanmaları şartıyla sadece kamu kurum ve kuruluşları ile fabrika, şantiye, maden ve taş ocaklarına akaryakıt istasyonları dışında satış yapılabilmesi düzenlenmektedir. Bu düzenlemeyle, akaryakıt teslimlerine ilişkin denetim kapasitesinin artırılması, sahte veya yanıltıcı belgeyle yapılan usulsüzlüklerle mücadele, meskûn mahaller ile tır ve otobüs garajlarında yanıcı ve parlayıcı özellik taşıyan akaryakıtın depolanmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Teklifte, MASAK tarafından düzenlenen idari para cezaları için sulh ceza mahkemesi yerine idari yargı yoluna başvuru yönteminin uygulanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Zira idari para cezası uygulanan fiiller, idare hukuku kapsamında uzmanlık gerektiren, karmaşık ve teknik konulardır.

Teklifte, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı da dikkate alınarak serbest avukatlar belirli güvencelerle tekrar MASAK yükümlülükleri arasına alınmaktadır. Bu düzenleme Mali Eylem Görev Gücünün tavsiyesi bakımından da bir gereklilik arz etmektedir.

Teklifte, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Türk Standartları Enstitüsünün gelirleri arasında sayılan "Genel bütçeden yapılacak Hazine yardımları" ibaresi Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca kanuna taşınmaktadır. Yine, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesine uygun olarak öğretim elemanı kadroları yeniden ihdas edilmektedir...

BAŞKAN – Birleşime on dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 21.31

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 17 Temmuz 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.55